

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W ZIELONEJ GÓRZE

**STAN SANITARNY
ZIELONEJ GÓRY
w 2021 ROKU**

Zielona Góra luty 2022

Opracowano:

**w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej
w Zielonej Górze**

Zespół autorski:

Liliana Gintowt, Joanna Adamczyk, Agata Aleksandrowicz,

Maria Chrucka-Krzeszowska, Agnieszka Ganczar,

Marcin Kozłowski, Alicja Nikodem

Barbara Stadnik, Aneta Tonder

Monika Pikoń

Opracowanie i korekta:

Małgorzata Kubat-Fafuła

Ewa Podgórska

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W ZIELONEJ GÓRZE

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zielonej Górze

ul Jasna 10

65-470 Zielona Góra

Tel: 068325 46 71 do 75, fax. 0683514796

<http://www.gorzow.pl/pszezielonagora>

e-mail: pszezielonagora@wsse.gorzow.pl

Jako Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny nadzorujemy i kreujemy działania mające na celu dobro i zdrowie publiczne obywateli. Naszym celem jest minimalizowanie negatywnego wpływu bieżących wydarzeń na życie mieszkańców naszego regionu - informujemy, aktywizujemy i edukujemy.

Państwowa Inspekcja Sanitarna to wyspecjalizowana instytucja wykonująca zadania z zakresu zdrowia publicznego, poprzez sprawowanie kontroli i nadzoru nad warunkami higieny w różnych dziedzinach życia, w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Państwowa Inspekcja Sanitarna podlega ministrowi właściwemu do spraw zdrowia i kieruje nią Główny Inspektor Sanitarny jako centralny organ administracji rządowej.

Na terenie powiatu zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonuje Powiatowy Inspektor Sanitarny przy pomocy Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej, poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia, określonych w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Powiatowa Stacja jest jednostką budżetową będącą podmiotem leczniczym, finansowanym z budżetu państwa, w stosunku do którego uprawnienia organu tworzącego posiada Wojewoda Lubuski. Obszarem jej działania jest Miasto Zielona Góra i powiat zielonogórski.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna wchodzi w skład rządowej administracji zespolonej w województwie i działa na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

W skład Powiatowej Stacji wchodzi dwa oddziały merytoryczne: Oddział Nadzoru Sanitarnego i Oddział Laboratoryjny.

Oddział Nadzoru Sanitarnego sprawuje nadzór nad warunkami:

1. higieny środowiska;
2. higieny pracy w zakładach pracy;
3. higieny procesów nauczania i wychowania;

4. higieny wypoczynku i rekreacji;
5. higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku;
6. higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne – w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Ponadto, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny podejmuje działania w zakresie opiniowania i uzgadniania dokumentacji projektowej pod kątem wymagań higieniczno – sanitarnych, a w zakresie działalności oświatowo – zdrowotnej, promuje i wytycza kierunki przedsięwzięć zmierzających do zapoznania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzuje zasady racjonalnego żywienia, metody zapobiegania chorobom zakaźnym oraz pobudzania aktywności społecznej na rzecz własnego zdrowia.

W działalności inspekcyjnej wdrożono system zarządzania zgodny z normą PE-EN ISO/IEC17020:2012 – Ocena zgodności – Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję.

Sposób wykonywania kontroli sanitarnych regulowany jest między innymi przez ujednolicone procedury kontrolne wprowadzane zarządzeniami Głównego Inspektora Sanitarnego. Jednolite w całej Polsce procedury kontrolne służą podniesieniu jakości wykonywanych kontroli, ujednoliceniu wymagań oraz eliminowaniu przypadków uznaniowości i różnej interpretacji przepisów prawnych przez pracowników prowadzących kontrole sanitarne .

Oddział Laboratoryjny wspomaga działalność kontrolną Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, poprzez badanie próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, badanie parametrów fizycznych i chemicznych środowiska pracy oraz badanie próbek materiału biologicznego między innymi w kierunku wykrywania bakterii *Salmonella sp.* i *Shigella sp.*

Działalność laboratoryjna prowadzona jest w oparciu o system zarządzania zgodny z PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 – „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”.

Od 1 lipca 2005 r. Oddział Laboratoryjny posiada Certyfikat Akredytacji Laboratorium Badawczego nr AB 622 wydany przez Polskie Centrum Akredytacji, który stanowi potwierdzenie kompetencji laboratorium do wykonywania badań w obszarach badań wody, mikrobiologii medycznej i środowiska

pracy. W 2021 roku Oddział Laboratoryjny uzyskał przedłużenie akredytacji do 30 czerwca 2025 roku. W ramach uczestnictwa laboratorium w krajowym systemie akredytacji przeprowadzane są coroczne oceny auditorów Polskiego Centrum Akredytacji.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wymaganiami stawianymi przez Główny Inspektorat Sanitarny i kierownictwo instytucji, w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zielonej Górze zatrudniany jest wysoko kwalifikowany personel, stale podnoszący swoje kompetencje na studiach podyplomowych, specjalizacjach oraz na szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zielonej Górze prowadzi szeroką działalność oświatowo-zdrowotną. W tym celu realizuje wiele programów profilaktycznych, organizuje dni otwarte, w czasie których wszyscy zainteresowani, a przede wszystkim młodzież szkolna, mają możliwość zapoznania się z zakresem działalności naszej instytucji.

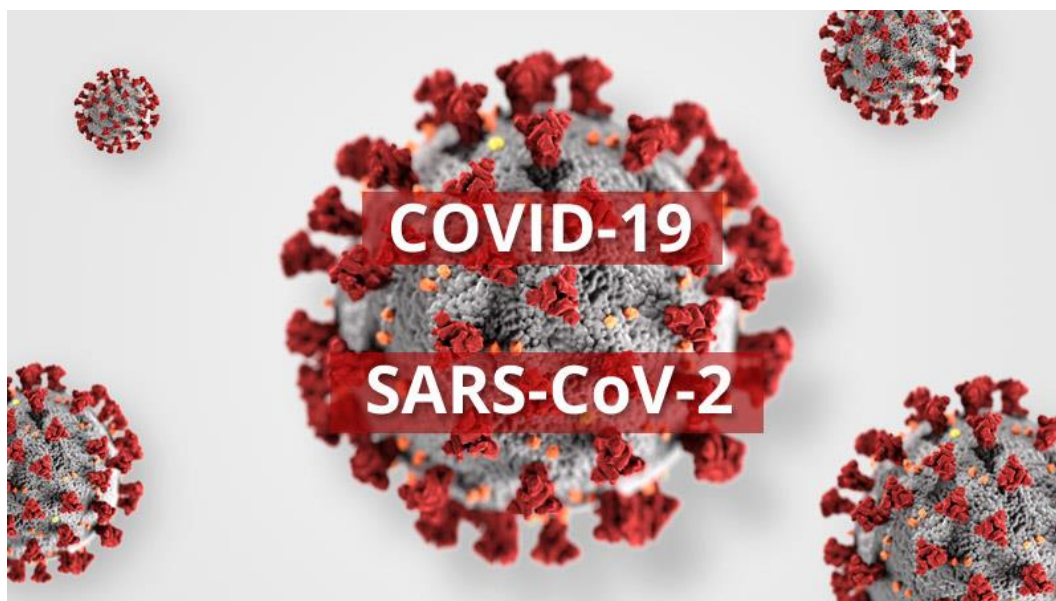
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze

mgr inż. Dorota Baranowska

Spis treści:

Wstęp

- 1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.**
- 2. Stan sanitarny podmiotów leczniczych.**
- 3. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.**
- 4. Stan sanitarny obiektów żywnościowo – żywieniowych.**
- 5. Warunki sanitarne w szkołach i w innych placówkach oświatowo – wychowawczych.**
- 6. Warunki sanitarno – higieniczne w środowisku pracy**
- 7. Jakość wody przeznaczonej do spożycia.**
- 8. Stan sanitarny miejsc wykorzystywanych do kąpieli i basenów kąpielowych.**
- 9. Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.**
- 10. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.**
- 11. Działalność laboratoryjna.**
- 12. Podsumowanie.**

https://www.onkonet.pl/images_news/sars_cov_2.jpg

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE WYBRANYCH CHORÓB ZAKAŻNYCH

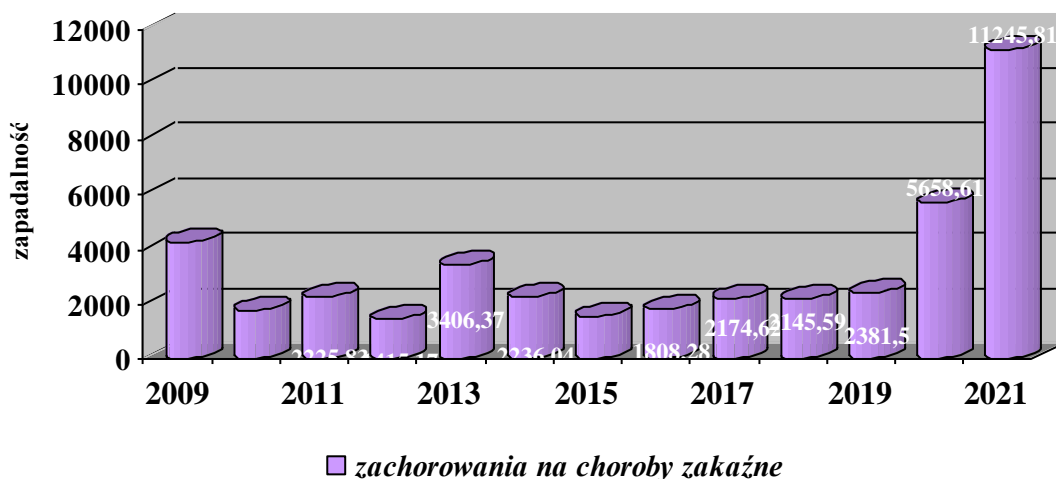
1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Dane epidemiologiczne w niniejszym sprawozdaniu zostały zgromadzone w oparciu o zgłoszenia dokonywane przez lekarzy, którzy rozpoznali zakażenie, chorobę zakaźną lub zgon z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej, określonej na podstawie ustawy z dnia 05.12.2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2069) i przedstawione w formie graficznej oraz tabelarycznej.

W 2021 roku zarejestrowano ogółem **11535** zachorowań na choroby zakaźne przy wskaźniku zapadalności 8197,83 obliczonym na 100.000 tys. mieszkańców, to jest o **5975** więcej zachorowań więcej w porównaniu do roku 2020. W roku poprzednim odnotowano **5560** (zap. 3935,45) Wzrost zachorowań w roku sprawozdawczym spowodowany jest dalszym rozwojem pandemii wywołanej szczepem koronawirusa SARS-Co-V-2 przy jednoczesnym wzroście zachorowań na gripę.

Wykres nr 1.1.

Współczynnik zapadalności na choroby zakaźne rejestrowane w pow. grodzkim i ziemskim w latach 2009 - 2021

Dane liczbowe o nadzorowanym terenie.

W niniejszym opracowaniu, obliczając wskaźnik zapadalności, posłużono się danymi uzyskanymi w Urzędzie Statystycznym w Zielonej Górze. Według tych danych na dzień 30.06.2021 r., na terenie powiatu grodzkiego zamieszkuje **140,708** osób (74,047 tys. kobiet i 66,661 tys. mężczyzn).

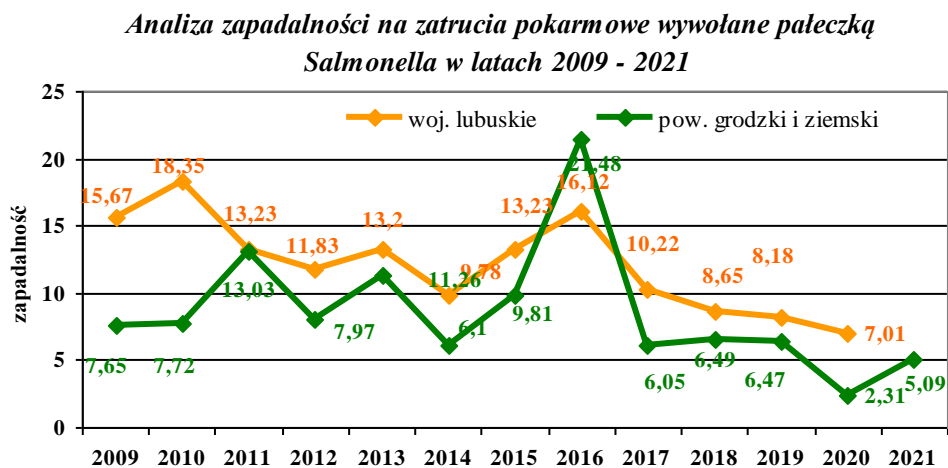
Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Zielonej Górze obejmuje nadzorem powiat grodzki - Zielona Góra. Ludność zamieszkuje w 6 miastach, tj.: Zielona Góra, Sulechów, Nowogród Bobrzański, Kargowa, Czerwieńsk, Babimost;

2. Choroby szerzące się drogą pokarmową

2.1. Zatrucia pokarmowe wywołane pałeczkami *Salmonella*.

W omawianym 2021 roku zarejestrowano 6 przypadków zatrucia pokarmowego wywołanego przez pałeczki z grupy *Salmonella*, w tym 2 kobiety (31, 21) i 4 mężczyzn (41,21,121,31). Jest to wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 3 przypadki. W przypadku zachorowań u kobiet, obie pacjentki były hospitalizowane w Szpitalu Uniwersyteckim w Zielonej Górze. W przypadku mężczyzn 3 było hospitalizowanych w Szpitalu Uniwersyteckim w Zielonej Górze, jedna osoba leczona ambulatoryjnie. Czynnikiem etiologicznym powyższych zachorowań były pałeczki typu *Salmonella enteritidis*

Wykres nr 1.2.

2.2. Nosiciele pałeczek *Salmonella*

W roku 2021 zarejestrowano dwóch nowych nosicieli pałeczek z rodzaju *Salmonella*, w powiecie grodzkim u dwóch mężczyzn. U jednego mężczyzny w wieku 2 lat nosicielstwo wystąpiło po przechorowaniu (*Salmonella enteritidis*), u drugiego mężczyzny w wieku 39 lat nosicielstwo wykryto w trakcie wykonywania badań na potrzeby sanitarne przed przyjęciem do pracy (*Salmonella Infantis*).

2.3. Salmonelloza, inne zakażenia pozajelitowe

W 2021 roku u jednej pacjentki (66l.) z powiatu grodzkiego (zap.0,46) wyizolowano pałeczki *Salmonella enteritidis* z płynu surowiczego z rany w udzie. Co stanowi wzrost w porównaniu do roku poprzedniego, w którym nie zarejestrowano zakażeń pałeczką *Salmonella* pozajelitowych.

2.4. Salmonelloza posocznica

W 2021 r. nie zarejestrowano zachorowania na posocznicę wywołaną pałeczkami Salmonella.

2.5. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe – wywołane przez *E. coli*

W 2021 roku nie odnotowano zachorowań na zakażenia bakteryjne wywołane pałeczką Escherichia coli. W roku 2021 wśród mieszkańców nie zarejestrowano zespołu hemolityczno-mocznicowego wywołanego pałeczką Escherichia coli.

2.6. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe – *Campylobacter*

W 2021 roku nastąpił wzrost zachorowań wśród osób, u których rozpoznano zakażenia wywołane bakterią Campylobacter. W omawianym okresie sprawozdawczym wystąpiło 1 zachorowanie, u mężczyzny w wieku 8 lat Pacjent był hospitalizowany. W roku 2020 nie odnotowano zachorowań na powyższą jednostkę chorobową.

2.7. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe – wywołane przez *Clostridium difficile*

W 2021 roku zarejestrowano łącznie 27 zakażeń jelitowych wywołanych przez bakterie Clostridium difficile (zap. 19,19). Pośród wszystkich pacjentów hospitalizowano 24 osoby. Pozostałe osoby leczono ambulatoryjnie. W roku poprzednim tj. 2020 odnotowano 21 przypadków powyższego zachorowania tj. o 6 przypadków mniej niż w obowiązującym okresie sprawozdawczym.

W powiecie grodzkim zachorowania w grupach wiekowych kształtowały się następująco:

- od 10 do 14 lat 1 osoba (1 mężczyzna - hospitalizowany);
- od 15 do 19 lat 1 osoba (1 kobieta - hospitalizowana);
- od 30 do 34 lat 1 osoba (1 kobieta - hospitalizowana);
- od 35 do 39 lat 1 osoba (1 mężczyzna - hospitalizowany);
- od 45 do 49 lat 1 osoba (1 kobieta - hospitalizowana);
- od 50 do 54 lat 2 osoba (2 kobiety, w tym 1 hospitalizowana);
- od 60 do 65 lat 1 osoba (1 kobieta oraz 2 mężczyzn, w tym 3 osoby hospitalizowane);
- od 70 do 74 lat 4 osoby (1 kobieta oraz 3 mężczyzn, w tym 3 osoby hospitalizowane);
- powyżej 75 lat 9 osób (6 kobiet oraz 2 mężczyzn, w tym wszystkie osoby hospitalizowano).
- od 65 do 74 lat 5 osób (3 kobiety oraz 2 mężczyzn - wszystkie osoby hospitalizowano);
- powyżej 75 lat 6 osób (2 kobiety oraz 4 mężczyzn - wszystkie osoby hospitalizowano).

2.8. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano zachorowań na inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2.

2.9. Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy

W 2021 roku zarejestrowano 6 zakażeń wywołanych przez rotawirusy. Jest to spadek ilości zachorowań w stosunku do roku poprzedniego, w którym odnotowano 12 zachorowań.

W powiecie grodzkim zachorowania w grupach wiekowych kształtowały się następująco:

- od 0 do 1 lat - 1 osoba (dziewczynka)
- od 1 roku do 2 lat - 2 osoby (1 chłopiec, 1 dziewczynka)
- od 2 do 3 lat - 1 osoba (chłopiec)
- 5 lat - 1 osoba (dziewczynka)
- 12 lat - 1 osoba (chłopiec)

2.10 Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy

W roku sprawozdawczym 2021, wystąpił wzrost zakażeń jelitowych wywołanych przez norowirusy w porównaniu do 2020 roku, w którym wystąpiło 1 zakażenie natomiast w bieżącym roku 2021 zarejestrowano 14 zachorowań. Najwięcej zakażeń wystąpiło w grupie wiekowej u dzieci do 2 lat. Na 14 osób 13 to dzieci do lat dwóch, co stanowi 92,85% zachorowań. Wszystkie osoby były hospitalizowane, zachorowania zostały potwierdzone badaniami laboratoryjnymi.

2.11. Wirusowe zakażenia jelitowe inne określone

Ilość zachorowań na powyższą jednostkę chorobową w roku 2021 zachorowały 3 kobiety oraz 3 mężczyzn, łącznie 6 osób (zap. 4,26), wszystkie osoby hospitalizowano. W roku 2020 było to 7 osób.

2.12. Wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone

W roku 2021 zarejestrowano 2 wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone u 1 kobiety i 1 mężczyzny. Jedna osoba była hospitalizowana, jedna osoba z powiatu grodzkiego była leczona ambulatoryjnie.

2.13. Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2

W opisywanym roku sprawozdawczym, w przypadku wirusowych zakażeń jelitowych u dzieci do lat 2 wystąpił wzrost zachorowań z 8 przypadków w 2020 roku 18 w 2021 roku.

2.14. Biegunka i zapalenia żołądkowo – jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu

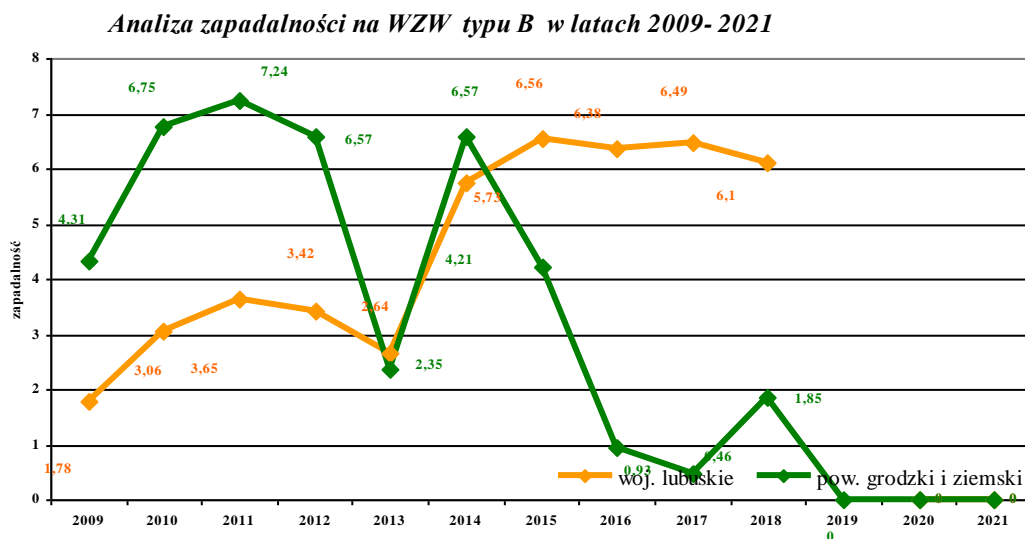
W 2021 roku zarejestrowano 148 przypadków biegunek i zapalenia żołądka o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. Jest to o 44 zachorowania więcej niż w roku poprzednim.

3. Zakażenia krwiopochodne

3.1. Wirusowe zapalenie wątroby typu B

W 2021 roku tak jak w dwóch poprzednich latach, tj. w 2019 i 2020 roku nie zarejestrowano zachorowań na ww. jednostkę chorobową.

Wykres nr 1.3.

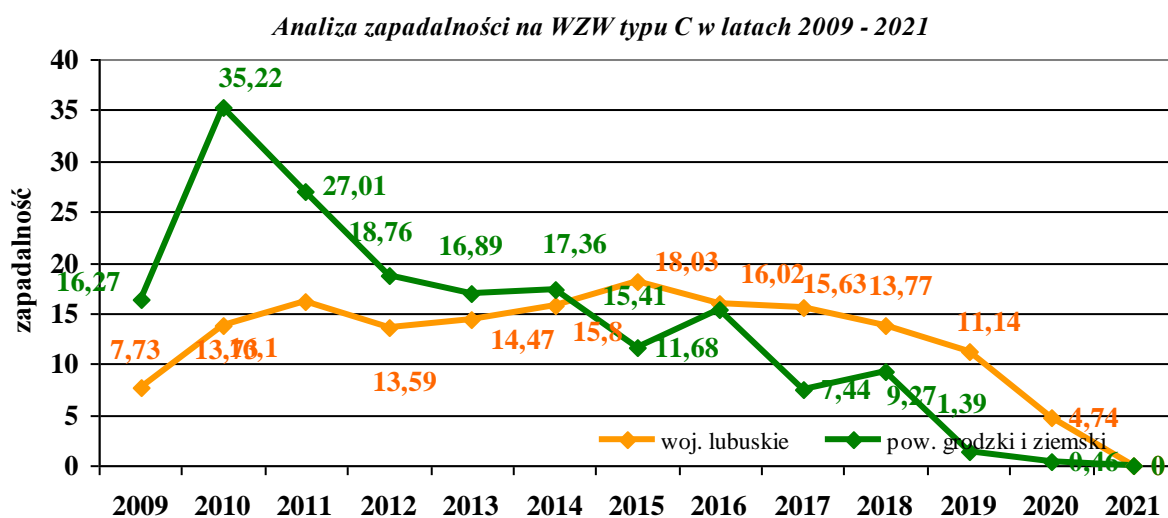

3.2. Wirusowe zapalenie wątroby typu C

W roku 2021 nie zarejestrowano zachorowań na powyższą jednostkę chorobową.

W roku 2020 zarejestrowano 1 przypadek u kobiety.

Wykres nr 1.4.

3.3. Nowowykryte zakażenia HIV

W omawianym okresie sprawozdawczym zarejestrowano 8 nowych przypadków, w tym 7 mężczyzn w wieku 25,46,34,41,38,40,41 lat (w tym 2 obcokrajowców) oraz jedna kobieta w wieku 19 lat. W roku 2020 było to również 8 przypadków.

3.4. AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności

W roku 2021 jak w roku poprzednim 2020 nie zarejestrowano zachorowania na AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności.

4. Choroby, przeciwko którym prowadzone są szczepienia ochronne

W 2021 r. na terenie nadzorowanym przez Powiatową Stację Sanitarno–Epidemiologiczną w Zielonej Górze nie odnotowano zachorowań na błonicę, różyczkę i poliomyelitis. Wystąpiło jedno zachorowanie na tężec (zap. 0,46).

4.1 Inne postacie tężca

W bieżącym roku sprawozdawczym zarejestrowano jedno zachorowanie na tężec (zap. 0,46). Zakażeniu uległ mężczyzna z powiatu grodzkiego (zap. 0,71). Mężczyzna podczas rozkuwania konia skaleczył się w drugi palec prawej ręki gwoździem wyciągniętym z kopyta konia. Cztery dni po zdarzeniu pojawiło się uczucie wzmożonego napięcia mięśniowego. Objawy nasilały się, ponadto zaczęły występować samowolne skurcze w obrębie mięśnia brzuchatego łydki, obustronnie bez cech wzmożonego napięcia mięśni karku oraz żwaczy. Pan był hospitalizowany w Klinicznym Oddziale Chorób Zakaźnych w Szpitalu Uniwersyteckim w Zielonej Górze. Mężczyzna negował trudności z mówieniem, jedzeniem czy połykaniem. Wystąpił częstomocz. Podano anatoksynę i antytoksynę przeciwtężcową. Nie zaobserwowano progresji choroby, w kolejnych dniach napięcie mięśni było już mniejsze. Pacjent został wypisany ze szpitala do domu w stanie ogólnym dobrym.

4.2. Ospa wietrzna

W omawianym okresie sprawozdawczym zarejestrowano 230 zachorowań na ospę wietrzną. Jest to znaczny wzrost zachorowań w stosunku do roku poprzedniego, w którym to zarejestrowano 55 zachorowań. W omawianym okresie 126 kobiet oraz 104 mężczyzn.

W powiecie grodzkim zachorowania w grupach wiekowych kształtowały się następująco:

- od 0 do 2 lat - 36 osób (18 kobiet, 18 mężczyzn)
- 2 lata - 10 osób (2 kobiety, 8 mężczyzn)
- 3 lata - 73 osoby (33 kobiety, 40 mężczyzn)
- 4 lata – 32 osoby (20 kobiet, 12 mężczyzn) -1 mężczyzna hospitalizowany
- 5 lat – 28 osób (16 kobiet, 12 mężczyzn)
- 6 lat – 25 osób (17 kobiet, 8 mężczyzn)
- 7 lat – 11 osób (4 kobiety, 7 mężczyzn)
- 8 lat – 3 osoby (2 kobiety, 1 mężczyzna)
- 9 lat – 3 osoby (1 kobieta, 2 mężczyzn)
- od 10 do 14 lat - 6 osób (5 kobiet, 1 mężczyzna)
- od 20 do 24 lat - 1 osoba (1 kobieta)
- od 30 do 34 lat - 1 osoba (1 kobieta)
- od 35 do 39 lat – 1 osoba (1 mężczyzna)

Spośród ww. chorych ogółem zaszczepiono przeciwko ospie wietrznej 6 osób.

4.3. Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)

W 2021 roku nie zarejestrowano zachorowania na powyższą jednostkę chorobową.

4.3. Krztusiec

W roku 2021 nie zarejestrowano zachorowań na powyższą jednostkę chorobową, natomiast w 2020 roku zarejestrowano 1 zachorowanie na krztusiec.

4.4. Grypa

W roku 2021 na grypę zachorowało 15 osób, w roku 2020 było to 39 osób. Wszystkie zachorowania na grypę zostały rozpoznane na podstawie objawów chorobowych.

Liczba zachorowań w poszczególnych miesiącach kształtowała się następująco:

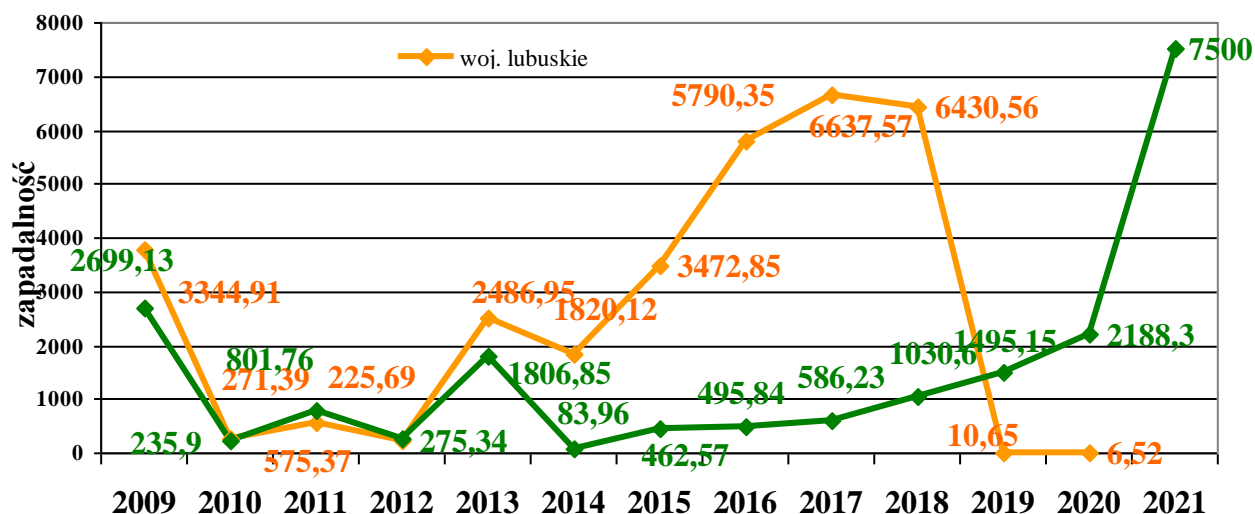
styczeń	–	0 przypadków
luty	–	1 przypadek
marzec	–	0 przypadków
kwiecień	–	0 przypadków
maj	–	0 przypadków
czerwiec	–	0 przypadków
lipiec	–	0 przypadków
sierpień	–	0 przypadków
wrzesień	–	0 przypadków
październik	–	13 przypadków
listopad	–	0 przypadków
grudzień	–	1 przypadek

Zachorowania z podziałem na poszczególne grupy wiekowe kształtowały się następująco, tj. w przedziale:

od 0 do 4 lat	1 zachorowanie
od 5 do 14 lat	1 zachorowanie
od 15 do 64 lat	11 zachorowań
od 65 lat i powyżej	2 zachorowania.

Wykres nr 1.5.

Analiza zapadalności na grępowość powiat grodzki i ziemski
w latach 2009 - 2021

4.5. Gruźlica

W roku 2021 nie zarejestrowano zachorowań na gruźlicę. W 2020 r. zarejestrowano 3 zachorowania. Wszystkie zachorowania zarejestrowano w powiecie grodzkim u 2 mężczyzn (38 i 58 lat) i 1 kobiety pochodzenia nepalskiego w wieku 23 lat.

4.6. Odra

W 2021 i 2020 r. nie rejestrowano zachorowań na powyższą jednostkę chorobową.

5. Choroba meningokokowa

W bieżącym roku sprawozdawczym oraz w roku 2020 nie zarejestrowano zachorowań na powyższą jednostkę chorobową.

6. Choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*

W 2021 roku zarejestrowano 6 zachorowań wywołanych *Streptococcus pneumoniae* (zap. 3,24). Jest to o 1 zachorowanie więcej niż w roku poprzednim, w którym zarejestrowano 5 przypadków.

Zachorowania przebiegały pod postacią:

- posocznicy – zarejestrowano 5 zachorowań (zap. 2,31), wszystkie zachorowania wystąpiły w powiecie grodzkim (zap. 3,55), w tym u 3 kobiet w wieku 37, 68 i 60 lat oraz u 2 mężczyzn w wieku 69 i 60 lat

7. Choroby odzwierzęce

7.1. Szczepienia osób przeciwko wściekliznie - za 2021 r.

W 2021 roku zarejestrowano 15 osoby narażone na zakażenie wścieklizną (zap. 11,10), wynikające z kontaktu ze zwierzętami. W związku z czym powzięto decyzję o przeprowadzeniu szczepień po ekspozycyjnych u wszystkich osób.

W 2020 roku ogółem przeciwko wściekliznie zaszczepiono 26 osób (zap. 16,60).

Powodem narażenia był kontakt ze zwierzętami domowymi lub dzikimi, tj z:

- psem - 9 osób
- kotem - 4 osoby
- kuną - 1 osoba
- wiewiórką - 1 osoba
-

Ogółem wśród osób narażonych na wściekliznę w wyniku pokąsania przez zwierzęta przeprowadzono wywiady epidemiologiczne, wszystkie osoby pokąsane zaszczepiono przeciwko wściekliznie.

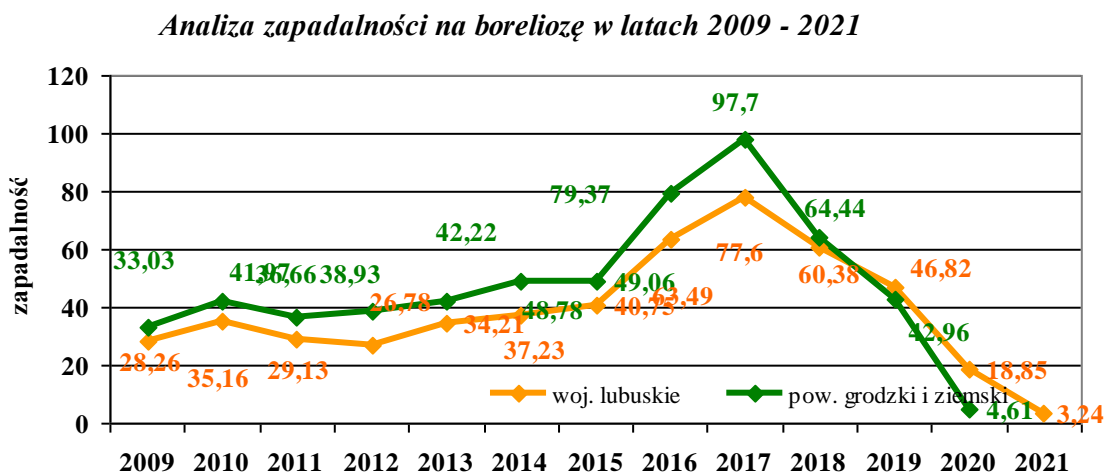
Od lekarzy weterynarii otrzymano decyzje nakazujące poddanie zwierząt obserwacji w kierunku wścieklizny.

7.2. Borelioza – choroba z Lyme za 2021 r.

W 2021 roku zarejestrowano 5 zachorowań na boreliozę (zap. 3,24), Ogółem wystąpił spadek zachorowań na tę jednostkę chorobową o 3 w stosunku do roku 2020, w którym zarejestrowano 8 zakażeń. Wszystkie osoby, u których doszło do zakażenia deklarowały obecność ukąszenia przez kleszcza.

W 2021 roku nie zarejestrowano zachorowań na neuroboreliozę.

Wykres nr 1.7.

7.3. Malaria

W 2021 roku tak jak w roku poprzednim nie zarejestrowano zachorowań na malarię.

7.4. Tularemia

W 2021 roku oraz 2020 roku nie zarejestrowano nowych zachorowań na powyższą jednostkę chorobową.

8. Inne choroby objęte nadzorem epidemiologicznym

8.1. Szkarlatyna

W 2021 roku zarejestrowano 16 zachorowań na szkarlatynę. Porównując rok 2021 do roku poprzedniego zaobserwowano spadek zachorowań o 9 przypadków. W roku 2020 zanotowano 25 zachorowań

Zachorowania w grupach wiekowych kształtowały się następująco:

- 2 lata- 4 przypadki (2 kobiety oraz 2 mężczyzn)
- 3 lata- 7 przypadków (2 kobiety oraz 5 mężczyzn)
- 4 lata- 3 przypadki (1 kobieta oraz 2 mężczyzn)
- 5 lat- 2 przypadki (1 kobieta oraz 1 mężczyzna)

8.2. Choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes*

W 2021 roku odnotowano 11 zachorowań wywołanych *Streptococcus pyogenes*, wszystkie zachorowania wystąpiły pod postacią róży. Hospitalizowano 9 osób, pozostałe dwie leczone były w warunkach ambulatoryjnych.

8.3. Choroba wywołana przez *Haemophilus influenzae-positivus*

W 2021 roku zarejestrowano jedno zakażenie wywołane przez *Haemophilus influenzae* u 61 letniej kobiety z powiatu grodzkiego. Pacjentka została przyjęta do oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii w SPZOZ w Sulechowie po długotrwałej resuscytacji kilkakrotnie ponawianej po nagłym zatrzymaniu krążenia w domu, mimo wdrożonej terapii stan pacjentki nie ulegał poprawie. Pomimo leczenia stwierdzono zgon pacjentki.

8.4. Choroby przenoszone drogą płciową

W omawianym okresie sprawozdawczym nie zarejestrowano nowych przypadków chorób przenoszonych drogą płciową. W roku 2020 zarejestrowano 1 przypadków wystąpienia zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową (rzeżączka).

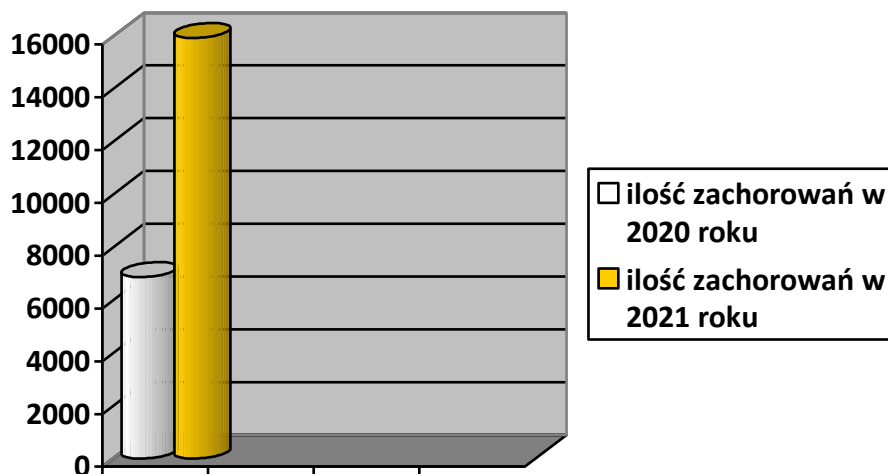
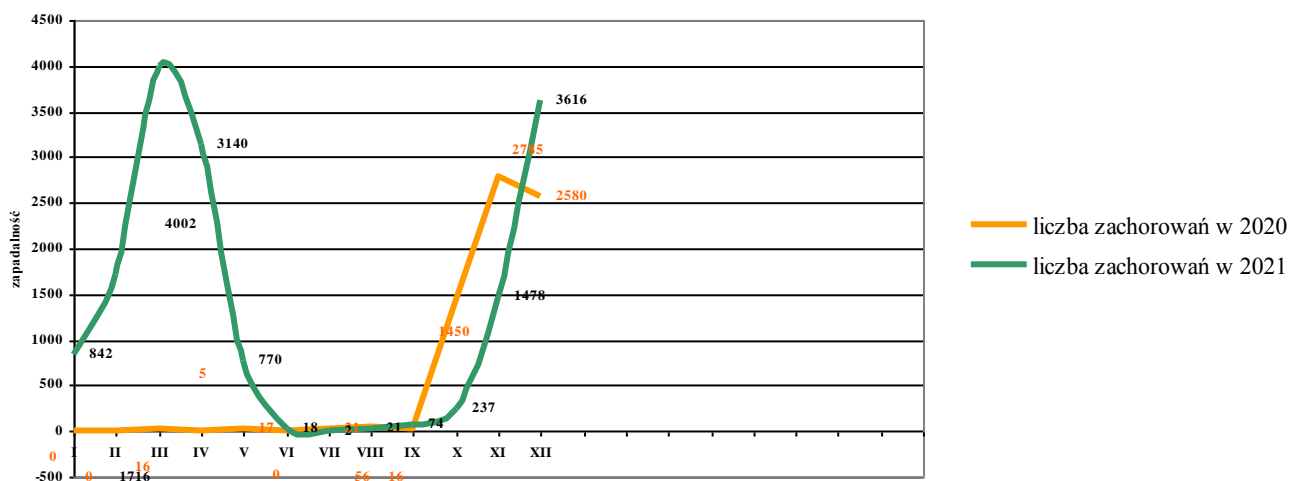
9. Zakażenia SARS CoV-2

W 2021 zarejestrowano 10897 zakażeń COVID-19. Jest to o 5953 przypadki więcej zachorowań niż w roku poprzednim, w którym zarejestrowano 4944 przypadki.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

➤ Styczeń-	628
➤ Luty -	1275
➤ Marzec -	2727
➤ Kwiecień-	2157
➤ Maj -	512
➤ Czerwiec -	17
➤ Lipiec -	2
➤ Sierpień -	10
➤ Wrzesień-	49
➤ Październik -	188
➤ Listopad -	922
➤ Grudzień -	2404

- Analiza zachorowań na COVID-19 z podziałem na miesiące w latach 2020 - 2021

W 2021 roku zarejestrowano 500 hospitalizacji, wykazano 246 zgonów.

10. Encefalopatie Gąbczaste Choroba Creutzfeldta-Jacoba

W 2021 roku zarejestrowano jedno zachorowanie na powyższą jednostkę chorobową, (zap. 0,46). Zachorowanie wystąpiło u kobiety (64l.) w powiecie grodzkim (zap. 0,71). Osoba spożywająca sporadycznie surowe mięso w postaci tataru. Pierwsze symptomy choroby pojawiły się około 2019 roku. Kobieta była rozkojarzona, miała trudności z koncentracją, zaczęły występować zmiany na twarzy-porażenie nerwów twarzowych, bóle głowy i stany depresyjne. W marcu 2021 roku pacjentka zaczęła się znacznie częściej potykać, miewała przykurcze mięśni jak i zachwiania równowagi. W czerwcu 2021 roku nastąpiło nagłe pogorszenie stanu. Nasiliła się dysfunkcja ruchowa. Kobieta przestała chodzić, także utrudniony był kontakt werbalny, w końcu kobieta całkiem przestała mówić. Wystąpiły objawy piramidowe. W związku z pogorszeniem stanu psychicznego Pani została przeniesiona do Oddziału Neurologii (Hospitalizacja od 30.07.2021 do 10.08.2021). Przyjęta do oddziału z powodu zaburzeń mowy, pogorszenia chodu. W trakcie pobytu w szpitalu pobrano do badania płyn mózgowo-rdzeniowy: BPMR-bezbarwna, PPMR-Przejrzysty, ERPMR- 75/uł, LEPMR-1/uł, PRPMR H 59mg/dl, GPMR 127 mmol/l, LAC 16,4 mg/dl, NOPMR Ujemny, PAPMR Dodatni. W oddziale obserwowano stopniową progresję objawów choroby: pacjentka przestała jeść, założono sondę. U pacjentki utrzymywał się spastyczny niedowład czterokończynowy, obustronnie dodatni objaw Rossolimo. W kolejnym badaniu EEG zarejestrowano obraz typowy dla choroby Jacoba Creutzfeldta. Wystawiono skierowanie do Hospicjum Domowego. W dniu wypisu ze szpitala tj, 10.08.2021 roku pacjentka konsultowana neurologopedycznie. W trakcie pobytu w szpitalu podejmowano działania terapeutyczne. Nie udawało się nawiązać współpracy. Pacjentka nie spełniała poleceń, nie podejmowała także prób nawiązania kontaktu. Reagowała mimicznie na dotyk, sporadycznie otwierała oczy w reakcji na dźwięk. Karmiona przez sondę. Podczas drugiej hospitalizacji 12-23.08.2021 roku pacjentka została zakwalifikowana do założenia przetoki odżywczej. W najbliższym otoczeniu rodzinnym chorej nikt nie chorował i nie był leczony na choroby psychiatryczne. Pacjentka nie była leczona hormonalnie. Nie leczyła bezpłodności, nie miała żadnych zabiegów operacyjnych i przeszczepów. Przez całe życie jadła surowe mięso w postaci tataru, parówki oraz podroby. Wyroby mięsne kupowała w sklepach sieciowych oraz straganach. Zgon pacjentki nastąpił 22.09.2021 roku.

11. Realizacja założeń programu eradykacji zachorowań na *Poliomyelitis*

W 2021 roku monitorowano sytuację zachorowań przebiegających z ostrymi porażeniami wiotkimi u dzieci do 15 roku życia i składano do WSSE w Gorzowie Wlkp. tygodniowe meldunki o aktualnej sytuacji epidemiologicznej. W omawianym okresie sprawozdawczym nie zarejestrowano zachorowań przebiegających z porażeniami wiotkimi u dzieci do 15 roku życia.

Personel medyczny instruowano o zasadach działania w przypadku rozpoznania ostrych porażień wiotkich.

12. Niepożądane odczyny poszczepienne (NOP)

Są to niepożądane objawy chorobowe pozostające w związku czasowym z wykonanym szczepieniem. Reakcje te mogą mieć przebieg łagodny (miejscowy obrzęk kończyny, silne miejscowe zaczerwienienie, gorączka), poważny (charakteryzuje się dużym nasileniem objawów w postaci znacznego obrzęku kończyny, silnego jej zaczerwienienia, wysokiej gorączki – nie wymaga hospitalizacji) lub ciężki (zagroza życiu i wymaga hospitalizacji w celu ratowania życia). Prowadzony nadzór ma na celu wykrycie, ocenę i prowadzenie działań zapobiegających problemom związanym z przyjmowaniem preparatów szczepionkowych.

W 2021 r. zarejestrowano 84 odczyny NOP, w tym łagodne, poważne i ciężkie.

13. Podsumowanie

W 2021 roku zarejestrowano 11535 zachorowań na choroby zakaźne, to jest o 5975 przypadków więcej w porównaniu do roku poprzedniego, w którym zarejestrowano 5560 zachorowań. Przyczyną wzrostu zachorowań była trwająca pandemia wywołana wirusem SARS CoV-2. W roku 2021 zarejestrowano 10897 zachorowań na COVID-19. Zarejestrowano wzrost zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe, ospę wietrzną. Wzrost zachorowań, szczególnie szerzący się wśród osób w wieku szkolnym i małych dzieci, mógł być konsekwencją zwiększenia bezpośredniego kontaktu między uczniami, w tym niezachowania odpowiedniej higieny rąk.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Liczba zachorowań i wskaźnik zapadalności na choroby zakaźne zarejestrowane w latach 2020-2021 ogółem w powiecie grodzkim i ziemskim.

L.p.	Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań 2020 r.	Wskaźnik zapad.	Liczba zachorowań 2021 r.	Wskaźnik zapad.
1.	Salmonellozy - zatrucia pokarmowe	5	2,30	11	5,09
2.	Salmonelloza – posocznica	0	0,00	0	0,00
3.	Salmonelloza inne zakażenia pozajelitowe	0	0,00	0,00	0,00
4.	Inne bakteryjne zakażenie jelitowe - wywołane przez E. coli	4	1,84	0,00	0,00
5.	Inne bakteryjne zakażenie jelitowe – wyw. przez Camphylobacter	0	0,00	2	0,93
6.	Inne bakteryjne zakażenie jelit. –wyw. przez Clostridium difficile	23	10,60	51	23,59
7.	Inne bakteryjne zakażenie jelitowe - nieokreślone	0	0,00	3	1,39
8.	Inne bakteryjne zakażenie jelitowe – u dzieci do lat 2	0	0,00	0,00	0,00
9.	Inne bakteryjne zatrucie pokar. - nieokreślone	1	0,46	41	18,96
10.	Wirusowe zakażenia jelitowe- wyw. przez rotawirusy	17	7,84	10	4,63
11.	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy	3	1,38	17	7,86
12.	Wirusowe zakażenia jelitowe - inne określone	25	11,52	25	11,56
13.	Wirusowe zakażenia jelitowe- nieokreślone	1	0,46	7	3,24
14.	Wirusowe zakażenia jelitowe – u dzieci do lat 2	16	7,38	28	12,95
15.	Biegunka ogółem	140	64,54	215	99,44
16.	Biegunka u dzieci do 2-óch lat	45	20,74	80	1,30
17.	Tężec ogółem	0	0,00	1	0,46
18.	Gruźlica	3	1,38	0	0,00
19.	Krztusiec	1	0,46	0	0,00
20.	Szkarlatyna	39	17,98	18	8,33
21.	Choroba meningokokowa - posocznica	0	0,00	0	0,00
22.	Róża	22	10,14	13	6,01
23.	Choroba wyw. przez Streptococcus pyogenes inna określona	2	0,92	0	0,00
24.	Kiła nie określona	1	0,46	0	0,00
25.	Rzeżączka	1	0,46	0	0,00
26.	Choroba z Lyme (krętkowica kleszczowa)	10	4,61	7	3,24
27.	Neuroblerioza	1	0,46	0	0,00
28.	Choroba Creutzfeldta-Jacoba	0	0,00	1	0,46
29.	Pokąsanie przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę	36	16,60	24	11,10
30.	Wirusowe zap. opon mózgowych inne określone i nieokreślone	1	0,46	0	0,00
31.	Odra	0	0,00	0	0,00
32.	Ospa wietrzna	182	83,90	314	145,23
33.	WZW-A	0	0,00	0	0,00
34.	WZW-B	0	0,00	0	0,00
35.	WZW-C	1	0,46	0	0,00
36.	Nowo wykryte zakażenia HIV	9	4,15	13	4,16
37.	Świnka	1	0,46	1	0,46
38.	Malaria	0	0,00	0	0,00
39.	Choroba wyw. przez Streptococcus pneumo. - zap. opon mózg	0	0,00	0	0,00
40.	Posocznica wyw. przez Streptococcus pneumoniae	4	1,84	5	2,31
41.	Choroba wyw. przez Streptococcus pneumoniae inna określona	6	2,77	7	3,24
42.	Choroba wywołana Heamophilus influenzae-posocznica	0	0,00	1	0,46
43.	Zespół hemolityczno mocznicowy w przebiegu zakażenia E.coli	0	0,00	0,00	0,00
44.	Bakt. zap. Opon mózgowych lub mózgu, inne nieokreślone	0	0,00	0	0,00
45.	Grypa - ogółem	4747	2192,61	7500	3468,93
46.	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	6934	3196,48	15840	7326,38
OGÓŁEM zachorowań		12275	5658,61	24238	11210,66
OGÓŁEM zachorowań bez grypy		7528	3470,31	16814	7776,88
OGÓŁEM zachorowań bez SARS-CoV-2 (COVID-19)		5341	2462,13	8398	3884,28

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Tab. nr 2. Liczba zachorowań i wskaźnik zapadalności na choroby zakaźne zarejestrowane w roku 2021z podziałem na powiat grodzki

<i>L.p.</i>	Jednostka chorobowa	Liczba przyp. ogółem	Zapadalność
1.	Salmonellozy - zatrucia pokarmowe	6	4,26
2.	Salmonelloza – posocznica	0	0,00
3.	Salmonelloza inne zakażenia pozajelitowe	1	0,71
4.	Inne bakteryjne zakażenie jelitowe - wywołane przez E. coli	0	0,00
5.	Inne bakteryjne zakażenie jelitowe – wyw. przez Camphylobacter	1	0,71
6.	Inne bakteryjne zakażenie jelit. –wyw. przez Clostridium difficile	27	19,19
7.	Inne bakteryjne zakażenie jelitowe - nieokreślone	1	0,79
8.	Inne bakteryjne zakażenie jelitowe – u dzieci do lat 2	0	0,00
9.	Inne bakteryjne zatrucie pokar. - nieokreślone	41	29,14
10.	Wirusowe zakażenia jelitowe- wyw. przez rotawirusy	6	4,26
11.	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy	14	9,95
12.	Wirusowe zakażenia jelitowe - inne określone	6	4,26
13.	Wirusowe zakażenia jelitowe- nieokreślone	2	1,42
14.	Wirusowe zakażenia jelitowe – u dzieci do lat 2	18	12,79
15.	Biegunka ogółem	148	105,18
16.	Biegunka u dzieci do 2-óch lat	52	3,70
17.	Tęžec ogółem	1	0,71
18.	Gruźlica	0	0,00
19.	Krztusiec	0	0,00
20.	Szkarlatyna	16	11,37
21.	Choroba meningokokowa - posocznica	0	0,00
22.	Róża	11	7,82
23.	Choroba wyw. przez Streptococcus pyogenes inna określona	0	0,00
24.	Kiła nie określona	0	0,00
25.	Rzeżączka	0	0,00
26.	Choroba z Lyme (krętkowica kleszczowa)	5	3,55
27.	Neurobolerioza	0	0,00
28.	Choroba Creuzfeldta Jacoba	1	0,71
29.	Pokąsanie przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę	15	10,66
30.	Wirusowe zap. opon mózgowych inne określone i nieokreślone	0	0,00
31.	Odra	0	0,00
32.	Ospa wietrzna	230	163,46
33.	WZW-A	0	0,00
34.	WZW-B	0	0,00
35.	WZW-C	0	0,00
36.	Nowo wykryte zakażenia HIV	8	5,69
37.	Świnka	0	0,00
38.	Malaria	0	0,00
39.	Choroba wyw. przez Streptococcus pneumo. - zap. opon mózg	0	0,00
40.	Posocznica wyw. przez Streptococcus pneumoniae	5	3,55
41.	Choroba wyw. przez Streptococcus pneumoniae inna określona	6	4,26
42.	Choroba wywołana <i>Heamophilus influenzae</i> -posocznica	1	0,71
43.	Zespół hemolityczno mocznicowy w przebiegu zakażenia E.coli	0	0,00
44.	Bakt. zap. Opon mózgowych lub mózgu, inne nieokreślone	0	0,00
45.	Grypa - ogółem	15	10,66
46.	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	10897	7744,41
47.	OGÓLEM ZACHOROWAŃ	11535	8197,12
48.	OGÓLEM ZACHOROWAŃ BEZ GRYPY	11520	8187,17
49.	OGÓLEM ZACHOROWAŃ BEZ SARS CoV-2(COVID-19)	637	452,71

<https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fplus.gazetalubuska.pl%2Fzielona-gora->

II. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

2. Stan sanitarny podmiotów prowadzących działalność leczniczą

W 2021 r. na obszarze nadzorowanego powiatu grodzkiego zewidencjonowano ogółem 408 obiektów prowadzących działalność leczniczą, w tym:

- 7 obiektów leczniczych wykonujących stacjonarne świadczenia zdrowotne,
- 148 obiektów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne,
- 252 praktyki zawodowe lekarskie i pielęgniarskie.

2.1. Działalność kontrolno-represyjna

Wykonano 46 kontroli w obiektach stricte ochrony zdrowia.

Wystosowano ogółem 13 decyzji administracyjnych, w tym:

- 3 decyzje nakazujące podjęcie działań zmierzających do poprawy stanu sanitarno-technicznego i sanitarno-higienicznego
- 5 decyzji zmieniających decyzję źródłową, wszystkie dotyczyły prolongaty terminu wykonania obowiązków
- 2 decyzje uchylające
- 1 decyzję o odmowie zmiany decyzji
- 2 decyzje o opłacie¹⁾

oraz 6 postanowień w tym 4 o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia i 4 tytuły wykonawcze

2.2. Podmioty wykonujące działalność leczniczą polegającą na udzielaniu stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych

W tej grupie podmiotów zewidencjonowano 7 obiektów, tj.:

- Szpital Uniwersytecki im. Karola Marcinkowskiego Sp. z o.o. w Zielonej Górze, ul. Zyty 26
- SPZOZ MSWiA Poliklinika Zielona Góra, 65-044 Zielona Góra, ul. Wazów 42
- ALDEMED Centrum Medyczne Sp. z o.o. Filia ZASTAL w Zielonej Górze, ul. Towarowa 20
- Specjalistyczne Centrum Medyczne UROLOG Bromber, Halińska sp.j. w Zielonej Górze, ul. Anieli Krzywoń 2
- Centrum Urologii URO-MEDIC Marek Chlamtacz w Zielonej Górze, ul. Anieli Krzywoń 4D
- Niepubliczny Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Zielonej Górze, ul. Prosta 25A
- HOSPICJUM im. Lady Ryder of Warsaw w Zielonej Górze, ul. Zyty 26

Z wyżej wymienionych obiektów w 2021 r. nie przeprowadzono kontroli w HOSPICJUM im. Lady Ryder of Warsaw w Zielonej Górze, ul. Zyty 26 i w Centrum Urologii URO-MEDIC Marek Chlamtacz w Zielonej Górze, ul. Anieli Krzywoń 4D.

Ogółem przeprowadzono 17 kontroli, w tym 4 kompleksowe, 9 sprawdzających, 4 dotyczące zakażeń szpitalnych.

Wystosowano ogółem 11 decyzji administracyjnych, w tym:

¹⁾ - zgodnie z art. 36 § 1 i 2 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej za badania laboratoryjne oraz inne czynności wykonywane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w związku ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego pobiera się opłaty w wysokości kosztów ich wykonania. Za badania laboratoryjne i inne czynności wykonywane w związku ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego przez organy Inspekcji Sanitarnej nie pobiera się opłat od osób oraz jednostek organizacyjnych obowiązujących do przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych, jeżeli w wyniku badań nie stwierdzono naruszenia tych wymagań.

- 3 decyzje nakazujące podjęcie działań zmierzających do poprawy stanu sanitarno-technicznego i sanitarno-higienicznego
- 5 decyzji zmieniających decyzję źródłową (wszystkie dotyczyły prolongaty terminu wykonania obowiązków)
- 2 decyzje uchylające
- 1 decyzję o odmowie zmiany decyzji

oraz 6 postanowień w tym 4 o nałożeniu grzywny i 4 tytuły wykonawcze.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wystosowano 10 zaleceń.

Szpital

Szpital Uniwersytecki w Zielonej Górze, ul. Zyty 26

W 2021 r. w Szpitalu przeprowadzono ogółem 12 kontroli, w tym: 8 kontroli sprawdzających, 2 kontrole związane z zakażeniami szpitalnymi, 1 kontrolę w zakresie realizacji szczepień ochronnych w Oddziale Obserwacyjno-Zakaźnym i 1 kompleksową (skontrolowano SOR, Centralny Blok Operacyjny z zespołem operacyjnym przy Oddziale Neurochirurgii, blok operacyjny przy oddziałach: okulistycznym, laryngologicznym, chirurgii klatki piersiowej, ginekologiczno-położniczym), Centralną Sterylizatornię, Stację Dializ, Szpital Tymczasowy, pomieszczenie mycia i dezynfekcji środków transportu wewnętrznego, dwa magazyny odpadów medycznych, sposób postępowania z bielizną szpitalną, postępowania z odpadami medycznymi i komunalnymi).

Kontrola kompleksowa wykazała szereg nieprawidłowości, np. brak pomieszczenia porządkowego w Centralnym Bloku Operacyjnym (dotychczasowe pomieszczenie przekształcono na magazyn), w większości skontrolowanych oddziałów niesprawne mechanizmy do bezdotykowego unoszenia pokryw pojemników na odpady, uszkodzone poszycie mebli tapicerowanych i sprzętu, mechanicznie uszkodzone powierzchnie ścian, stolarki drzwiowej i mebli, zakurzone ściany; brak wentylacji w jednostanowiskowej sali poznieczuleniowej (w Oddziale Chirurgii Klatki Piersiowej), sterylizowanie narzędzi operacyjnych w podręcznej sterylizatorni przy bloku operacyjnym okulistycznym i laryngologicznym. W związku z tym wydano decyzję nakazującą usunięcie tych nieprawidłowości.

Natomiast wydane zalecenia dotyczyły Centralnej Sterylizatorni (nakazano usprawnić automatyczną myjkę-dezynfektor butów, wyposażyć w pokrywę basen do wstępnej, manualnej dezynfekcji narzędzi, zaprzestać świadczenia usług sterylizacyjnych podmiotom zewnętrznym) i Centralnego Bloku Operacyjnego (zalecono, by w podręcznej sterylizatorni wyniki kontroli wewnętrznej skuteczności procesów sterylizacji archiwizować w sposób ułatwiający dokonywanie ich analizy).

Kontynuowane jest postępowanie administracyjne wszczęte decyzjami wystosowanymi w latach wcześniejszych, których termin realizacji prolongowano na wniosek Szpitala. Dotyczy to decyzji:

- nr M/839/NS-EP-31/2019 z dnia 13.11.2019 r. w sprawie zapewnienia izolatki spełniającej obowiązujące wymagania w Oddziale AiIT; wdrożono postępowanie egzekucyjne – postanowienie o nałożeniu grzywny Nr 23/2021 z dnia 06.05.2021 r.

- nr 255/NS-EP/18 pkt 12a, pkt 19a z dnia 16.02.2018 r. w sprawie przytwierdzenia do podłoża odstających listew przypodłogowych w pokojach łóżkowych nr 121, 122, 123, 124, 125 (I piętro) w Oddziale Onkologii i zapewnienia pomieszczenia higieniczno-sanitarnego wyposażonego dodatkowo w bidet przy gabinecie badań w zespole poradni ginekologicznych;
- nr 1163/NS-EP/13 pkt 5a z dnia 05.07.2013 w sprawie odnowienia stolarki okiennej i drzwiowej, pokrycia podłogi jednolitą, szczelną na stykach i łatwą do utrzymania w czystości wykładziną w 7-stanowiskowej sali pacjentów – prolongata terminu wykonania do dnia 31.08.2023 r.
- Nr 1944/NS-EP/15 pkt 8a, b z dnia 30.12.2015 r. w sprawie zapewnienia w zespole porodowym śluzy umywalkowo-fartuchowej dla personelu przy wejściu do zespołu i zapewnienia właściwej cyrkulacji powietrza w jednostanowiskowej sali porodów rodzinnych, w której stosowany jest do znieczulenia podtlenek azotu – prolongata terminu wykonania do dnia 31.12.2021.r. i kolejna do dnia 31.05. 2022 r.

Zakończone zostało postępowanie egzekucyjne (postanowienie o nałożeniu grzywny Nr 18/2021 z dnia 30.03.2021 r.) w sprawie odnowienia stolarki drzwiowej w pokojach łóżkowych nr 103, 104, 114 w Oddziale Otorynolaryngologii i tym samym zakończono realizację obowiązków zawartych w decyzji nr 2314/NS-EP/16 z dnia 16.12.2016 r. wydanej po kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2016 r.

W 2021 r. wszczęto 4 postępowania egzekucyjne, w sprawie niewykonania w wyznaczonym terminie obowiązków zawartych w następujących decyzjach:

- nr 255/NS-EP/18 z dnia 16.02.2018 r. dot. odstających od podłoża listew przypodłogowych w pokojach łóżkowych w Oddziale Onkologii; braku w poradni patologii szyjki macicy i kolposkopii pomieszczenia higieniczno-sanitarnego wyposażonego dodatkowo w bidet,
- nr M/650/NS-EP-30/2019 z dnia 10.09.20219 r. – dot. braku izolatki w OAiIT spełniającej wymagania określone w obowiązującym rozporządzeniu,
- nr M/162/NS-EP-8/2019 z dnia 27.02.2019 r. - dot. złego stanu technicznego stolarki drzwiowej w pomieszczeniach mycia rąk zespołu operacyjnego, w sali operacyjnej i brudnych ścian i sufitu w korytarzu komunikacyjnym w Oddziale Chirurgii Klatki Piersiowej,
- nr M/164/NS-EP-10/2019 z dnia 27.02.2019 r. – dot. odnowienia stolarki drzwiowej w pokojach łóżkowych w Klinicznym Oddziale Otorynolaryngologii. Kontrola sprawdzająca przeprowadzona w dniu 31.05.2021 r. wykazała, że obowiązek wykonano.

Z uwagi na toczące się postępowania administracyjne i egzekucyjne Szpital Uniwersytecki zakwalifikowano do obiektów ze złym stanem technicznym.

Część pomieszczeń Szpitala nie spełnia wymagań obowiązujących przepisów. Program dostosowawczy opracowany (w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02.02.2011 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej – Dz. U. z 2011 r., nr 31, poz. 158), zaopiniowany przez Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. nie został jeszcze w całości zrealizowany.

Obecnie prowadzone jest postępowanie egzekucyjne; obowiązki wymienione w tytule wykonawczym należało wykonać do dnia 31.12.2021 r. Szpital nie dochował wyznaczonego terminu i wniósł o kolejną prolongatę. PPIS w ZG po rozpatrzeniu wniosku wydał w tej sprawie decyzję nr M/706/NS-EP-15/2021 z dnia 23.12.2021 r., którą odmówił zmiany decyzji źródłowej. Z kolei Szpital wniósł odwołanie od tej decyzji i w dniu 14.01.2022 r. odwołanie z dokumentacją przesłano do rozpatrzenia zgodnie z kompetencją do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp.

W niezadowalającym stanie technicznym znajduje się OAiT, Oddział Chirurgii Klatki Piersiowej, Oddział Urologii, Oddział Chirurgii i Urologii Dziecięcej, Oddział Okulistyki z blokiem operacyjnym, Oddział Otorynolaryngologii z blokiem operacyjnym, wszystkie oddziały mieszczące się w pawilonie tzw. położniczo-ginekologicznym (Oddział Ginekologii i Położnictwa z blokiem operacyjnym, Oddział Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka, Onkologii Ogólnej), Pralnia Szpitalna, Centralna Sterylizatornia. Ich modernizacja ujęta jest w programie dostosowawczym.

Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono zaniedbań w obszarze przestrzegania bieżącej czystości i porządku i w obszarze postępowania z odpadami komunalnymi i medycznymi. Na stanowiskach wytwarzania przestrzegana jest segregacja na odpady komunalne i medyczne. Medyczne zbierane są z uwzględnieniem podziału na niebezpieczne, w tym zakaźne i nie niebezpieczne; odpady niebezpieczne zakaźne dodatkowo selekcjonowane są na frakcje o ostrych końcach i krawędziach i tzw. tępe.

Zaznaczyć należy, że wszystkie odpady wytwarzane w Szpitalu Tymczasowym traktowane są jako odpady zakaźne. W związku z bardzo dużą ilością odpadów generowanych przez Szpital Tymczasowy podjęto decyzję o wybudowaniu dodatkowego magazynu odpadów, który spełnia obowiązujące wymagania.

Przeznaczenie zrealizowanego obiektu Centrum Zdrowia Matki i Dziecka na potrzeby Szpitala Tymczasowego opóźnia rozpoczęcie modernizacji pomieszczeń obecnie zajmowanych przez oddziały, które mają być przeniesione do tego obiektu.

Szpital Uniwersytecki rozpoczął działania mające na celu rozbudowę i zmodernizowanie Centralnej Sterylizatorni. W czasie kontroli kompleksowej stwierdzono, że rozpoczęto budowę śluz między strefami; opracowano też projekt rozbudowy i modernizacji sterylizatorni (tutejszy organ przedłożoną koncepcję zaakceptował).

Mankamentem szpitala jest brak izolatek spełniających warunki techniczne określone w obowiązujących przepisach w oddziałach, które zgodnie z przepisami powinny posiadać takie pomieszczenia (np. oddział pediatriczny, chirurgii dziecięcej, AiT) i stacji łóżek - ich dezynfekcja odbywa się manualnie w pokojach łóżkowych.

ALDEMED Centrum Medyczne Sp. z o.o. Filia ZASTAL w Zielonej Górze, ul. Towarowa 20

W 2021 r. w Szpitalu ALDEMED w Zielonej Górze przeprowadzono 1 kontrolę (była to kompleksowa), która wykazała, że źródłem zaopatrzenia obiektu w wodę jest wodociąg publiczny zaopatrujący Zieloną Górę w wodę przeznaczoną do spożycia, rezerwowe źródło zaopatrzenia w wodę

stanowi zbiornik bezodpływowy. Nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej, źródłem ciepła i ciepłej wody jest węzeł ciepłowniczy elektrociepłowni. Obiekt ma zapewnione rezerwowe źródło zaopatrzenia w energię elektryczną, którym jest agregat prądotwórczy wyposażony w funkcję autostartu, zapewniający co najmniej 30% potrzeb mocy szczytowej, a także urządzenie zapewniające odpowiedni poziom bezprzerwowego podtrzymania zasilania.

Szpital realizuje planowe zabiegi wykonywane metodą endoskopową z zakresu urologii, ginekologii, chirurgii ogólnej, ortopedii, okulistyki, neurochirurgii. Szpital systematycznie poszerza ofertę wykonywanych procedur zabiegowych. Dominują zabiegi wykonywane w systemie chirurgii jednego dnia i średni czas pobytu pacjenta nie przekracza 24 godzin. W przypadku konieczności zapewnienia pacjentowi posiłku zamawiany jest catering. Specyfika szpitala sprawiała (pacjent przebywał w nim do 24 h), że nie rejestrowano w nim zakażeń szpitalnych.

Kontrola wykazała, że sterylizatornia wyposażona jest tylko w jeden sterylizator przelotowy parowy zainstalowany w ścianie między strefą czystą i sterylną, a w pomieszczeniu stanowiącym strefę czystą usytuowane są dwa autoklawy ciśnieniowo-parowe nieprzelotowe, co uniemożliwia zapewnienie postępowego ruchu materiałów. Decyzją administracyjną nakazano zapewnić drugi przelotowy sterylizator parowy umieszczony w ścianie między strefą czystą i sterylną oraz usunąć z centralnej sterylizatorni nieprzelotowe autoklawy ciśnieniowo-parowe, które znajdują się w pomieszczeniu stanowiącym strefę czystą sterylizatorni celem wyeliminowania możliwości przeprowadzania procesu wyjaławiania narzędzi w tej strefie. Mając na uwadze panującą sytuację epidemiczną zalecono: wielorazowe nakładki na mopy używane do mycia powierzchni bezdotykowych w obrębie bloku operacyjnego zastąpić nakładkami jednorazowego użytku, do przecierania powierzchni dotykowych wprowadzić ścierki jednorazowego użytku, na wszystkich stanowiskach wytwarzania odpadów zapewnić takie pojemniki wielorazowego użytku, których pokrywy podczas unoszenia nie wymagają kontaktu z dłonią, np. są unoszone pedałow, izbę przyjęć dla pacjentów przewidzianych do hospitalizacji usytuować poza oddziałem, kontrolę skuteczności mycia i dezynfekcji wybranych wyrobów za pomocą wskaźnika kontroli pozostałości zanieczyszczeń białkowych lub luminometrem lub kilkoma testami łącznie przeprowadzać nie rzadziej niż raz w miesiącu, zwiększyć częstotliwość kontroli biologicznej (nie rzadziej niż raz w tygodniu) dla potwierdzenia skuteczności procesów sterylizacji.

Pomieszczenia Szpitala utrzymane są w zadowalającym stanie techniczno-sanitarnym i higienicznym. W przestrzeniach ogólnodostępnych, w obrębie traktów komunikacyjnych, przy wejściach do budynku zapewniono stacje dezynfekcji rąk. Utrzymaniem czystości w pomieszczeniach zajmuje się zewnętrzna firma sprzątająca. Zbiórka odpadów odbywa się selektywnie, z podziałem na komunalne i medyczne. Dodatkowo odpady medyczne zakaźne segregowane są na odpady o ostrych końcach i krawędziach oraz na odpady tzw. tępe. Czas przechowywania odpadów na stanowiskach ich wytwarzania dostosowany jest do rodzaju odpadów, krótkotrwale przechowywane są w wydzielonych pomieszczeniach po czym ewakuowane są do magazynu odpadów. Odbiorcą jest koncesjonowany przedsiębiorca, dokumentacja dot. gospodarki odpadami prowadzona jest systemem elektronicznym,

do Urzędu Marszałkowskiego przekazano zbiorcze zestawienie o odpadach. Przekazując odpady do unieszkodliwienia przestrzega się zasady bliskości.

Specjalistyczne Centrum Medyczne UROLOG Bromber, Halińska sp.j. w Zielonej Górze, ul. Anieli Krzywoń 2

W 2021 roku w obiekcie przeprowadzono 1 kontrolę (była to kompleksowa). Źródłem zaopatrzenia w wodę jest wodociąg sieciowy, nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej. Ogrzewanie pomieszczeń i ciepłą wodę zapewnia elektrociepłownia miejska. Rezerwowe źródło wody stanowi zbiornik zapewniający 12-godzinny zapas wody. Rezerwowym źródłem zaopatrzenia w energię elektryczną jest agregat prądotwórczy.

Szpital realizuje planowe zabiegi wykonywane w systemie chirurgii jednego dnia, średni czas pobytu pacjenta nie przekracza 24 godzin. Nie rejestrowano zakażeń szpitalnych. Kontrola nie wykazała zaniedbań w zakresie stanu sanitarno-technicznego i sanitarno-higienicznego. W przestrzeniach ogólnie komunikacyjnych zapewniono stacje dezynfekcji rąk. Gospodarka odpadami, w tym medycznymi prowadzona prawidłowo, zbiórka odpadów prowadzona jest w sposób selektywny. Pojemniki wyposażone w pokrywy, w dobrym stanie technicznym, wykładane są workiem sanitarnym. Na stanowiskach pracy odpady medyczne zbierane są z uwzględnieniem segregacji na odpady medyczne zakaźne i odpady medyczne inne niż niebezpieczne. Odpady zakaźne segregowane są na odpady o ostrych końcach i krawędziach oraz na odpady nieostre. Odpady ostre zbierane są do jednorazowych pojemników z tworzywa sztucznego w kolorze czerwonym, odpornych na działanie wilgoci i przekłucia. Odpady z miejsc wytwarzania ewakuowane są do magazynu odpadów (pomieszczenia spełnia obowiązujące wymogi) i przechowywane są w szczelnie zamykanych pojemnikach. Odbiorcą jest koncesjonowany przedsiębiorca. Przekazując odpady do unieszkodliwienia przestrzegana jest zasada bliskości.

Miejsce gromadzenia odpadów komunalnych jest wydzielone na terenie posesji, pojemniki na odpady utrzymane w dobrym stanie technicznym, wyposażone są w pokrywy, teren utrzymany w czystości i porządku. Sprzątaniem obiektu zajmuje się firma zewnętrzna.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Zielonej Górze, ul. Wazów 42

W 2021 r. nie planowano kontroli kompleksowej placówki. Przeprowadzono 2 kontrole (były to kontrole w zakresie zakażeń szpitalnych). Wystosowano 1 decyzję administracyjną, dotyczącą zapewnienia zespołu kontroli zakażeń szpitalnych z odpowiednimi kwalifikacjami członków, tj. lekarza pełniącego obowiązki przewodniczącego zespołu, pielęgniarki pełniącej obowiązki specjalisty do spraw epidemiologii i diagnostyki laboratoryjnego. Natomiast nie stwierdzono zaniedbań stanu techniczno-sanitarnego i porządkowego.

Centrum Medyczne URO MEDIC Marek Chlamtacz w Zielonej Górze, ul. A. Krzywoń 4d

W 2021 r. obiekt nie był kontrolowany. W oparciu o posiadaną dokumentację za 2019 r. podmiot działalność medyczną prowadzi w systemie transgranicznym. Nie realizuje procedur szpitalnych o czym świadczy brak pełnego wyposażenia np. sali operacyjnej i innych pomieszczeń.

2.3. Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze

Niepubliczny Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy Stowarzyszenia Ośrodek Integracji Społecznej w Zielonej Górze, ul. Prosta 25A

W 2021 r. przeprowadzono 1 planowaną kontrolę, której zakres z powodu pandemii został ograniczony do kontroli i analizy dokumentacji (procedury higieniczne, dokumenty dotyczące gospodarowania odpadami). Z uwagi na panującą sytuację epidemiczną obowiązującą w zakładzie procedurą wprowadzono całkowity zakaz wstępu interesantów i osób niezatrudnionych na oddziale. Z tego też powodu nie oceniano stanu techniczno-sanitarnego.

W oparciu o dokumentację z lat wcześniejszych nieczystości płynne są odprowadzane do kanalizacji ogólnospławnej. Źródłem ciepła i ciepłej wody jest własna kotłownia gazowa. Przy każdym pokoju zapewniona jest łazienka (z kabiną prysznicową, miską ustępową i umywalką do mycia rąk). Ogólnodostępna łazienka pacjentów obłożnie chorych wyposażona jest w podnośnik i w specjalistyczną wannę. W zakładzie urządzona jest także część rehabilitacyjna obejmująca kinezyterapię. W wyposażeniu technologicznym nie przewidziano urządzeń do sterylizacji, gdyż inwazyjne świadczenia zdrowotne wykonywane są wyłącznie przy użyciu sprzętu jednorazowego.

HOSPICJUM im. Lady Ryder of Warsaw w Zielonej Górze, ul. Zyty 26

W 2021 r. nie przeprowadzono kontroli obiektu.

2.4. W zakresie oceny realizacji programu dostosowania pomieszczeń do obowiązujących wymogów w 2021 r. przeprowadzono 1 kontrolę (w SPZOZ Sulechów). Kontrola wykazała, że obowiązki nałożone decyzją administracyjną zostały wykonane i obiekt spełnia wymogi obowiązującego rozporządzenia *Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2019 r. poz. 595)*.

Z przyczyn obiektywnych (pandemia) nie skontrolowano pozostałych obiektów. Opierając się na posiadanej dokumentacji (prowadzone są postępowania administracyjne) 2 placówki nie dostosowały pomieszczeń. Są to: Szpital Uniwersytecki w Zielonej Górze, ul. Zyty 26, Centrum Urologii URO-MEDIC Marek Chlamtacz w Zielonej Górze, ul. A. Krzywoń 4 d. W związku z tym prowadzone jest postępowanie administracyjne, a w przypadku Szpitala Uniwersyteckiego w Zielonej Górze postępowanie egzekucyjne.

2.5. Pozyskano następujące informacje o przeprowadzonych inwestycjach lub zmianach w infrastrukturze szpitali oraz rozwiązaniach organizacyjnych w 2021 roku, które zostały wprowadzone przez szpitale w celu zminimalizowania ryzyka rozprzestrzeniania się wirusa i zapobiegania zakażeniom szpitalnym w związku z wystąpieniem poważnego zagrożenia dla zdrowia publicznego – epidemii COVID-19:

Szpital Uniwersytecki w Zielonej Górze, ul. Zyty 26:

1. Ukończono realizację budynku Centrum Zdrowia Matki i Dziecka i przekształcono budynek na Szpital Tymczasowy liczący 173 łóżka.

2. Zakupiono i zamontowano dodatkową parownicę do zbiornika tlenu na potrzeby budynku Centrum Zdrowia Matki i Dziecka.
3. Wykonano zewnętrzną instalację tlenową, która umożliwia wykorzystanie przez Szpital Tymczasowy drugiego zbiornika tlenu oraz dwustronne zasilanie budynków szpitala w tlen.
4. Zamontowano i podłączono kontener wyposażony w tomograf komputerowy umożliwiający szybką diagnozę pacjenta zakażonego wirusem SARS-CoV-2 - obiekt zlokalizowano w bezpośrednim sąsiedztwie SOR-u.
5. Zamontowano i podłączono kontener wyposażony w tomograf komputerowy służący do diagnozy stanu pacjentów przebywających w Szpitalu Tymczasowym.
6. Zrealizowano pawilon pretriażu na potrzeby Klinicznego Oddziału Zakaźnego – obiekt tymczasowo przekształcono na punkt szczepień.
7. Rozbudowano magazyn odpadów medycznych z uwagi na zwiększone ilości odpadów, głównie wytworzonych przez Szpital Tymczasowy.
8. Posadowiono i podłączono (instalacja chłodnicza) kontener na zwłoki przy Zakładzie Patomorfologii.
9. Przebudowano i wyremontowano pomieszczenia Zakładu Diagnostyki Laboratoryjnej.
10. Wykonano szereg prac dotyczących wydzielenia i utworzenia szłuz i izolatek oraz remontów na następujących oddziałach:
 - Oddział Chirurgii Ogólnej i Onkologicznej 2 (izolatki ze szłuzami, łazienki pacjentów i personelu)
 - Oddział Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej – izolatka ze szłuzą
 - Oddział Kardiologii – izolatka ze szłuzą
 - Oddział Neonatologii – izolatka ze szłuzą
 - Oddział Położniczo-Ginekologiczny – remont łazienki personelu
 - Oddział Neurologii - izolatka ze szłuzą
 - Oddział Otorynolaryngologii
 - Oddział Okulistyki
 - Oddział Urologii - szłuzą, izolatka będzie tworzona w ciągu najbliższych kilku tygodni
 - Oddział Chirurgii Klatki Piersiowej – izolatka ze szłuzą
 - Oddział Pediatrii – izolatka ze szłuzą
 - Oddział Chirurgii i Urologii Dziecięcej – izolatka ze szłuzą
 - Oddział Hematologii – w trakcie realizacji izolatka ze szłuzą
 - Oddział Neurochirurgii – wykonano szłuzę
 - Oddział Chorób Wewnętrznych – izolatka ze szłuzą
 - SOR – wydzielono szłuzę
 - OAiT - izolatka ze szłuzą
 - Oddział Rehabilitacji – izolatka ze szłuzą, remont łazienki

11. Regularnie aktualizowana jest procedura akredytacyjna *Zasady postępowania epidemiologicznego i medycznego w związku z pandemią wywołaną SARS-CoV-2*, obecnie wersja 5.
12. Badania przesiewowe w kierunku SARS-CoV-2 pacjentów przyjmowanych do oddziałów nieCOVIDowych.
13. Zobowiązano kierowników oddziałów do badania (wymazy) co 4 dni pacjentów podczas trwania ich hospitalizacji.
14. Zapewniono nieograniczony dostęp do testów diagnostycznych i możliwość wykonywania badań przez 24 godziny.
15. Zapewniono pracownikom szpitala dostęp do środków ochrony indywidualnej i do dezynfekcji rąk.
16. Zorganizowano punkt szczepień p/ Covid-19.
17. Zobowiązano personel do uzyskania uodpornienia poprzez szczepienie p/ Covid-19.
18. Zorganizowano transport medyczny dla pacjentów zakażonych lub z kontaktu z pacjentem zakażonym.
19. Rozmieszczono w wielu miejscach szpitala informacje o obowiązku zakrywania nosa i ust oraz utrzymywania dystansu.

**ALDEMED Centrum Medyczne Sp. z o.o. Filia ZASTAL w Zielonej Górze,
ul. Towarowa 20**

W 2021 r. w zakładzie nie przeprowadzono innych niż w 2020 r. inwestycji i działań, a były to:

1. Każdy pokój łóżkowy wyposażony jest w pomieszczenie higieniczno-sanitarne (natrysk, miska ustępowa, umywalka do mycia rąk).
2. Zakupiono kontener (usytuowany na zewnątrz budynku), w którym pobierane są wymazy od pacjentów przed przyjęciem do oddziału.
3. Przed wejściem do budynku i wewnątrz zamontowane zostały dozowniki z antyseptykiem do rąk.
4. Wydzielono miejsca pozwalające na izolację pacjentów oczekujących na przyjęcie i odbycie wizyty u lekarza.
5. Wprowadzono obowiązkowy pomiar temperatury pacjentów i obowiązkową dezynfekcję rąk.

**Specjalistyczne Centrum Medyczne UROLOG Bromber, Halińska Sp. j. w Zielonej Górze,
ul. A. Krzywoń 2.**

1. W oddziale i na bloku operacyjnym usytuowano aparaty p/wirusowe EOLIS 600s.
2. Na wejściu z zewnątrz umieszczono informację o obowiązku zasłaniania nosa i ust i utrzymywania dystansu.
3. Rozmieszczono w przestrzeni ogólnej w 11 miejscach (wejścia z zewnątrz, poczekalnie) dozowniki ze środkiem do dezynfekcji rąk.
4. Zapewniono dostęp do testów diagnostycznych w kierunku SARS- CoV-2.
5. Zobowiązano personel do uzyskania uodpornienia poprzez szczepienie p/ Covid-19.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Zielonej Górze, ul. Wazów 42

W porównaniu do 2020 roku SPZOZ MSWiA nie wykazał nowych inwestycji i zmian w infrastrukturze szpitala oraz rozwiązań organizacyjnych, które zostały wprowadzone w celu minimalizowania ryzyka rozprzestrzeniania się wirusa i zapobiegania zakażeniom szpitalnym w związku z wystąpieniem poważnego zagrożenia dla zdrowia publicznego.

Dotychczasowe działania to:

1. Izbę przyjęć i „izolatorium” wyposażono w bramki dekontaminacyjne.
2. Gabinety i pomieszczenia wspólne systematycznie dezynfekowane są metodą fumigacji (H_2O_2).
3. Dodatkowo zainstalowane zostały w pomieszczeniach oddziałów szpitalnych oraz wybranych pomieszczeniach ambulatoryjnych lampy bakteriobójcze przepływowe.
4. Nieprzerwanie obowiązuje zakaz odwiedzin w oddziałach szpitalnych.
5. W stosunku do personelu wg doraźnej oceny i wskazań wykonywane są badania antygenowe i PCR.
6. Pacjenci przyjmowani w trybie pilnym hospitalizowani są w „izolatorium” do czasu uzyskania wyniku badania PCR, przy przyjęciu wykonywane jest badanie antygenowe.
7. Pacjenci hospitalizowani w trybie planowym przyjmowania są po uzyskaniu negatywnego wyniku testu PCR.

„URO-MEDIC” Marek Chlamtacz, Zielona Góra, ul. A. Krzywoń 4D.

Podmiot udziela świadczeń w formie teleporady.

Podmioty wykonujące działalność leczniczą polegającą na udzielaniu ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych.

W 2021 r. w w/w grupie podmiotów leczniczych skontrolowano 27. Z powodu trwającej pandemii zakres tych kontroli został ograniczony do oceny realizacji Programu Szczepień Ochronnych, stanu sanitarno-technicznego i higienicznego punktów szczepień oraz postępowania z odpadami, w tym medycznymi. W wyniku kontroli w 24 wydano zalecenia, które dotyczyły przede wszystkim opóźnień w realizacji szczepień dzieci i młodzieży.

W żadnym z punktów szczepień nie stwierdzono złego stanu techniczno-sanitarnego, sanitarno-porządkowego i funkcjonalności pomieszczeń. Nie kwestionowano również sposobu postępowania z odpadami, w tym zakaźnymi. Żaden z obiektów nie korzystał z indywidualnego źródła zaopatrzenia w wodę, w każdym zapewniona jest ciepła i zimna woda bieżąca. Nie stwierdzono za niedbań w zakresie odprowadzania nieczystości płynnych.

Podsumowanie:

- ✚ W 2021 roku w związku z panującą epidemią oraz dynamicznie zmieniającą i rozwijającą się sytuacją epidemiczną w kraju, zasadnicza działalność Sekcji EP skupiła się na zadaniach związanych z COVID-19.
- ✚ W zakresie zapobiegania rozprzestrzeniania się zakażeń SARS CoV-2 w kontrolowanych placówkach zapewniono możliwość dezynfekcji rąk w przestrzeniach ogólnie komunikacyjnych, a personel zaopatrzony był w nieograniczoną ilość środków ochrony indywidualnej.

Źródło: <https://zielonagora.wyborcza.pl/zielonagora/7,35182,22621793,kubicki-napis-zielona-gora-stanie-przy-palmiarni.html>

III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

1. Informacje ogólne.

W 2021 roku skontrolowano **104** obiekty użyteczności publicznej znajdujące się na terenie miasta Zielona Góra, spośród **495** ujętych w ewidencji tj. 21% (w 2020 r. – 18%). Kontrolą objęto:

- Ustępy ogólnodostępne - skontrolowano 1 z 7 znajdujących się w ewidencji
- Noclegownie - skontrolowano 5 z 5 znajdujących się w ewidencji
- Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej - skontrolowano 1 z 1 znajdujących się w ewidencji
- Placówki zapewniające całodobową opiekę - skontrolowano 1 z 2 znajdujących się w ewidencji
- Hotele, motele, pensjonaty, kempingi, domy wycieczkowe, schroniska - skontrolowano 3 spośród 15 obiektów znajdujących się w ewidencji
- Inne obiekty świadczące usługi hotelarskie - skontrolowano 6 z 18 znajdujących się w ewidencji
- Zakłady fryzjerskie - skontrolowano 27 z 156 znajdujących się w ewidencji.
- Zakłady kosmetyczne - skontrolowano 26 z 112 znajdujących się w ewidencji.
- Studia tatuażu - skontrolowano 6 z 12 znajdujących się w ewidencji.
- Zakłady odnowy biologicznej – skontrolowano 6 z 13 znajdujących się w ewidencji.
- Inne zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej i tatuażu - skontrolowano 4 z 17 znajdujących się w ewidencji.
- Dworce autobusowe - skontrolowano – 1 z 2 znajdujących się w ewidencji.
- Cmentarze - skontrolowano 3 spośród 13 znajdujących się w ewidencji
- Inne obiekty użyteczności publicznej - skontrolowano 14 spośród 88 znajdujących się w ewidencji.

W 12 obiektach stwierdzono niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny lub techniczny. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły złego stanu sanitarno-technicznego pomieszczenia łaźni w tym uszkodzonych sanitariatów oraz złego stanu technicznego podłogi, ścian, sufitu oraz niesprawnej wentylacji, zalanych ścian i sufitów w pokojach mieszkalnych, niewłaściwej gospodarki odpadami potencjalnie zakaźnymi, nie stosowania i niewdrażania procedur higienicznych zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi, złego stanu technicznego wyposażenia salonu kosmetycznego (łóżko kosmetyczne), niewłaściwego wykorzystywania narzędzi jednorazowego użytku oraz nieprzestrzegania reżimu sanitarnego zgodnie z obowiązującymi zaleceniami/wytycznymi Ministra Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego. Niewłaściwy stan porządkowy dotyczył brudnych sanitariatów, pergoli śmietnikowej i pomieszczenia łaźni.

W skontrolowanych obiektach wydano zalecenia w zakresie niewłaściwie wyposażonych stanowisk do mycia rąk (brak naściennych dozowników na mydło w płynie oraz w środek do dezynfekcji rąk oraz niezabezpieczone jednorazowe ręczniki papierowe); braku archiwizacji dokumentów, braku wewnętrznej kontroli procesów skuteczności sterylizacji przy użyciu testów biologicznych (Sporal A) i chemicznych (paski TWENDICATOR lub STEAM INDICATOR STRIP), braku preparatów do dezynfekcji dużych powierzchni, braku skutecznej dezynfekcji wszystkich narzędzi wielokrotnego G- powiat grodzki

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

użycia poprzez ich całkowite zanurzenie w preparacie o wysokim spektrum działania, braku orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników wykonujących pracę, w trakcie której może dojść do przerwania ciągłości skóry, braku dziennika sterylizacji narzędzi kosmetycznych potwierdzony podpisem osoby odpowiedzialnej za sterylizację – w przypadku sterylizacji zewnętrznej.

2. Stan sanitarny wybranych obiektów.

2.1. Ustępy ogólnodostępne

W 2021 roku na terenie miasta Zielona Góra skontrolowano 1 obiekt z tej grupy - Ustęp ogólnodostępny zlokalizowany w Centrum Handlowym w Zielonej Górze. Kontrola w zakresie przestrzegania warunków higienicznych i zdrowotnych oraz przestrzegania reżimu sanitarnego w trakcie obowiązującego stanu epidemii nie wykazała nieprawidłowości, udzielono instruktażu. Wydano 1 zalecenie aby zapewnić siedzisko wykonane z materiału gładkiego, nienasiąkliwego, odpornego na działanie wilgoci i środków dezynfekcyjnych, łatwego w utrzymaniu czystości. Stan sanitarny skontrolowanego obiektu oceniono jako „dobry”.

Źródło: <https://www.facebook.com/315851900972/photos/pcb.10157484784970973/10157484782735973/?type=3&theater>

2.2. Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W 2021 r. skontrolowano 1 W 2021 r. skontrolowano 1 Dom Dziennego Pobytu. Kontrola nie wykazały nieprawidłowości.

Stan sanitarny obiektu z tej grupy oceniono jako „dobry”.

2.3. Placówki zapewniające całodobową opiekę

W 2021 roku skontrolowano 1 obiekt z tej grupy. Kontrola w związku z wniesioną interwencją dotyczącą występowania świerzbu u pensjonariuszy Domu Seniora na terenie miasta Zielona Góra. Interwencja bezzasadna. W trakcie kontroli wydano zalecenia dotyczące zapewnienia rejestrów dotyczących ciepłej wody, dezynfekcji, czyszczenia i naświetlania pomieszczeń lampami bakteriobójczymi oraz zapewnić procedur postępowania z bielizną czystą i brudną. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń. Stan sanitarny obiektu oceniono jako „dobry”.

2.4. Noclegownie dla bezdomnych

W 2021 roku w tej grupie skontrolowano 5 obiektów będących pod nadzorem PSSE Zielona Góra.

Rozpatrzone 2 interwencje, które uznano za zasadne.

Kontrola interwencyjna w Schronisku udzielającym wsparcia dla osób w trudnej sytuacji w Zielonej Górze dotyczyła pojawienia się gryzoni na terenie obiektu. Czynności kontrolne wykazały, że na terenie Schroniska (piwnica, magazyn i kuchnia) przechowywana jest żywność w nieodpowiednich

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

warunkach a w wielu przypadkach magazynowana jest żywność po upływie terminu przydatności, co może być pożywką dla gromadzonych się gryzoni. Wydano zalecenia a informację o problemie związanym z gryzoniemi na terenie obiektu, zgodnie z kompetencją przekazano do Prezydenta Miasta Zielona Góra.

Kontrola sanitarna w ramach bieżącego nadzoru w tym samym obiekcie wykazała szereg nieprawidłowości techniczno-sanitarnych i porządkowych (zwłaszcza w zakresie zalanych ścian i sufitów w pokojach mieszkalnych, z widocznymi śladami wilgoci i zagrzybienia, złego stanu sanitarno-technicznego podłogi w pokojach i w korytarzu komunikacyjnym, krzyżowania się drogi czystej z brudną w zakresie bielizny pościelowej oraz niezachowania bieżącej czystości przez mieszkańców, brudnych sanitariatów). W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano zalecenia z natychmiastowym terminem wykonania i zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia. Kontrola sprawdzająca nie wykazała poprawy stanu sanitarno-porządkowego, stwierdzono pogorszenie warunków w zakresie bieżącej czystości tj.: brudne podłogi, umywalki, prysznice, zaśmiecone pergole na odpady komunalne. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono mandat karny i wydano zalecenia z natychmiastowym terminem wykonania. Kolejna kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń sanitarno-porządkowych. W zakresie nieprawidłowości technicznych wydana została decyzja administracyjna nakazująca. Kontrola sprawdzająca wykazała poprawę warunków porządkowych.

Na obiekt zajmujący się bezdomnością w Zielonej Górze wpłynęła 1 interwencja, dotycząca złego stanu sanitarno-technicznego sanitariatów w obiekcie. W trakcie kontroli stwierdzono liczne nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego i porządkowego pomieszczeń łazni min.: brudne i pokryte pleśnią

Źródło: <https://www.zielonanews.pl/noclegownia-247-apel-o-pomoc-bezdomnym-2956/noclegownia/>

ściany w łazni, popękana podłoga, sufit pod prysznicami oraz w kuchni z odpryskami farby i zaciekami, osłony wylotu baterii prysznicowych w łazni brudne, kratki wentylacyjne w łazni, toalecie dla osób niepełnosprawnych ruchowo, toalecie dla personelu oraz łazience na parterze brudne, pokryte kurzem, niesprawne technicznie urządzenia sanitarne, niesprawna wentylacja mechaniczna w łazience, niesprawne odpływy wody w łazni, zapajęczone sufity w toaletach, brak środków higieny osobistej. Za stwierdzone nieprawidłowości dotyczące nienależytej czystości nałożono mandat karny i wydano zalecenia z natychmiastowym terminem wykonania. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami technicznymi wydano decyzję administracyjną. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie obowiązków wynikających z decyzji.

W pozostałych, skontrolowanych obiektach z tej grupy nie stwierdzono nieprawidłowości.

Stan pozostałych obiektów oceniono jako „dobry”

2.5. Hotele motele, pensjonaty, kempingi, domy wycieczkowe, schroniska.

W roku 2021 skontrolowano 2 obiekty hotelarskie i 1 pensjonat.

Kontrola sanitarna w jednym z hoteli na terenie miasta Zielona Góra wykazała nieprawidłowości

związane ze złym stanem technicznym wykładziny w korytarzu komunikacyjnym. Wydano zalecenia z terminem wykonania. Kontrola w kolejnym hotelu zlokalizowanym na terenie miasta Zielona Góra nie wykazała nieprawidłowości, stan sanitarno-porządkowy był zachowany, wdrożenie i przestrzeganie reżimu sanitarnego oceniono prawidłowo.

Źródło: <https://www.booking.com/hotel/pl/fantom.pl.html?activeTab=photosGallery>

Podczas próby przeprowadzenia kontroli interwencyjnej w Pensjonacie zlokalizowanym w Zielonej Górze – Przedsiębiorca uniemożliwił przeprowadzenie kontroli. Podczas kontroli planowej w tym obiekcie, wydano zalecenia dotyczące prawidłowego przechowywania bielizny hotelowej oraz zabezpieczenia ręczników papierowych przed wtórnym zanieczyszczeniem a w pomieszczeniach sportowych zamieścić regulaminy dotyczące warunków bezpiecznego i higienicznego korzystania ze sprzętu i urządzeń sportowych.

2.6. Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

W roku 2021 na terenie miasta Zielona Góra skontrolowano 6 obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie. W tej grupie obiektów wyegzekwowano 1 decyzję administracyjną merytoryczną - kontrola sanitarna w obiekcie zlokalizowanym na terenie Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zielonej Górze wykazała wykonanie obowiązku nałożonego decyzją z 2018 r., w zakresie doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego podłogi i ściany w korytarzu komunikacyjnym na II piętrze budynku.

Podczas planowanej kontroli domków noclegowych zlokalizowanych na terenie Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zielonej Górze wydano zalecenia aby pojemniki na odpady komunalne posadowione w częściach wspólnych domków wyposażać w pokrywy, zapewnić właściwy stan techniczny drzwi do łazienki, zapewnić większą powierzchnię do przechowywania zapasu czystej bielizny pościelowej.

Pozostałe obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie nie wykazały nieprawidłowości w zakresie bieżącego nadzoru.

Stan sanitarny i techniczny obiektów z tej grupy oceniono jako „dobry”.

2.7. Zakłady fryzjerskie.

W roku 2021 na terenie miasta Zielona Góra nadzorem objęto 27 zakładów fryzjerskich, nałożono 2 mandaty karne na łączną sumę 500 zł, w 1 obiekcie zastosowano środek oddziaływania

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

wychowawczego w postaci pouczenia. W 2021 roku rozpatrzono 4 interwencje (2 interwencje zasadne, 2 interwencje bezzasadne).

Zakład Fryzjerski w Zielonej Górze został skontrolowany w związku z interwencją dotyczącą nieprzestrzegania reżimu sanitarnego oraz złych warunków sanitarno-higienicznych panujących w zakładzie. Kontrola wykazała nieprawidłowości w zakresie niewłaściwej gospodarki odpadami potencjalnie zakaźnymi, nie wdrażania i nie stosowanie procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi, nieprzewodzenia dezynfekcji narzędzi fryzjerskich wielokrotnego użycia w pełnym zanurzeniu, w tym niewłaściwe przechowywanie narzędzi czystych, brak preparatu do dezynfekcji dużych powierzchni. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono mandat karny i wydano zalecenia z natychmiastowym terminem wykonania. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń.

Salon Urody w Zielonej Górze został skontrolowany w związku z interwencją dotyczącą nieprzestrzegania reżimu sanitarnego oraz złych warunków sanitarno-higienicznych panujących w zakładzie. Kontrola wykazała nieprawidłowości w zakresie złego stanu sanitarno-porządkowego w pomieszczeniu socjalnym związanego z prowadzonym remontem, niedostosowanego wielkością pojemnika do dezynfekcji narzędzi fryzjerskich, braku orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników, źle zabezpieczonych ręczników papierowych w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych oraz nieodpowiedniego przechowywania sprzętu porządkowego. Za stwierdzone nieprawidłowości zastosowany został środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia oraz wydano zalecenia z terminem natychmiastowego wykonania. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń.

Obiekt Fryzjerstwo i Stylizacja w Zielonej Górze został skontrolowany w związku z oceną realizacji postanowień zawartych w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych

ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Kontrola wykazała nieprawidłowości w zakresie przestrzegania reżimu sanitarnego mającego na celu zapobieganie zakażeniom i chorobom zakaźnym, w tym: nieprzestrzeganie przez pracowników i klientów obowiązku zakrywania ust i nosa, brak stanowiska

do dezynfekcji rąk dla klientów, liczba

praktykantów niedostosowana do warunków przestrzennych zakładu, brak preparatu do dezynfekcji dużych powierzchni, brak dezynfekcji narzędzi fryzjerskich wielokrotnego użycia w pełnym zanurzeniu, brak wdrożonych procedur covidowych. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono mandat karny i wydano zalecenia z natychmiastowym terminem wykonania. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń.

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

Interwencje w 2 zakładach fryzjerskich w Zielonej Górze dotyczyły złego stanu sanitarnego oraz nie przestrzegania reżimu sanitarnego w związku z wystąpieniem pandemii SARS-COV-2. Kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości w zakresie rozpatrywanych interwencji.

Kontrole sanitarne w pozostałych obiektach z tej grupy nie wykazały nieprawidłowości. Wszystkie obiekty zostały ocenione pod kątem przestrzegania reżimu sanitarnego.

Stan sanitarny skontrolowanych obiektów z tej grupy oceniono jako „dobry”

2.8. Zakłady kosmetyczne.

W 2021 r. na terenie miasta Zielona Góra skontrolowano 26 zakładów kosmetycznych i rozpatrzono 1 interwencję (zasadna). W Gabinet Kosmetologii w Zielonej Górze przeprowadzona została kontrola interwencyjna w zakresie złych warunków higieniczno-sanitarnych oraz nieprzestrzegania zasad reżimu sanitarnego w czasie trwania epidemii SARS-CoV-2 w zakładzie kosmetycznym.

Obiekt nie figurował wcześniej w ewidencji obiektów nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze. Stwierdzono nieprawidłowości brak procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi, brak orzeczenia do celów sanitarno-epidemiologicznych osoby która świadczy usługi, w trakcie której

Źródło: www.kobieta.gazeta.pl

może dojść do naruszenia ciągłości skóry, brak dokumentacji związanej z prowadzoną dezynfekcją i sterylizacją, w pomieszczeniu świadczenia usług kosmetycznych brak odpowiednio wyposażonego stanowiska do mycia rąk wraz z pełnym zestawem do ich higienizacji tj. dozownik naścienny z mydłem w płynie i środkiem dezynfekcyjnym do rąk, ręczniki papierowe zabezpieczone przed wtórnym zanieczyszczeniem, brak miejsca do płukania narzędzi po przeprowadzonym procesie dezynfekcji. Za stwierdzone nieprawidłowości zastosowany został środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia oraz wydano zalecenia z terminem natychmiastowego wykonania. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń.

Podczas kontroli sanitarnej w obiekcie Galeria Urody w Zielonej Górze, stwierdzono zły stan sanitarno-techniczny fotela kosmetycznego w pomieszczeniu wykonywanych usług, który nie posiadał powierzchni gładkiej, odpornej na działanie wilgoci i preparatów dezynfekcyjnych, łatwej do utrzymania w czystości, brak preparatu do dezynfekcji dużych powierzchni (podłóg), opakowania papierowo-foliowe nie były opisane datą wykonanej sterylizacji i datą przydatności. Przedsiębiorca zobowiązał się do wykonania zaleceń w trybie natychmiastowym. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń w całości.

Kolejny obiekt Gabinet Kosmetyczny w Zielonej Górze został skontrolowany w związku z oceną realizacji postanowień zawartych w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Kontrola

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

wykazała nieprawidłowości w zakresie niewłaściwej gospodarki odpadami potencjalnie zakaźnymi oraz niewdrożenia i niestosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono mandat karny i wydano zalecenia z natychmiastowym terminem wykonania. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń.

Kontrola planowa w Studio Stylizacji w Zielonej Górze wykazała nieprawidłowości w zakresie niewłaściwego postępowania z narzędziami jednorazowego użytku podczas świadczenia usług kosmetycznych – nie wdrożenie i nie stosowanie procedury zapewniającej ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono mandat karny i wydano zalecenia z natychmiastowym terminem wykonania. Podczas próby przeprowadzenia kontroli sprawdzającej ustalono, że obiekt nie funkcjonuje. Według Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej podmiot został wykreślony.

Kontrola sanitarna w salonie kosmetycznym w Zielonej Górze wykazała nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami potencjalnie zakaźnymi tj.: brak znakowania i opisywania prawidłowo pojemników na odpady potencjalnie zakaźne tj.: REGON, nazwa wytwórcy, data godzina otwarcia/zamknięcia, kod odpadów - nie wdrożenie i nie stosowanie procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. Za stwierdzone nieprawidłowości zastosowany został środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia oraz wydano zalecenia z terminem natychmiastowego wykonania. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń.

Kontrole sanitarne w pozostałych obiektach z tej grupy nie wykazały nieprawidłowości, wydano drobne zalecenia dotyczące wyposażenia stanowiska do mycia rąk w naścienne dozowniki na mydło w płynie oraz w środek do dezynfekcji rąk oraz zabezpieczenia jednorazowych ręczników papierowych przed wtórnym zanieczyszczeniem czy usunięcia urządzenia chłodniczego na odpady potencjalnie zakaźne z pomieszczenia socjalnego

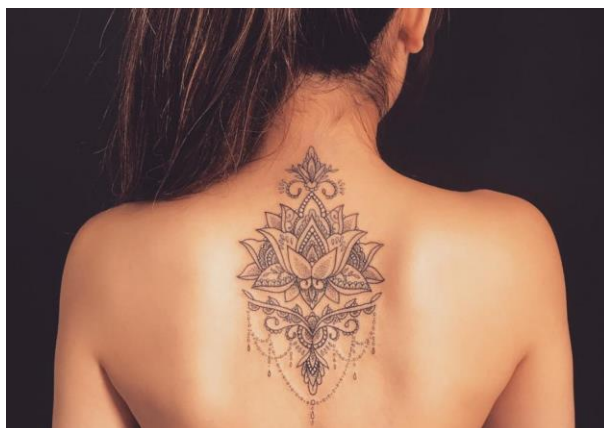
Wszystkie skontrolowane obiekty z tej grupy zostały ocenione w zakresie przestrzegania wzmożonego reżimu sanitarnego związanego z rozprzestrzenianiem się zakażeń związanych z COVID-19. W celu zwiększenia bezpieczeństwa oraz ograniczenia ryzyka zakażenia, w obiektach tych każdorazowo zalecano stały reżim sanitarny przez podejmowanie działań higienicznych.

Stan sanitarny skontrolowanych obiektów z tej grupy oceniono jako „dobry”.

2.9 Zakłady tatuażu

W roku 2021 nadzorem objęto 6 zakładów tatuażu.

W zakładzie tatuażu w Zielonej Górze przeprowadzono kontrolę sanitarną, która zakończyła się dnia następnego z uwagi na brak możliwości skontrolowania sali usług, gdzie w trakcie kontroli wykonywane były dwie wielogodzinne usługi tatuowania klientów.

Źródło: <https://www.glamour.pl/arttykul/kwiat-lotusu-tatauz-znaczenie-cena-wzory-i-inspiracje-na-najlepsze-damskie-tatuaze>

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

Podczas kontroli sanitarnej stwierdzono nieprawidłowości w zakresie niewłaściwej gospodarki odpadami potencjalnie zakaźnymi - zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia. Wydano zalecenia z natychmiastowym terminem wykonania. W dniu zakończenia kontroli stwierdzono wykonanie zaleceń w całości.

Podczas pozostałych kontroli obiektów z tej grupy, nie stwierdzono nieprawidłowości, wydano drobne zalecenia dotyczące zaktualizowania oraz doprecyzowania obowiązujących w zakładzie procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi, wyposażenia stanowisk do mycia rąk w naścienne dozowniki na mydło w płynie oraz w środek do dezynfekcji rąk, opisanie opakowań z tuszami datą otwarcia.

Skontrolowane obiekty z tej grupy zostały ocenione w zakresie przestrzegania reżimu sanitarnego. Zalecano stały reżim sanitarny przez podejmowanie działań higienicznych. Stan sanitarny skontrolowanych obiektów z tej grupy oceniono jako „dobry”.

2. 10. Zakłady odnowy biologicznej.

W 2021 r. skontrolowano 6 zakładów odnowy biologicznej znajdujących się na terenie miasta Zielona Góra i rozpatrzono 2 interwencje.

W toku prowadzonego postępowania interwencyjnego dotyczącego działającego w czasie epidemii Studia Treningu Personalnego funkcjonującego w budynku mieszkalnym w Zielonej Górze przeprowadzono łącznie 4 kontrole sanitarne. W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych przy prowadzeniu tego typu działalności oraz złamania ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Kontrola interwencyjna przeprowadzona w obiekcie zlokalizowanym na terenie Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Drzonkowie, dotycząca funkcjonowania obiektu w czasie zakazu związanego ze stanem epidemii okazała się niezasadna.

Podczas planowej kontroli w Pensjonacie w Zielonej Górze wydano zalecenia aby ręczniki papierowe w pomieszczeniu solarium zabezpieczyć przed wtórnym zanieczyszczeniem, stanowisko higienicznego mycia rąk w gabinecie masażu wyposażać w pełen zestaw do higienizacji rąk, ręczniki wielokrotnego użytku, wykorzystywane przy usłudze masażu zabezpieczyć przed wtórnym zanieczyszczeniem oraz zapewnić miejsce do przechowywania zużytych ręczników, procedury higieniczne dostosować do zakresu wykonywanych usług, z uwzględnieniem postępowania z odzieżą roboczą. Innych nieprawidłowości nie stwierdzono.

Kontrole w pozostałych obiektach z tej grupy nie wykazały nieprawidłowości.

Stan sanitarny skontrolowanych obiektów z tej grupy oceniono jako „dobry”.

2.11. Inne zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej i tatuażu.

W 2021 r. skontrolowano 4 zakłady z grupy obiektów, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej i tatuażu i rozpatrzono 1 interwencję.

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

Obiekt kosmetyczno-fryzjerski w Zielonej Górze został skontrolowany w związku z interwencją dotyczącą nieprzestrzegania reżimu sanitarnego. Kontrola wykazała brak przestrzegania reżimu sanitarnego w salonie (pracownicy, praktykanci i klienci nie realizowali obowiązku zakrywania ust i nosa w zakładzie; liczbę osób jednocześnie przebywających w zakładzie nie zapewniała możliwości zachowania bezpiecznej odległości),

brak prowadzenia skutecznej dezynfekcji narzędzi wielokrotnego użycia wykorzystywanych w zakładzie poprzez ich całkowite zanurzenie w preparacie o wysokim spektrum działania, brak zapewnionej odpowiedniej gospodarki odpadami potencjalnie zakaźnymi. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono mandat karny i wydano zalecenia z natychmiastowym terminem wykonania. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń. Obiekt dotychczas nie był pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zielonej Górze.

Źródło: www.myfitness.gazeta.pl

Kontrola sanitarna w Salonie Fryzjersko-Kosmetycznym w Zielonej Górze wykazała nieprawidłowości związane z niewłaściwą gospodarką odpadami potencjalnie zakaźnymi, nie wdrożenie i niestosowanie procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi, brak pojemnika na brudne narzędzia wielokrotnego użytku, brak dokumentacji związanej z unieszkodliwieniem odpadów typu medycznego oraz używanie środków do dezynfekcji narzędzi wielorazowego użytku po terminie przydatności. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono mandat karny i wydano zalecenia z natychmiastowym terminem wykonania. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń.

Pozostałe kontrole w obiektach z tej grupy nie wykazały nieprawidłowości. Wszystkie skontrolowane obiekty z tej grupy zostały ocenione w zakresie przestrzegania reżimu sanitarnego. W celu zwiększenia bezpieczeństwa oraz ograniczenia ryzyka związanego z rozprzestrzenianiem się zakażeń związanych z COVID-19, w obiektach tych zalecano stały reżim sanitarny przez podejmowanie działań higienicznych.

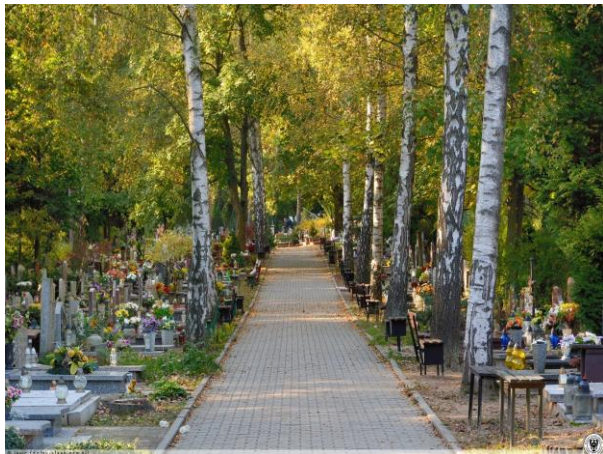
Stan sanitarny skontrolowanych obiektów z tej grupy oceniono jako „dobry”.

2.12. Dworce autobusowe

W roku 2021 skontrolowano 1 obiekt - Dworzec PKS Zielona Góra, który skontrolowano pod kontem wykonania obowiązków nałożonych decyzją z2019. Czynności kontrolne wykazały, że decyzja dotycząca doprowadzenia parapetów oraz uzupełnienia wolnych przestrzeni i ubytków sylikonu przy oknach w pomieszczeniu poczekalni dla podróżnych została wykonana w całości.

2.14. Cmentarze

W roku 2021 skontrolowano 3 cmentarze, w tym 2 kontrole interwencyjne. Bieżący stan porządkowy skontrolowanych cmentarzy był zachowany: utrzymane czysto, oznakowane tablicami informacyjnymi, regulaminami itp.

W trakcie rozpatrywania interwencji dotyczącej chowania zwłok do grobów pełnych wody na Cmentarzu Komunalnym w Zielonej Górze ustalono, że: informacja o chowaniu do grobu, w którym jest woda dotyczyła pochówku wykonanego w lutym 2021 r.

Źródło: <https://polska-org.pl/4990538,foto.html>

Wg. wyjaśnień zarządcy cmentarza w dniach poprzedzających pogrzeb były temperatury ujemne, grunt na powierzchni był zmarznięty, natomiast w dniu pogrzebu było gwałtowne ocieplenie, temperatura wzrosła do 15°C. Śnieg szybko stopniał, chlapa i woda była wszędzie. W dniu wizytacji po roztopach nie było śladów, wszędzie było sucho. Groby po niedługim czasie, zwłaszcza po roztopach lub większych opadach zapadają się i wymagają dosypania ziemi. Spółka zapewnia potrzebny do tego celu zapas gruntu.

W związku z interwencją dotyczącą usytuowania nieruchomości w Zielonej Górze sąsiadującej z Cmentarzem Komunalnym, po przeprowadzeniu czynności wyjaśniających ustalono, że: Cmentarz Komunalny funkcjonuje od 1963 r. do chwili obecnej a nieruchomość jest własnością osób fizycznych od dnia 20.08.1981 r. Działający ówczesnie Państwowy Terenowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze dnia 14.09.1981 r. wydał negatywną opinię w drodze postanowienia dotyczącą lokalizacji domu jednorodzinnego w Zielonej Górze. Na postanowienie ówczesnego Państwowego Terenowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze, właściciel działki/nieruchomości wniósł zażalenie, które rozpatrywane było przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze. Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze uwzględnił zażalenie właściciela działki i zmienił w całości postanowienie ówczesnego Państwowego Terenowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze a lokalizację przedmiotowego budynku uzgodnił pozytywnie. Ponadto, opinie Inspektora Sanitarnego wydawane w drodze postanowienia nie są opiniami wiążącymi a jedynie pomocniczymi dla organu wydającego decyzję ostateczną w zakresie pozwolenia na budowę, jakim w tym wypadku jest Urząd Miasta w Zielonej Górze. Z dokumentów otrzymanych podczas kontroli od Zarządcy Cmentarza i od osoby skarżącej wynikało, że Prezydent Miasta Zielona Góra taką zgodę wydał.

2.15. Zakłady karne

W 2021 rozpatrzono 1 interwencję z tej grupy obiektów. Interwencja dotyczyła złego stanu sanitarno-technicznego, tj. zaniedbania oraz brak bieżącego naprawiania usterek w określonych pomieszczeniach Aresztu w Zielonej Górze. Prowadzone dochodzenie epidemiologiczne wykazało że zakład podjął działania mające na celu poprawę stanu sanitarno-technicznego. Ustalono, że wszystkie ustereki

naprawiane są na bieżąco, podjęto decyzję o remoncie pomieszczenia łaźni w oddziale II - trwa postępowanie przetargowe w sprawie. Dodatkowo raz na kwartał przeprowadzany jest przegląd sanitarny stanu czystości w pomieszczeniach mieszkalnych.

2.16. Inne obiekty użyteczności publicznej

W 2021 roku na terenie miasta Zielona Góra skontrolowano 14 obiektów użyteczności publicznej. Skontrolowano obiekty z grupy obiektów kulturalno-widowiskowych, obiekty sportowe, stacje paliw, obiekty związane z pochówkiem zmarłych. Rozpatrzono 5 interwencji.

W związku ze zgłoszeniem dotyczącym prowadzenia działalności w trakcie obowiązującego zakazu oraz nieprzestrzegania reżimu sanitarnego, przeprowadzono kontrolę sanitarną w obiekcie sportowym w Zielonej Górze. Kontrola została przeprowadzona w asyście przedstawicieli Komendy Miejskiej Policji Zielona Góra. Nie stwierdzono nieprawidłowości w funkcjonowaniu obiektu – podmiot wykonujący działalność leczniczą. Wydano zalecenia aby w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa SARS-Cov 2 i innych potencjalnych drobnoustrojów, zabezpieczyć ręczniki papierowe przed wtórnym zanieczyszczeniem, usunąć na czas epidemii wykładzinę „trawę” znajdującą się w strefie funkcjonalnej, każdorazowo przy rozlewaniu preparatów (z pojemników zbiorczych) do mniejszych pojemników, opisywać je nazwą preparatu i datą przelania. Kontrole przeprowadzone w związku ze zgłoszeniem dotyczącym nieprzestrzegania reżimu sanitarnego w obiektach sportowych zlokalizowanych na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zielonej Górze tj.: przepelnionych szatni oraz nie zakrywania ust i nosa przez personel sprzątający i zawodników w trakcie przebywania w częściach wspólnych obiektu – uznano za bezzasadne. W przypadku hali tenisowej zalecono aby w trakcie większej ilości zawodników trenujących na terenie obiektu rozważyć wykorzystanie szatni znajdujących się przy sali tenisowej a w hali akrobatycznej, z uwagi na charakter uprawianej gimnastyki i ilość potrzebnego miejsca (np. rozbiegi) rozważyć zmniejszenie liczby zawodników przebywających jednocześnie w sali, ograniczać kumulowanie się zawodników w większych grupach i w miarę możliwości wykorzystać całą powierzchnię sali.

Interwencja dotycząca funkcjonowania basenu Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zielonej Górze w czasie obowiązującego zakazu, uznano za bezzasadną.

Kolejna interwencja dotyczyła funkcjonowania obiektu sportowego w Zielonej Górze w czasie obowiązującego zakazu. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono naruszenie zakazu prowadzenia działalności polegającej na prowadzeniu siłowni, klubów i centrów fitness. Z przeprowadzonej kontroli sanitarnej został sporządzony protokół kontroli, którego strona nie podpisała.

Źródło: <https://verseo.pl/reklama-silowni/>

Została wydana decyzja administracyjna, nakazująca zaprzestanie prowadzenia działalności w czasie zakazu wynikającego z ogłoszonego stanu epidemii z natychmiastowym rygorem wykonalności oraz decyzja wymierzająca stronie karę pieniężną

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

w kwocie 10 tys. złotych za niezastosowanie się do zakazu prowadzenia działalności polegającej na prowadzeniu siłowni, klubów i centrów fitness. Kolejna kontrola wykazała, że obiekt jest zamknięty. Na decyzję Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze wymierzającą karę pieniężną wpłynęło odwołanie. Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wielkopolskim orzekł uchylić zaskarżoną decyzję Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji. Decyzją z dnia 30.11.2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze postanowił umorzyć postępowanie w całości.

Pozostałe kontrolne nie wykazały nieprawidłowości, wszystkie obiekty zostały skontrolowane pod kontem realizacji postanowień zawartych w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Stan sanitarny ocenianych obiektów uznano za „dobry”.

2.17. Środki transportu publicznego.

W roku 2021 skontrolowano 22 samochody do przewozu zwłok, w tym;

- 15 samochodów do przewozu zwłok w trakcie wykonywania ekshumacji
- 3 samochody przy wywozie zwłok poza granice państwa
- 4 samochody w nadzorowanych zakładach pogrzebowych w zakresie nadzoru nad stanem higieniczno-sanitarnym w zakładach pogrzebowych oraz warunków i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w kontrolowanych zakładach.

Samochody były trwale oznakowane w sposób wskazujący na jego przeznaczenie, posiadały odpowiedni wpis w dowodzie rejestracyjnym, kabiny kierowcy odizolowane od części przeznaczonej na umieszczenie zwłok albo szczątków ludzkich, zabezpieczenie przed przesuwaniem się trumny lub pojemnika na zwłoki albo szczątki ludzkie podczas przewozu, podłogę w części przeznaczonej na umieszczenie trumny lub pojemnika na zwłoki wykonaną z materiału łatwo zmywalnego i odpornego na działanie środków dezynfekcyjnych. Wyposażone były w: worki na zwłoki, na trumnę, rękawice jednorazowe, środki do dezynfekcji. Zużyte worki, rękawice oraz inne odpady niebezpieczne zabierane były przez wyspecjalizowane firmy, z którymi zawarte były umowy na odbiór odpadów niebezpiecznych. Mycie i dezynfekcja samochodów potwierdzane były wpisem do rejestrów „mycia i dezynfekcji samochodu”. Odbywały się one po przewozie zwłok albo szczątków. Do dezynfekcji stosowane były preparaty o szerokim spektrum działania.

Wykonane kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Stan ocenionych środków transportu oceniono jako „bardzo dobry”.

2.18. Imprezy Masowe

W 2021 roku wydano 14 opinii sanitarnych dotyczących imprez o charakterze kulturalno-sportowym planowanych na terenie Miasta Zielona Góra. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną przed wydaniem opinii na sezon żużlowy 2021 r. oraz 2 kontrole tematyczne dotyczące obiektów, w których odbywały się imprezy masowe.

Źródło: <https://zuzel.falubaz.com/>

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

Przeprowadzone kontrole dotyczyły imprez: „Ekstraliga Zielona Góra – Toruń” i „Ekstraliga Zielona Góra – Wrocław”. Czynności kontrolne wykazały, że organizacja imprez została przygotowana zgodnie z obowiązującymi wytycznymi i w oparciu o wymagany reżim sanitarny. Wydano zalecenia aby w miejscach newralgicznych (tzw „gniazdo” oraz punkty gastronomiczne przy sektorze K) zapewnić taką liczbę pracowników ochrony aby możliwy był czynny a przede wszystkim efektywny udział pracowników ochrony. Problem stanowił brak podejmowania działań osób odpowiedzialnych za utrzymanie obowiązującego reżimu sanitarnego przy sektorze K (dystans, maseczki).

2.19. Inne

W 2021 roku:

1. przeprowadzono 18 kontroli tematycznych, które nie wykazały nieprawidłowości. Skontrolowany reżim sanitarny nie budził zastrzeżeń,
2. nadzorowano przy 14 ekshumacjach – bez zastrzeżeń,
3. wydano 1 ocenę sanitarną dotyczącą lokalu mieszkalnego – po przeprowadzonych kontrolach interwencyjnych związanych z problemem zbieractwa,
4. wystosowano 26 pism związanych z tematyką COVID – 19, w tym przekazywanie do podmiotów nadzorowanych wytycznych i zaleceń związanych z reżimem sanitarnym, opiniowanie nadsyłanych procedur i sposobu funkcjonowania obiektów w czasie obowiązującego reżimu sanitarnego.

Podsumowanie

- ✚ W 2021 roku skontrolowano 21% obiektów użyteczności publicznej znajdujących się w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze, (2020 r. 18%).
- ✚ W 12 obiektach stwierdzono niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny lub techniczny. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły złego stanu sanitarno-technicznego pomieszczenia łaźni w tym uszkodzonych sanitariatów oraz złego stanu technicznego podłogi, ścian, sufitu oraz niesprawnej wentylacji, zalanych ścian i sufitów w pokojach mieszkalnych, niewłaściwej gospodarki odpadami potencjalnie zakaźnymi, nie stosowania i niewdrażania procedur higienicznych zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi, złego stanu technicznego wyposażenia salonu kosmetycznego (fotele i łóżka kosmetyczne), braku środków higieny osobistej (mydła, dezynfekcji, ręczników papierowych), niewłaściwego wykorzystywania narzędzi jednorazowego użytku oraz nieprzestrzegania reżimu sanitarnego zgodnie z obowiązującymi zaleceniami/wytycznymi Ministra Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego. Niewłaściwy stan porządkowy dotyczył brudnych sanitariatów, pergoli śmietnikowej i pomieszczenia łaźni.
- ✚ W skontrolowanych obiektach wydano zalecenia w zakresie niewłaściwie wyposażonych stanowisk do mycia rąk (brak naściennych dozowników na mydło w płynie oraz w środek do dezynfekcji rąk oraz niezabezpieczone jednorazowe ręczniki papierowe); braku archiwizacji dokumentów, braku wewnętrznej kontroli procesów skuteczności sterylizacji przy użyciu testów

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

- biologicznych (Sporal A) i chemicznych (paski TWENDICATOR lub STEAM INDICATOR STRIP), braku preparatów do dezynfekcji dużych powierzchni, braku skutecznej dezynfekcji wszystkich narzędzi wielokrotnego użycia poprzez ich całkowite zanurzenie w preparacie o wysokim spektrum działania, braku orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników wykonujących pracę, w trakcie której może dojść do przerywania ciągłości skóry, braku dziennika sterylizacji narzędzi kosmetycznych potwierdzony podpisem osoby odpowiedzialnej za sterylizację – w przypadku sterylizacji zewnętrznej.
- ✚ W trakcie kontroli wykonanych w 2021 r. szczególnie zwracano uwagę na przestrzeganie reżimu sanitarnego podczas wykonywanych usług tj.: obowiązek zasłaniania ust i nosa u klientów i pracowników, dezynfekcję rąk, narzędzi i powierzchni dotykowych a także prawidłową higienę rąk pracowników przed zabiegami. W większości obiektów będących pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.
 - ✚ Postępowanie z odpadami komunalnymi i ściekami w kontrolowanych obiektach nie budziło zastrzeżeń. Odpady gromadzono w pojemnikach zaopatrzonych w worki sanitarne (foliowe) oraz zamykane pokrywy. W niektórych zakładach brak archiwizowania dokumentów potwierdzających odbiór odpadów komunalnych.
 - ✚ Współpraca z Policją Miejską w Zielonej Górze w zakresie wzajemnego przekazywania informacji - notatek służbowych lub wspólnych odpraw oraz przeprowadzania wspólnych kontroli podczas trwania imprez okolicznościowych i sprawowanego nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej dotyczących realizacji postanowień zawartych w kolejnych nowelizacjach rozporządzeń Rady Ministrów z 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.
 - ✚ Współpraca z organami administracji samorządowej, administratorami budynków użyteczności publicznej w zakresie opiniowania i udzielania informacji dotyczących spotkań/zebrań/imprez/konferencji organizowanych w trakcie trwania epidemii SARS-CoV-2, z uwzględnieniem wzmożonych działań w celu zwiększenia reżimu sanitarnego zapobiegającego szerzeniu się zakażeń w trakcie trwania epidemii SARS-CoV-2.
 - ✚ Współpraca z administratorami budynków mieszkalnych w zakresie rozpatrywania spraw interwencyjnych i przekazywania rekomendacji Głównego Inspektora Sanitarnego w zakresie przestrzegania reżimu sanitarnego w czasie trwania epidemii koronawirusa SARS-CoV-2.
 - ✚ Współpraca z zarządcami domów opieki społecznej w zakresie: przesłania dwutygodniowych raportów dotyczących wykorzystania otrzymanych z magazynów Agencji Rezerw Materiałowych testów antygenowych (SARS-CoV-2) oraz raportowanie wyników testów antygenowych SARS-CoV-2 wykonywanych wśród personelu w domach pomocy społecznej.

źródło: ebazzarbd.com

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNÓŚCIOWO - ŻYWIENIOWYCH

4. Stan sanitarny obiektów żywnościowo – żywieniowych.

4.1 Ocena stanu sanitarnego obiektów będących pod nadzorem PPIS w Zielonej Górze.

W ewidencji PSSE w Zielonej Górze w 2021 r. znajdowało się:

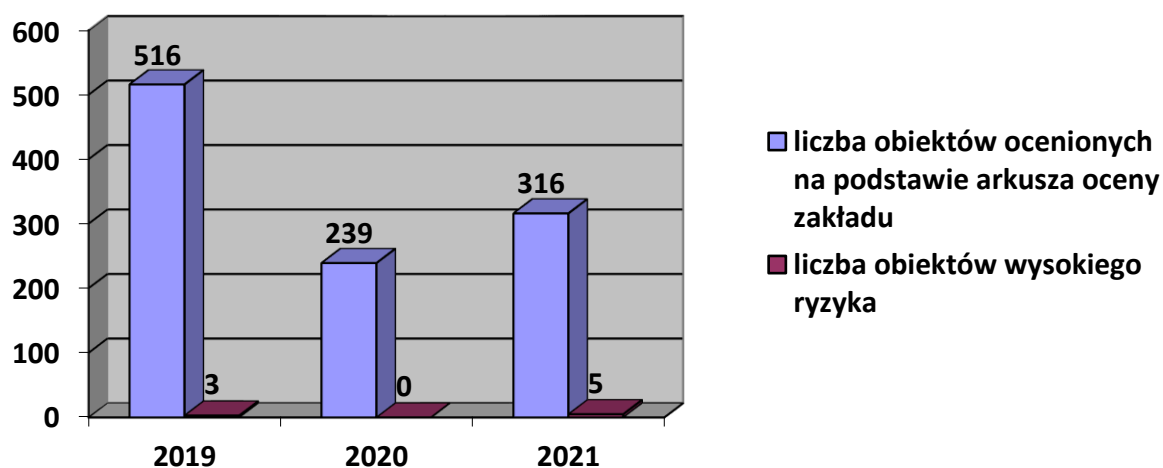
- 2076 obiektów produkcji i obrotu żywnością, w tym 457 środków transportu żywności;
- 39 obiektów produkcji i obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością;

Spośród objętych nadzorem obiektów żywnościowo-żywnieniowych najliczniejsze to:

- sklepy – 433 obiekty;
- zakłady żywienia zbiorowego otwarte (bary, restauracje, kawiarnie) – 361 obiektów;
- inne obiekty obrotu żywnością – 247 obiektów;
- zakłady żywienia zbiorowego zamknięte (stołówki: w przedszkolach, żłobkach, szkołach, domach pomocy społecznej, zakłady cateringowe) – 145 obiektów.

W nadzorowanych obiektach żywnościowo-żywnieniowych przeprowadzono 815 kontroli sanitarnych, w tym 64 kontrole interwencyjne.

W roku 2021 dokonano oceny stanu sanitarnego w 316 obiektach żywnościowo-żywnieniowych. W oparciu o arkusz oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – stwierdzono 5 obiektów wysokiego ryzyka (przy 3 z nich ocena wynika z klasyfikacji GIS). Wszystkie z obiektów zostały zaplanowane do kontroli na kolejny rok kalendarzowy.

Wykres nr 1. Stan sanitarny nadzorowanych obiektów żywnościowo-żywnieniowych w oparciu o przeprowadzoną ocenę stanu sanitarnego na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w latach 2019÷2021.

Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych

Stan sanitarny poszczególnych grup obiektów skontrolowanych w 2021 r. przedstawia *tabela I.*

Tab.1. Ocena stanu sanitarnego obiektów produkcji i obrotu w oparciu o arkusze oceny sanitarnej

Lp.	Grupa obiektów	Ilość obiektów wg ewidencji	Ilość obiektów skontrolowanych	Ilość obiektów niezgodnych z wymaganiami
1.	Wytwórnice lodów	5	3	2
2.	Automaty do lodów	3	2	0
3.	Wytwórnice tłuszczów	2	0	0
4.	Piekarnie	17	7	0
5.	Ciastkarnie	23	11	0
6.	Przetwórnice owocowe, warzywne i grzybowe	7	0	0
7.	Wytwórnice naturalnych wód	1	0	0
8.	Zakłady garmazeryjne	4	1	1
9.	Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	0	0	0
10.	Wytwórnice makaronów	0	0	0
11.	Wytwórnice wyrobów cukierniczych	3	3	0
12.	Producenci pierwotni	15	6	0
13.	Rolniczy handel detaliczny	0	0	0
14.	Producenci pierwotni prowadzący również rolniczy handel detaliczny	0	0	0
15.	Producenci pierwotni prowadzący również dostawy bezpośrednie	2	0	0
16.	Producenci żywności w warunkach domowych	14	3	0

Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnieniowych

Lp.	Grupa obiektów	Ilość obiektów wg ewidencji	Ilość obiektów skontrolowanych	Ilość obiektów niezgodnych z wymaganiami
17.	Inne wytwórnie żywności	12	4	0
18.	Sklepy spożywcze	433	255	0
19.	Kioski spożywcze	48	4	0
20.	Apteki	80	5	0
21.	Magazyny hurtowe	44	18	0
22.	Obiekty ruchome i tymczasowe	121	11	0
23.	Środki transportu	457	17	0
24.	Inne obiekty obrotu żywnością	247	17	0
25.	Zakłady żywienia zbiorowego - otwarte	361	177	2
26.	Zakłady żywienia zbiorowego - zamknięte	145	65	0
27.	Wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	1	0	0
28.	Miejsca obrotu materiałami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	36	2	0

Niezgodności, które najczęściej stwierdzano w trakcie kontroli sanitarnych przeprowadzonych w 2021 roku :

I. Obiekty produkcji żywności (wytwórnice lodów, piekarnie, przetwórnice owocowo-warzywne, ciastkarnie, zakłady garmazeryjne, inne wytwórnice żywności):

- Obecność szkodników;
- Brudne ściany, podłogi;
- Brudne urządzenia produkcyjne;
- Przetknięte środki spożywcze;
- brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno –epidemiologicznych;
- brak badań właścicielskich wg procedury określającej częstotliwość.

II. Obiekty obrotu żywnością (sklepy spożywcze, kioski spożywcze na targowiskach sprzedające mięso, magazyny hurtowe):

- brudne, zaśmiecone powierzchnie podłóg;
- środki spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia;
- brudne urządzenia chłodnicze i zamrażalnice;
- środki spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia;
- nieprawidłowe warunki przechowywania środków spożywczych;
- brak zapisów wynikających z opracowanych procedur GHP/GMP oraz systemu HACCP;
- brak bieżącej ciepłej wody przy umywalkach do mycia rąk;

III. Obiekty żywienia zbiorowego typu otwartego (restauracje, punkty małej gastronomii):

- brak zapisów wynikających z opracowanych procedur systemu HACCP;
- brak orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników;
- brak odzieży ochronnej u pracowników;
- brudny sprzęt produkcyjny;
- środki spożywcze po terminie przydatności;
- w urządzeniach chłodniczych brak segregacji asortymentowej;

IV. Obiekty żywienia zbiorowego typu zamkniętego (stołówki w żłobkach, przedszkolach, szkołach):

- zły stan techniczny ścian i sufitów;
- nieprawidłowe przechowywanie środków spożywczych;
- brak wody w punkcie wodnym przy umywalce do mycia rąk.

4.2. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W 2021 r. skontrolowano 2 obiekty w których prowadzony jest obrót materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością przeprowadzając 2 kontrole.

W ramach realizacji rocznego planu pobierania próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, pobrano do badań laboratoryjnych 8 próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Badaniami objęto produkty z następujących grup:

- wyroby z tworzyw sztucznych (pojemniki do żywności);
- wyroby szklane i kryształowe (naczynia do picia szklane i kryształowe);
- wyroby ceramiczne (kubek);
- wyroby z melaminy (kubek);
- wyroby z poliamidu (łyżka do podawania, łyżka wazowa, cedzak);

Zakres przeprowadzanych badań obejmował migrację ołowiu i kadmu, migrację pierwszorzędowych amin aromatycznych oraz bisfenolu, a także formaldehydu. Przeprowadzone badania nie wykazały niezgodności z obowiązującymi przepisami prawa.

4.3. Współpraca z innymi jednostkami kontrolnymi i środkami masowego przekazu.

W roku 2021 współpracowano przede wszystkim z Policją, Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Wojskowym Ośrodkiem Medycyny Prewencyjnej we Wrocławiu. W 2021r. współpracowano ze środkami masowego przekazu: Radiem: „Zachód”, „Zielona Góra”, „Plus”, oraz „ESKA”.

Mediom przekazywano informacje związane z prowadzonym przez Sekcję HŻŻiPU nadzorem sanitarnym nad obiektami żywnościowo-żywnieniowymi i jakością zdrowotną środków spożywczych znajdujących się w obrocie. Udzielano porad w zakresie grzyboznawstwa oraz wystawiano atesty na grzyby świeże i suszone.

4.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych.

Badania jakości zdrowotnej produktów spożywczych przeprowadzane były w Dziale Laboratoryjnym WSSE w Gorzowie Wlkp. (badania mikrobiologiczne, metale, substancje dodatkowe, zawartość składników aktywnych, parametry czystości, azotany, kaloryczność, Cez-137, akryloamid) oraz w laboratoriach należących do Wojewódzkich Stacji

źródło: azolifesciences.com Sanitarно-Epidemiologicznych:

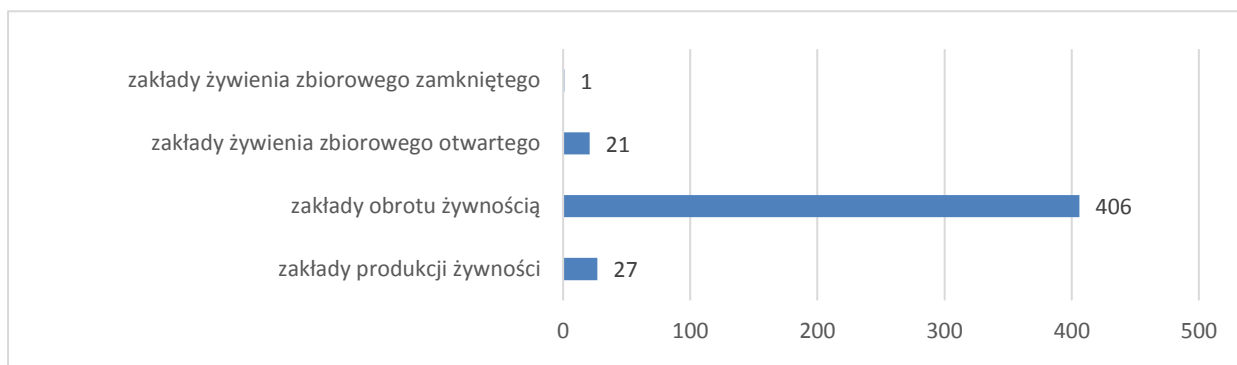
we Wrocławiu, w Rzeszowie, Łodzi i Opolu (pestycydy), w Bydgoszczy (alkaloidy tropanowe, WWA, histamina, cytrynina), w Białymstoku (migracja specyficzna, zawartość koenzymu Q10), Szczecinie (gluten, izomery trans), w Poznaniu (GMO), Warszawie (napromienianie), w Krakowie (zawartość składników aktywnych), w Gdańsku (mikotoksyny, barwniki z gr. Sudan), w Lublinie

Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnieniowych

(3-MPCD) oraz w Instytucie Ogrodnictwa w Skierniewicach (pestycydy), a także w Państwowym Instytucie Weterynaryjnym w Puławach (lekooporność odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz bakterii komensalnych).

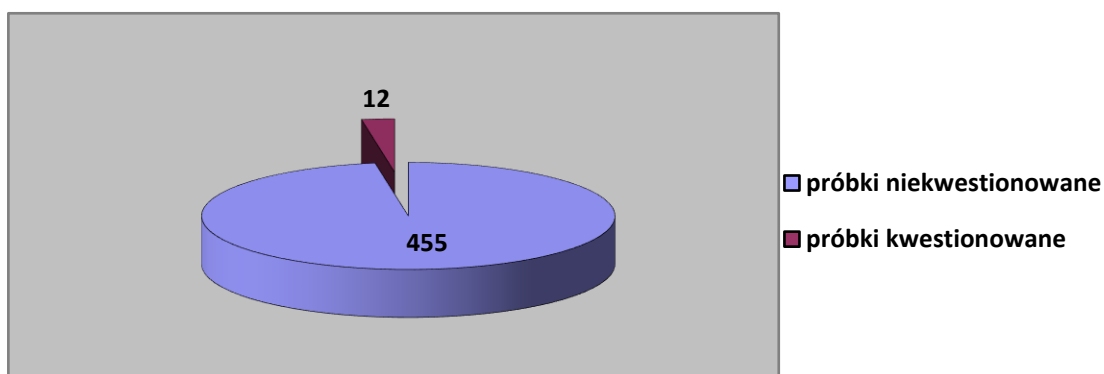
Próbki pobierano do badań zgodnie z „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa lubuskiego na 2021 rok”.

Próbki środków spożywczych pobierano w różnych obiektach produkcji i obrotu żywnością. Rodzaje obiektów oraz ilość pobranych w nich próbek przedstawia wykres I

Wykres nr 2 Liczba próbek środków spożywczych z uwzględnieniem rodzaju obiektu, w którym dokonano pobrania próbek w roku 2021.

Realizując roczny plan pobierania próbek, pobrano i zbadano ogółem 455 próbek środków spożywczych; zakwestionowano 12 próbek, tj. 2,64 % wszystkich przebadanych próbek.

Wykres nr 3 Liczba próbek środków spożywczych zakwestionowanych na podstawie przeprowadzonych badań w stosunku do próbek niekwestionowanych pobranych do badań laboratoryjnych w roku 2021.

Kwestionowane próbki pobranych środków spożywczych to:

- Kebab mrożony, zakwestionowany z uwagi na obecność Salmonella Infantis – produkt zgłoszono w systemie RASFF;
- Krewetki w oleju o smaku czosnku z natką pietruszki zakwestionowane z uwagi na zawyżoną zawartość fosforu – poinformowano pisemnie terenowo właściwego Powiatowego Lekarza Weterynarii;
- Papryka czerwona Ramiro – zakwestionowana z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu etefonu – produkt zgłoszono w systemie RASFF;
- mięso na kotlety z indyka, zakwestionowane z uwagi na obecność Salmonella Infantis – produkt zgłoszono w systemie RASFF.

W ramach kontroli bezpieczeństwa tłuszczów stosowanych do smażenia w zakładach żywienia zbiorowego i zakładach produkcyjnych, w roku 2021 oceniono zawartość związków polarnych w tłuszczu smaźalniczym. Skontrolowano tłuszcz wykorzystywany do smażenia w ciastkarni, i w 3 punktach małej gastronomii. Jakość używanego tłuszczu nie budziła zastrzeżeń.

4.5. Funkcjonowanie systemu RASFF

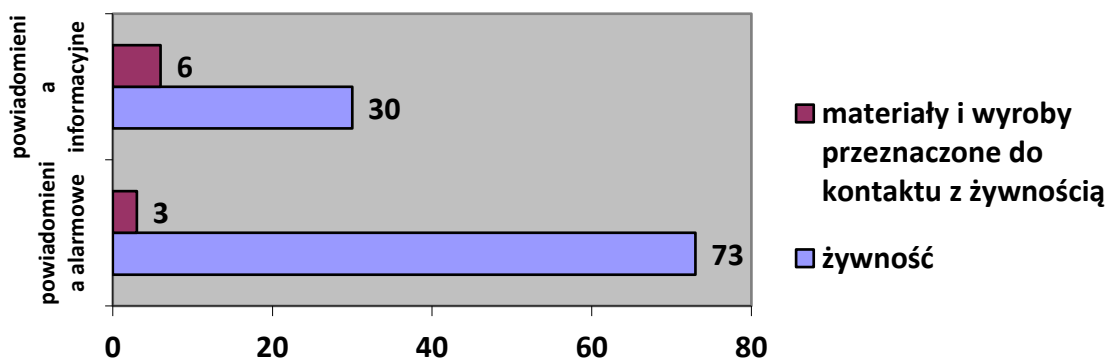

Podstawy prawne Systemu Wczesnego Ostrzeżenia o Niebezpiecznej Żywności i Paszach RASFF stanowią następujące akty prawne: Rozporządzenie (WE) NR 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r.

ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności, rozporządzenie Komisji (UE) NR 16/2011 z dnia 10 stycznia 2011 r. ustanawiające środki wykonawcze dla systemu wczesnego ostrzeżenia o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt oraz ustawa o bezpieczeństwie żywności i żywienia z dnia 25 sierpnia 2006 r.

W oparciu o Procedury Funkcjonowania Systemu Wczesnego Ostrzeżenia o Niebezpiecznej Żywności i Paszach zapewniono funkcjonowanie systemu RASFF na terenie działania PPIS w Zielonej Górze.

W 2021r. otrzymano w ramach systemu RASFF - 112 powiadomień o produktach niezgodnych, w tym 76 powiadomień alarmowych i 36 powiadomień informacyjnych.

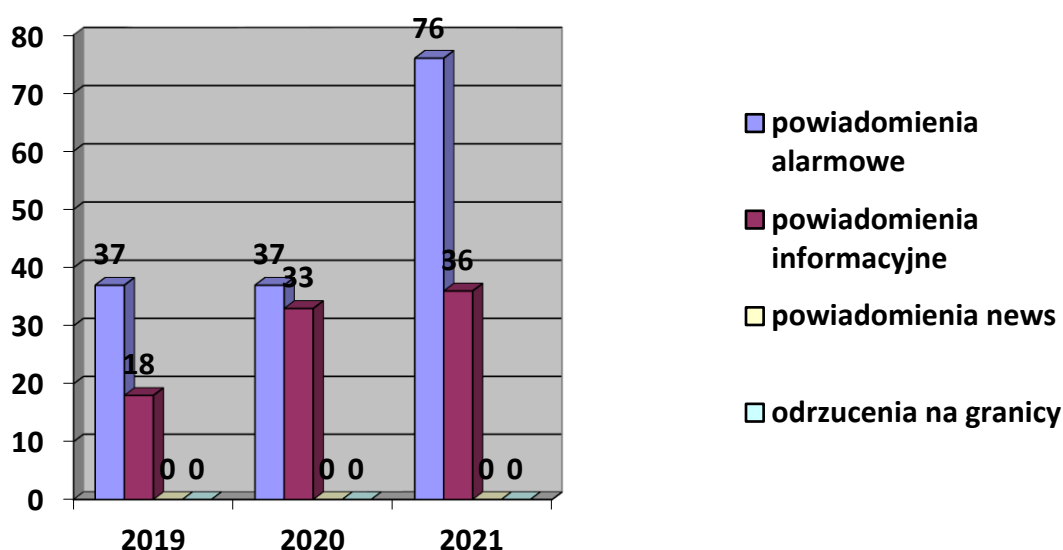
Wykres nr 4. Rodzaje powiadomień w systemie RASFF

 ¹ **Powiadomienie alarmowe** – ma na celu podjęcie natychmiastowych działań i dotyczy produktów, które zostały wprowadzone na rynek i mogą spowodować wystąpienie poważnych konsekwencji zdrowotnych, śmierć, bądź przejściowe niepożądane skutki zdrowotne

 ² **Powiadomienie informacyjne** – ma na celu poinformowanie o tym, iż istnieje żywność lub pasza, dla których zidentyfikowano ryzyko, ale nie ma konieczności podejmowania natychmiastowego działania w innych krajach członkowskich lub gdy produkt nie znalazł się na terytorium krajów UE.

 ³ **Powiadomienie typu NEWS** – ma charakter przekazania informacji/wiadomości

 ⁴ **Powiadomienie o odrzuceniu na granicy** - informacja o odrzuceniu żywności na posterunku granicznym Unii Europejskiej

Wykres 5. Powiadomienia systemu RASFF, które PPIS w Zielonej Górze otrzymał w latach 2019÷2021

4.5.1. Powiadomienia w systemie RASFF dotyczące żywności.

Produkty spożywcze, w których wykryto zagrożenia (mikrobiologiczne, chemiczne bądź fizyczne), stwarzające bezpośrednie lub pośrednie zagrożenie dla zdrowia konsumentów, były przedmiotem 73 powiadomień alarmowych oraz 36 powiadomień informacyjnych, które wpłynęły do PSSE w Zielonej Górze.

Powiadomienia systemu RASFF o niebezpiecznych produktach żywnościowych, które w roku 2021 były przedmiotem działań podjętych przez Państwową Inspekcję Sanitarną dotyczyły m.in. stwierdzenia:

- obecności pałeczek Salmonella ;
- obecności bakterii Listeria monocytogenes;

- obecności pozostałości leków weterynaryjnych;
- obecności zanieczyszczeń fizycznych;
- obecności sydenafilu;
- obecności kannabidiolu;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydów;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu 3-MPCD;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu sorbinianu potasu;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu Ochrotoksyny A;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu tlenu etylenu;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu mikotosyn;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu glikolu;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu barwników;
- błędnego oznakowania.

W przypadku powiadomień otrzymanych w systemie RASFF dotyczących niebezpiecznych środków spożywczych, na listach dystrybucyjnych produktów podlegających procedurze wycofania, wskazano obiekty objęte nadzorem PPIS w Zielonej Górze. Były to przede wszystkim hiper- i supermarkety, hurtownie, oraz sklepy. W każdym przypadku otrzymania informacji o produkcie niezgodnym, wszczynano działania zgodnie z obowiązującymi procedurami. Monitorowano proces zabezpieczania i wycofywania partii produktów uznanych za niebezpieczne. Sprawdzano działania podjęte przez podmioty gospodarcze w tym zakresie, kładąc szczególny nacisk na sporządzanie list dystrybucyjnych, będących podstawą procesu wycofywania z rynku produktów niezgodnych. Informacje, uzyskane w wyniku prowadzonego postępowania wyjaśniającego, takie jak ilość towaru wycofanego i zabezpieczonego, ilość towaru zwróconego do producenta lub dystrybutora, przekazywano do LPWIS w Gorzowie Wlkp. oraz jeśli wystąpiła taka potrzeba do Powiatowego Lekarza Weterynarii.

PPIS w Zielonej Górze na podstawie otrzymanych kwestionowanych wyników 2 próbek pobranych w zakładach obrotu opracował 4 powiadomienia w systemie RASFF, które dotyczyły:

- próbki Kebaba mrożonego w której stwierdzono obecność *Salmonella Infantis* (powiadomienie alarmowe),
- próbki papryki czerwonej Ramiro, ze względu na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu etefonu (powiadomienie informacyjne);
- mięsa mielonego z indyka (2 rodzaje), w którym stwierdzono obecność *Salmonella Newport* (2 powiadomienia alarmowe).

4.5.2. Powiadomienia w systemie RASFF dotyczące materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,

W 2021 r. otrzymano 3 powiadomienia alarmowe, oraz 6 powiadomień informacyjnych którego przedmiotem były produkty z grupy: *Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością (nabierka do spaghetti nylonowa, kubek zawierający włókna bambusa, szpatulka nylonowa).*

Stwierdzone zagrożenie wynikały z:

- przekroczenia dopuszczalnego limitu migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych
- obecności włókien bambusa

W przypadku powyższych powiadomień dotyczących przedmiotów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, na listach dystrybucyjnych produktów będących przedmiotem tych powiadomień, wskazano obiekty objęte nadzorem PPIS w Zielonej Górze. Były to sklepy. W przypadkach tych postępowało tak samo jak po otrzymaniu powiadomień dotyczących żywności.

4.6. Działalność kontrolno-represyjna.

W 2021 r., w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego nad obiektami produkcji oraz obrotu żywności oraz materiałami i wyrobami przeznaczonych do kontaktu z żywnością:

- skontrolowano 615 obiektów;
- przeprowadzono 820 kontroli i rekontroli stanu sanitarnego;

Poza kontrolami planowymi, wynikającymi z „Harmonogramu nadzoru nad obiektami w 2021 roku”, przeprowadzono następujące kontrole:

- ⇒ na wniosek podmiotów gospodarczych w celu uzyskania decyzji zatwierdzających;
 - ⇒ sprawdzające usunięcie stwierdzonych uchybień;
 - ⇒ związane z poborem próbek do badań laboratoryjnych;
 - ⇒ wykonywane w związku z interwencjami zgłaszanymi przez konsumentów na niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny obiektów żywienia zbiorowego i obrotu żywnością, a także na niewłaściwą jakość zdrowotną środków spożywczych oferowanych do sprzedaży;
 - ⇒ obiektów żywnościowo-żywnieniowych, w związku z otrzymanymi zgłoszeniami w ramach systemu RASFF;
 - ⇒ związane z wnioskami o wydanie świadectw spełniających wymagania zdrowotne produktów importowanych lub innych dokumentów dla produktów eksportowanych;
 - ⇒ akcyjne (np. obostrzeń w związku z pandemią).
- wydano 14 decyzji administracyjnych nakazujących wykonanie określonych obowiązków;
 - wydano 269 decyzji o ustaleniu opłaty za czynności kontrolne i zdyskwalifikowane próbki środków spożywczych na ogólną kwotę 83 312,00 zł;

- na osoby, które naruszyły przepisy prawa żywnościowego nałożono 53 mandaty karne na łączną kwotę 15 450,00 zł;
- sporządzono 4 wnioski o nałożenie kary pieniężnej do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. w związku z :
 - prowadzeniem działalności w zakresie produkcji lub obrotu żywnością, bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do rejestru obiektów nadzorowanych przez PPIS w Zielonej Górze;
 - prowadzeniem działalności w zakresie produkcji lub obrotu żywnością niezgodnie z decyzją o zatwierdzeniu obiektu;
 - nieprawidłowym znakowaniem środków spożywczych.

4.7. Podsumowanie.

- + Liczba obiektów obrotu żywnością wynosiła 899 – w 2020 r. 1118;
- + przeprowadzono 820 kontroli i rekontroli stanu sanitarnego – w 2020r - 894 kontroli i rekontroli stanu sanitarnego
- + skontrolowano 615 obiektów – w 2020 r. skontrolowano 545;
- + dokonano oceny stanu sanitarnego w 318 obiektach– w 2020r. w 238 obiektach
- + pobrano i zbadano ogółem 455 próbek środków spożywczych i materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością; zakwestionowano 12 próbek, tj. 2,64% wszystkich przebadanych próbek – w 2020 r. – 305 próbek produktów żywnościowych; zakwestionowano 3 próbki, tj. 0,89%
- + Nałożono 53 mandaty karne na łączną kwotę 15 450,00 zł; w 2020r. - 64 mandaty karne na łączną kwotę 16 700,00 zł,;
- + wydano 14 decyzji administracyjnych nakazujących wykonanie określonych obowiązków – w 2020 r. wydano 11 decyzji administracyjnych nakazujących wykonanie określonych obowiązków. Pozostałe decyzje dotyczyły zatwierdzeń i wykreśleń obiektów znajdujących się pod nadzorem PPIS w Zielonej Górze;
- + wydano 269 decyzji o ustaleniu opłaty za czynności kontrolne i zdyskwalifikowane próbki środków spożywczych na ogólną kwotę 83 312,00 zł – w 2020 r. - 309 na ogólną kwotę 44 556,00 zł;
- + sporządzono 4 wnioski o nałożenie kary pieniężnej do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. – w 2020 r. 5 wniosków o nałożenie kary pieniężnej do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp.

Zespół Edukacyjny Nr 3 Zielona Góra źródło: ze3.bipzielonagora.pl.

V. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZYCH

5. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych.

W 2021 roku skontrolowano **78** szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych spośród **207** ujętych w ewidencji, tj. **37 %** (w 2020r. - 9%) w związku z trwaniem stanu epidemii. Nadzór nad placówkami polegał głównie na ocenie realizacji wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministra Zdrowia i Ministra Edukacji i Nauki dla placówek oświatowo-wychowawczych w czasie trwania epidemii. Wytyczne dotyczyły m.in.: organizacji opieki, higieny, czyszczenia i dezynfekcji pomieszczeń i powierzchni oraz gastronomii.

5.1 Stan sanitarno-techniczny obiektów.

W 2021r w 18 placówkach stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny obiektów, tj. w **23 %** skontrolowanych obiektów (w 2020 r. - 14%). Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły najczęściej złego stanu technicznego sal lekcyjnych, ciągów komunikacyjnych, szatni dla uczniów, boisk sportowych, placów zabaw, dróg i dojazdów do placówek, złego stanu technicznego bloku żywieniowego. Wszystkie placówki objęte nadzorem posiadają instalacje wodno-kanalizacyjne.

5.2. Warunki do utrzymania higieny.

W 2021r. skontrolowano **25** szkół w zakresie zapewnienia warunków do utrzymania higieny osobistej. W 25 placówkach uczniowie mieli zapewniony dostęp do bieżącej wody zimnej i ciepłej, mydła w dozownikach bądź mydła antybakteryjnego, papieru toaletowego, ręczników jednorazowego użytku oraz płyny do dezynfekcji rąk.

W 1 placówce stwierdzono zaniedbania dotyczące czystości i porządku oraz brak środków higieny osobistej. Wszczęto postępowanie administracyjne oraz nałożono mandaty karne. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie nieprawidłowości. Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych dla dziewcząt i chłopców w ocenianych placówkach zostały zachowane.

We wszystkich objętych nadzorem placówkach realizowane były wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministra Zdrowia i Ministra Edukacji i Nauki dla placówek oświatowo-wychowawczych w czasie trwania epidemii.

5.3 Czasowe ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

W związku z trwającym stanem epidemii wydano **379** pozytywnych opinii o zawieszeniu zajęć stacjonarnych i przejście na zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dla różnego typu szkół i placówek oświatowo-wychowawczych. Obowiązek uzyskania pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze wynikał z § 18 ust. 2a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 1604), rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2021r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2021 r. poz. 982 z późn. zm), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2021 poz. 861 ze zm.) oraz ustawy o zapobieganiu oraz o zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020r. poz. 1845).

5.4 Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W 25 różnego typu szkół skontrolowanych w 2021r. stwierdzono odpowiednie warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, co oznacza, że uczniowie ćwiczyli w salach gimnastycznych przeznaczonych do tego celu. Uczniowie nie korzystali z bazy sportowej znajdującej się na terenie miasta i gmin (baseny, siłownie, hale sportowe).

Podczas kontroli warunków do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego oceniono stopień korzystania przez uczniów z natrysków po odbytych zajęciach sportowych. W **25** skontrolowanych szkolnych zespołach sportowych uczniowie korzystali z natrysków tylko po popołudniowych zajęciach dodatkowych. We wszystkich skontrolowanych szkołach podstawowych prowadzono gimnastykę śródlekcyjną.

5.5 Warunki bezpieczeństwa i higieny na placach zabaw i terenach rekreacyjnych.

W 2021r. dokonano oceny warunków bezpieczeństwa i higieny na placach zabaw, rekreacji i terenach sportowych. Nadzorem objęto **59** placów zabaw zlokalizowanych przy żłobkach, przy przedszkolach oraz innych placówkach oświatowych. Nieprawidłowości nie stwierdzono w tym zakresie.

5.6 Dożywianie dzieci i młodzieży.

W 2021 roku skontrolowano **25** placówek szkolnych pod kątem dożywiania dzieci i młodzieży, w których zorganizowano dożywianie, którego strukturę przedstawiono poniżej:

- w szkołach podstawowych z dożywiania korzystało **2081** uczniów na **2808** uczniów uczęszczających ogółem do tych szkół.
- w zespołach szkół z dożywiania korzystało **1445** uczniów na **4433** uczniów uczęszczających do tych szkół.

źródło : <https://www.sp10.zsois.zgora.pl/stolowka/>

Planowanie jadłospisów odbywało się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r., w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach, z uwzględnieniem zasad racjonalnego żywienia. W 2021 roku stołówki szkolne w placówkach oświatowo-wychowawczych funkcjonowały zgodnie z wytycznymi przeciwepidemicznymi.

5.7 Warunki zdrowotne i higieniczne w żłobkach i klubach dziecięcych.

Na nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze terenie działa **30** tego typu placówek, tj. 28 żłobków i 2 kluby dziecięce. Nadzorem objęto **22** placówki. Z zajęć korzystało **859** dzieci w wieku od 6 m-ca do 3 lat. W **2** przypadkach stwierdzono zły stan sanitarny. Wszczęto postępowanie administracyjne z terminem usunięcia nieprawidłowości. W pozostałych placówkach nie stwierdzono żadnych uchybień. W 2021r. wpłynęło **6** wniosków o wydanie opinii sanitarnej o pomieszczeniach przeznaczonych na działalność w tym zakresie. Wydano **1** opinię negatywną z uwagi na nie przygotowanie placówki zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Po usunięciu nieprawidłowości ponownie został złożony wniosek o wydanie opinii. Łącznie wydano **5** pozytywnych opinii sanitarnych o nowopowstałych placówkach opieki nad dziećmi do lat 3 .

W 2021 roku żłobki i kluby dziecięce funkcjonowały zgodnie z wytycznymi przeciwepidemicznymi.

źródło: zlobekwisienka.zgora.pl

5.8 Realizacja Ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w placówkach oświatowo-wychowawczych.

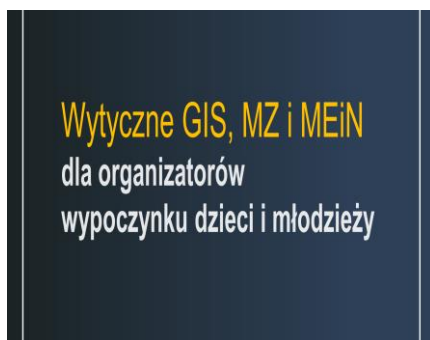
We wszystkich skontrolowanych placówkach w 2021r przeprowadzone kontrole wykazały, że ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych jest w pełni realizowana przez placówki oświatowo-wychowawcze. Prowadzone działania edukacyjne dotyczące szkodliwości palenia tytoniu polegały na udzielaniu instruktażu dyrektorom placówek w trakcie czynności kontrolnych.

5.9 Higiena procesu nauczania

W 2021r. skontrolowano przestrzeganie norm i reguł higieny pracy umysłowej uczniów, dokonując oceny czasu trwania przerw międzylekcyjnych. Nie stwierdzono szkół, które zapewniają przerwy krótsze niż 10 minut. Uczniowie mają zapewnioną co najmniej jedną przerwę 15-20 minut w czasie pobytu na zajęciach w szkole. Jednocześnie wszystkie skontrolowane szkoły, umożliwiają uczniom spędzanie przerw międzylekcyjnych na świeżym powietrzu. W czasie nadzoru nad higieną pracy ucznia dokonano oceny miejsc pozostawienia w szkole części podręczników i przyborów szkolnych. Przeprowadzona ocena wykazała, że we wszystkich skontrolowanych placówkach uczniowie posiadają szafki indywidualne do pozostawiania części podręczników w szkole.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

5.10 Wypoczynek dzieci i młodzieży.

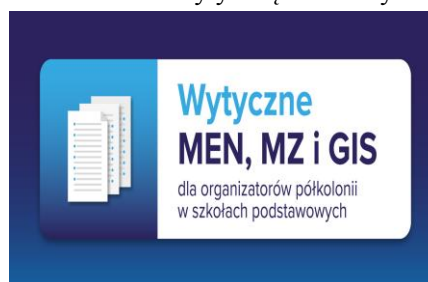
W 2021 roku nadzorem objęto **40** placówek wypoczynku dzieci i młodzieży, w których przebywało łącznie **1283** uczestników (w 2020r. nadzorem objęto 53 placówki, w których przebywało 1785 uczestników). Przygotowanie placówek pod względem bezpieczeństwa i warunków higienicznych nie budziło zastrzeżeń.

źródło: www.gov.pl

Z uwagi na pandemię COVID-19 ferie zimowe w roku szkolnym 2020/2021 odbyły się dla wszystkich uczniów w tym samym terminie, tj. 4-17 stycznia 2021 r.

W okresie ferii zimowych z wypoczynku skorzystało 163, a w okresie letnich wakacji 1120 dzieci i młodzieży. Wypoczynek w miejscu zamieszkania organizowany był w obiektach szkół.

źródło: www.gov.pl

Formy wyjazdowe wypoczynku organizowano w hotelach bądź w ośrodkach sportowych. Dla uczestników wypoczynku organizatorzy przygotowali różnego rodzaju gry, zabawy. Nieprawidłowości w tym zakresie nie odnotowano. Placówki funkcjonowały zgodnie z wytycznymi przeciwepidemicznymi. W 1 placówce doszło do podejrzenia zatrucia pokarmowego uczestników wypoczynku letniego – dzieci wyjechały z wypoczynku do domu z objawami ze strony układu pokarmowego. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze przekazał do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żywcu informację o podejrzeniu zatrucia wśród uczestników wypoczynku. Przeprowadzono kontrolę bloku żywieniowego z którego korzystały dzieci. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

5.12 Przygotowanie szkół do nowego roku szkolnego 2021/2022 w czasie epidemii.

W miesiącu sierpniu 2021 r. przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego dokonano oceny przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2021/2022. Kontrole sanitarne przeprowadzono w 15 placówkach szkolnych.

Przygotowanie do roku szkolnego odbywało się zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministra Edukacji i Nauki i Ministra Zdrowia dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych- tryb pełny stacjonarny. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

Wytyczne MEiN, MZ i GIS

dla szkół podstawowych
i ponadpodstawowych
obowiązujące od 1 września 2021 r.

źródło: www.gov.pl

Z uwagi na trwający stan epidemii do dyspozycji dyrektorów szkół jest telefon dedykowany dla dyrektorów placówek do szybkiego kontaktu z Kierownikiem Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Zielonej Górze w sytuacji wystąpienia zakażenia koronawirusem na terenie placówki. W skontrolowanych placówkach opracowano procedury bezpieczeństwa oraz wewnętrzne regulaminy uwzględniające stan zagrożenia epidemiologicznego, a także zapewniono w nieograniczonej ilości środki dezynfekcyjne. Wszystkie prace porządkowe zostały ukończone do 31 sierpnia 2021r. PPIS w Zielonej Górze zobowiązał organy prowadzące

Wytyczne MEiN, MZ i GIS

dotyczące organizacji
uroczystości szkolnych
(studniówki)

placówki szkolne o podjęcie i wzmożenie działań mających na celu właściwe przygotowanie szkół do nowego roku szkolnego w czasie zagrożenia epidemiologicznego oraz przesłano List Ministra Zdrowia z dnia 17 sierpnia 2021r do dyrektorów szkół, pedagogów, rodziców w sprawie wykonywania szczepień przeciwko SARS-Cv-2 wśród nieletnich uczniów w wieku od 12 do 15 roku życia.

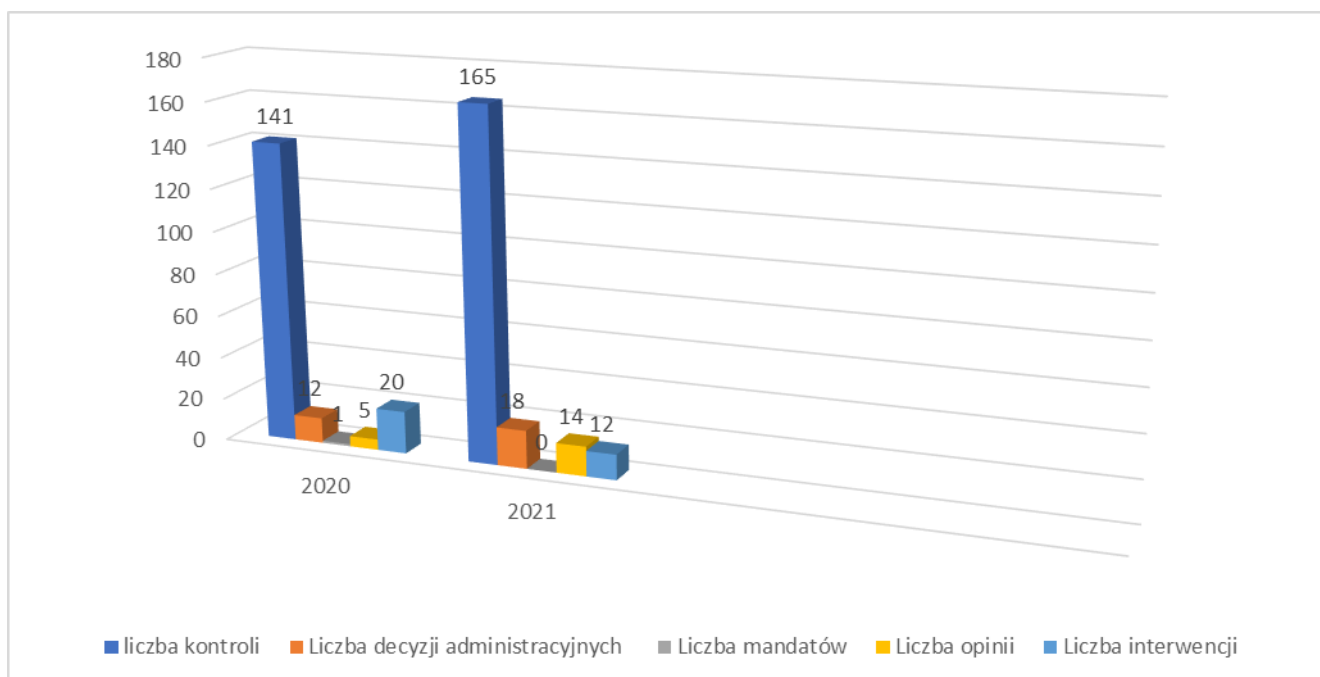
źródło: www.gov.pl

5.13 Działania kontrolne i represyjne.

W 2021 r. przeprowadzono łącznie **165** kontroli sanitarnych w placówkach oświatowych i placówkach sezonowych. Przebywało w nich łącznie **12375** dzieci i młodzieży. W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano **18** decyzji administracyjnych nakazujących poprawę warunków higienicznych i zdrowotnych. Wydano **14** opinii sanitarnych dotyczących dopuszczenia do użytkowania placówek nauczania wychowania i opieki.

Przyjęto **12** interwencji dotyczących placówek oświatowych, z których **2** uznano za zasadne. Wydano **379** opinii o zawieszeniu zajęć stacjonarnych w związku z wystąpieniem zakażenia Covid-19 w placówkach oświatowo-wychowawczych.

Wykres nr 1 Działalność kontrolna i represyjna PSSE w Zielonej Górze prowadzona w placówkach nauczania i wychowania w 2021 r. w porównaniu do 2020.

5.14 Podsumowanie

- ✚ Placówki oświatowo-wychowawcze w 2021 roku w związku z epidemią funkcjonowały zgodnie z Wytycznymi przeciwepidemicznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministra Zdrowia i Ministra Edukacji i Nauki.
- ✚ Nieprawidłowy stan sanitarno – techniczny stwierdzono w **18** obiektach, tj. 23 % skontrolowanych placówek (w 2020r. – 14 % skontrolowanych).
- ✚ Przyjęto **12** interwencji na warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania, wychowania i opieki. (w 2020 r. – 15).
- ✚ Uczniowie wszystkich skontrolowanych placówek mają warunki do pozostawienia podręczników w szkole, jednak nie zawsze korzystają z tej możliwości z uwagi na zadawane przez nauczycieli prace domowe.
- ✚ W szkołach funkcjonują prawidłowe przerwy międzylekcyjne oraz możliwość spędzania przerw na świeżym powietrzu. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie .
- ✚ Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych jest w pełni realizowana przez placówki oświatowo-wychowawcze.
- ✚ Opieka zdrowotna nad uczniami realizowana jest przez pielęgniarki medycyny szkolnej.
- ✚ Podobnie jak w latach poprzednich, w przedszkolach publicznych dzieci nie miały zapewnionej opieki medycznej.
- ✚ W stosunku do 2020r. liczba placówek organizujących wypoczynek dla dzieci i młodzieży utrzymała się na podobnym poziomie, natomiast liczba uczestników wypoczynku uległa zmniejszeniu 1785 do 1283.
- ✚ Szkoły w czasie epidemii zostały dobrze przygotowane do rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2021/2022 .
- ✚ Wydanie **379** pozytywnych opinii o zawieszeniu zajęć stacjonarnych i przejście na zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dla różnego typu szkół i placówek oświatowo-wychowawczych umożliwiły uczniom i dzieciom przebywającym na kwarantannie uczestniczenie w zajęciach szkolnych i przedszkolnych.
- ✚ Uruchomiona infolinia tylko dla dyrektorów placówek oświatowo-wychowawczych pozwoliła na szybki kontakt z Kierownikiem Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Zielonej Górze w celu zgłoszenia zakażenia i omówienia postępowania.

Palmiarnia Zielona Góra

VI. WARUNKI HIGIENICZNO - SANITARNE ŚRODOWISKA PRACY

1.1. Warunki higienicznosanitarne w środowisku pracy

Do obowiązków państwowego powiatowego inspektora sanitarnego należy m.in. sprawowanie nadzoru nad higieniczno - sanitarnymi warunkami środowiska pracy, a jego celem jest zapobieganie pogarszaniu się stanu zdrowia pracujących - w szczególności powstawaniu chorób zawodowych związanych z warunkami pracy oraz absencji. Obowiązek ten jest realizowany przede wszystkim w oparciu o przepisy zawarte w ustawie Kodeks pracy oraz innych przepisach szczególnych wydanych na jego podstawie. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny sprawuje również nadzór nad przestrzeganiem przepisów - krajowych i unijnych - dotyczących wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym prekursorów narkotyków kat. 2 i 3, produktów biobójczych, detergentów, kosmetyków oraz środków zastępczych. Ponadto państwowi powiatowi inspektorzy sanitarni zostali upoważnieni do podejmowania decyzji o stwierdzeniu lub braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej, a tym samym są zobowiązani do zbadania związku przyczynowego między rozpoznanym schorzeniem a pracą zawodową.

1.2. Zagrożenia w środowisku pracy

<https://www.google.com>

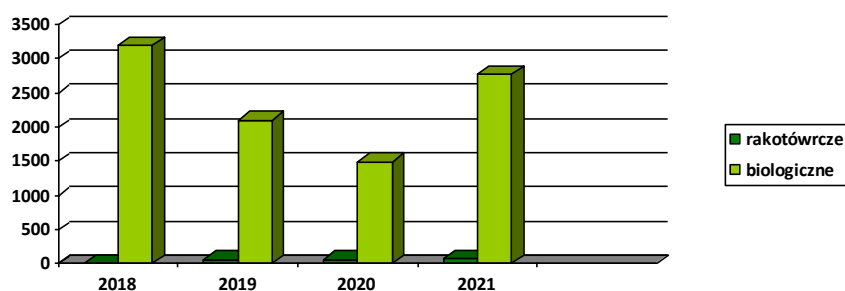
W środowisku pracy występują dwie grupy czynników szkodliwych dla zdrowia – do pierwszej grupy należą te, dla których ustalono w przepisach prawa normatywy higieniczne i są to m.in.: hałas, drgania mechaniczne, pyły, niektóre związki chemiczne, oraz czynniki o działaniu rakotwórczym i mutagennym. Do drugiej grupy należą te czynniki, dla których brak jest ustalonych normatywów higienicznych, bądź ich ustalenie jest niemożliwe, są to m.in.: szkodliwe czynniki biologiczne, substancje i mieszaniny o działaniu alergizującym i drażniącym, czynniki i procesy technologiczne o udowodnionym działaniu rakotwórczym i mutagennym, nadmierny wysiłek głosowy, przeciążenie układu ruchu i obwodowego układu nerwowego spowodowane sposobem wykonywania pracy. W 2021 r. nadzorem w powiecie grodzkim objęto 86 zakładów pracy gdzie przeprowadzono 94 kontrole, a zatrudnionych ogółem było 13456 pracowników, w tym w narażeniu na czynniki przekraczające NDS lub N *** , pracowało 178 osób.

Tabela. 1. Zatrudnienie w skontrolowanych zakładach i liczba osób, które pracowały w przekroczeniach ustalonych normatywów higienicznych w latach 2017 – 2021

Rok	Ilość zakładów objętych nadzorem	Liczba zatrudnionych ogółem	Liczba zatrudnionych w przekroczeniach NDS lub N***
2017	126	9043	418
2018	149	1179	528
2019	125	12080	323
2020	71	12350	283
2021	86	13456	178

*NDS lub NDN***- najwyższe dopuszczalne stężenie lub natężenie czynnika szkodliwego*

Wykres. 1. *Liczba zatrudnionych na stanowiskach, na których występowało narażenie na czynniki rakotwórcze i szkodliwe czynniki biologiczne w latach 2018– 2021 (dotyczy zakładów skontrolowanych w danym roku)*

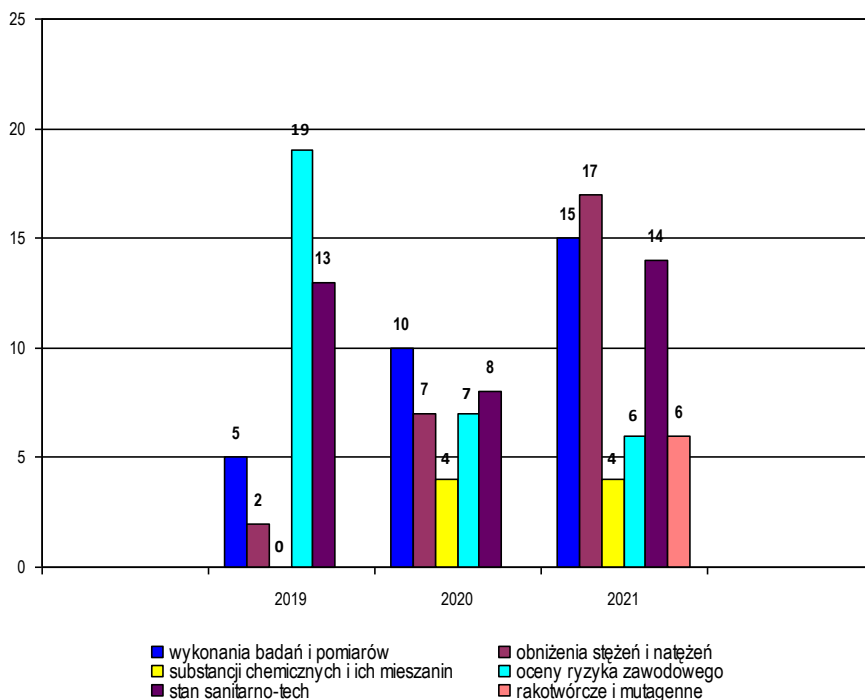

W zakresie czynników biologicznych w 2021 r. przeprowadzono 18 kontroli warunków pracy pracowników zatrudnionych w zakładach przetwórstwa mięsnego, przy gospodarce komunalnej, piekarnie, zakłady zajmujące się gospodarką leśną oraz zatrudnionych w podmiotach leczniczych. W narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne zatrudnionych było 2765 pracowników.

Czynniki biologiczne z grupy 2 zagrożenia mogą wywoływać choroby u ludzi i być niebezpiecznymi dla pracowników, czynniki z 3 grupy mogą wywoływać u ludzi ciężkie choroby i być niebezpiecznymi dla pracowników, ale zazwyczaj istnieją skuteczne metody profilaktyczne, czynniki z 4 grupy zagrożenia mogą wywoływać ciężkie choroby i w stosunku, do których zazwyczaj brak jest skutecznych metod profilaktyki i leczenia. Stosowane działania profilaktyczne polegają na: ograniczaniu liczby narażonych, zapewnieniu hermetyzacji prac, zapewnieniu właściwie urządzonych pomieszczeń i urządzeń higieniczno- sanitarnych (śluzы sanitarne, wydzielone jadalnie), w niektórych przypadkach szczepienia

ochronne, zapewnienie ochron indywidualnych, sprzętu jednorazowego użytku, dezynfekcji, sterylizacji, badaniach lekarskich profilaktycznych, przestrzeganiu procedur sanitarnych, w tym dotyczących incydentów stwarzających realne zagrożenie (uszkodzenie ciągłości tkanek, zakłucia). Szczególne znaczenie mają szkolenia z zakresu bhp – sumiennie przeprowadzane i często ponawiane, a także wnikliwie sporządzane i udostępniane pracownikom oceny ryzyka zawodowego.

Wykres. 2. Najczęściej egzekwowane obowiązki w decyzjach PIS w latach 2019-2021

Stwierdzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze uchybienia dotyczyły głównie:

- Z zakresu substancji chemicznych i ich mieszanin stwierdzono nieprawidłowości dotyczące braku aktualnych kart charakterystyki, spisu stosowanych mieszanin chemicznych oraz brak prysznic ratunkowego. (17).
- Braku oceny ryzyka zawodowego lub nie uwzględnianie w ocenie wszystkich zagrożeń występujących na stanowiskach pracy, w tym często pochodzących od stosowanych substancji i ich mieszanin chemicznych lub nieuwzględnienie czynników szkodliwych biologicznych - skontrolowano (5) zakłady gdzie stwierdzono w/w nieprawidłowości.
- Braku aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy – stwierdzono w 15 zakładach. Brak badań w środowisku pracy utrudnia dokonanie oceny

narażenia zawodowego na stanowiskach pracy oraz w postępowaniu w sprawie stwierdzenia choroby zawodowej.

- Złego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, tj.: szatni, umywalni, ustępów, jadalni, które są niezbędne do zapewnienia właściwych, pod względem higieniczno-sanitarnym, warunków pracy. Najczęściej stwierdzone uchybienia to: brudne ściany i sufity, niedostateczne wyposażenie pomieszczeń lub zły stan sanitarno-techniczny wyposażenia. W 14 zakładach stwierdzono te nieprawidłowości.
- Przekroczenia NDS lub NDN czynników szkodliwych stwierdzono w 3 zakładach, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze wydał 3 decyzje nakazujące ich obniżenie do obowiązującej normy lub zapewnienia programu organizacyjno-technicznego zmierzającego do ograniczenia narażenia na hałas lub drgania mechaniczne. Jest to zgodne z wymogami przepisów, które w przypadku osiągnięcia lub przekroczenia w środowisku pracy przez wielkości charakteryzujące hałas i wibrację zobowiązują pracodawcę do sporządzenia i wprowadzenia w życie programu działań organizacyjno-technicznych zmierzającego do ograniczenia narażenia na hałas lub drgania mechaniczne oraz dostosowania tych działań do potrzeb pracowników należących do grup szczególnego ryzyka.

W roku 2021 w ramach zadań Głównego Inspektora Sanitarnego oraz zasadniczych przedsięwzięciach oceniano wypełnianie przez pracodawców obowiązków, wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest oraz stanowiska pracy zatrudnionych w kontakcie z lekami cytostatycznymi.

- W 2021 roku wykonano 4 kontrole zgłoszonych miejsc gdzie były wykonywane prace z azbestem.\
- Przeprowadzono 3 kontrole w zakresie nadzoru nad warunkami pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych. Stwierdzono w jednym obiekcie brak wentylacji w pomieszczeniu pracy i została wydana decyzja z nakazem zapewnienie wymiany powietrza w tym pomieszczeniu. Kontrola sanitarna sprawdzająca w styczniu 2022 r. wykazała wykonanie w/w obowiązku przez pracodawcę.

Na stanowiskach pracy, gdzie występują zagrożenia dla zdrowia szkodliwymi czynnikami, konieczne jest podejmowanie przez pracodawców działań profilaktycznych, technicznych, organizacyjnych oraz w przypadku braku możliwości ich spełnienia zapewnienia wszelkich środków ochrony indywidualnej. Bardzo ważne jest systematyczne kierowanie pracowników na lekarskie badania profilaktyczne (wstępne, okresowe i kontrolne), uwzględniające występujące zagrożenia. Badania lekarskie to najskuteczniejsza forma profilaktyki, pozwalająca dostatecznie wcześniej wykryć objawy schorzeń związanych z pracą zawodową.

Zakaz palenia wyrobów tytoniowych w pomieszczeniach pracy w większości zakładów jest przestrzegany. Wiąże się to bezpośrednio powszechną znajomością przepisów ustawy. W niektórych zakładach pracy, zazwyczaj są to większe firmy zatrudniające ponad 20 pracowników, wydzielane są osobne pomieszczenia zwane palarniami. Powinny one być w odpowiedni sposób zorganizowane poprzez usytuowanie w pomieszczeniu, w sposób nienarażający osób niepalących na wdychanie dymu tytoniowego. W mniejszych zakładach wydzielane są często miejsca palenia na zewnątrz, są też takie, w których obowiązuje całkowity zakaz palenia na terenie obiektu. Całkowity zakaz wprowadzany jest najczęściej w związku ze specyfiką prowadzonej działalności dotyczy zakładów m.in. przemysłu drzewnego, stosujących łatwopalne związki chemiczne takie jak lakiery czy rozpuszczalniki i inne, produkujących żywność, a także zakładów ochrony zdrowia.

1.3. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

Znaczący zakres działalności inspektora sanitarnego stanowi nadzór nad przestrzeganiem przepisów krajowych i unijnych dotyczących wprowadzania do obrotu i stosowania w działalności

zawodowej niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym produktów biobójczych, prekursorów narkotyków, detergentów. Zagadnienia te były przedmiotem 49 kontroli przeprowadzonych w podmiotach wprowadzających substancje chemiczne i ich mieszaniny do obrotu oraz stosujących te substancje i mieszaniny w działalności zawodowej, podmioty wprowadzające do obrotu produkty biobójcze.

<https://www.google.com>

Najczęściej pojawiające się uchybienia, które stwierdzano u podmiotów stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny niebezpieczne w działalności zawodowej dotyczyły braku aktualnych kart charakterystyki, brak spisu stosowanych mieszanin chemicznych, brak natrysku bezpieczeństwa. W przypadku stwierdzanych uchybień u stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny wydawane były nakazy w decyzjach mających na celu przywrócenie stanu zgodnego z przepisami. Zostały wydane w tym zakresie 7 decyzji administracyjnych.

Produkty biobójcze były przedmiotem 3 kontroli przeprowadzonych w zakresie wprowadzania do obrotu oraz ich stosowania. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze nie stwierdził nieprawidłowości w tym zakresie.

1.4. Nadzór nad środkami zastępczymi.

<https://www.google.com/url>

Państwowy Powiatowy Inspektor sanitarny wspólnie z innymi organami prowadzi ustawowe działania z zakresu przeciwdziałania wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. W związku z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w 2018 r. nowe substancje psychoaktywne zostały zrównane z narkotykami i w

konsekwencji objęte przepisami karnymi określonymi w ustawie.

W zakresie środków zastępczych i NSP główne działania w 2021 r. dotyczyły rejestrowania zgłoszonych zatruć środkami zastępczymi lub NSP do LPWIS w Gorzowie Wlkp i do ogólnopolskiej bazy SMIOD. W 2021 roku dokonano 15 zgłoszeń zatruć środkami zastępczymi.

W roku w 2021 nie dokonywano postępowań administracyjnych w zakresie orzekania o przepadku i zniszczeniu środków zastępczych. W porównaniu do roku ubiegłego ilość zgłoszonych zatruć znacznie wzrosła i dotyczy różnych grup wiekowych .

1.5. Choroby zawodowe

(źródło: <https://www.mp.pl/pacjent>)

W roku 2021 w Zielonej Górze Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze wydał: 9 decyzji w sprawie chorób zawodowych, w tym: 3 prawomocne decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej i 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz umorzył 4 postępowania administracyjne w sprawie podejrzeń o choroby zawodowe. Przeprowadzono 9 postępowań w sprawach chorób zawodowych. W roku 2021 r. ze względu na stan epidemii nie przeprowadzono wizytacji w zakładach pracy, w ramach postępowań wyjaśniających dotyczących chorób zawodowych.

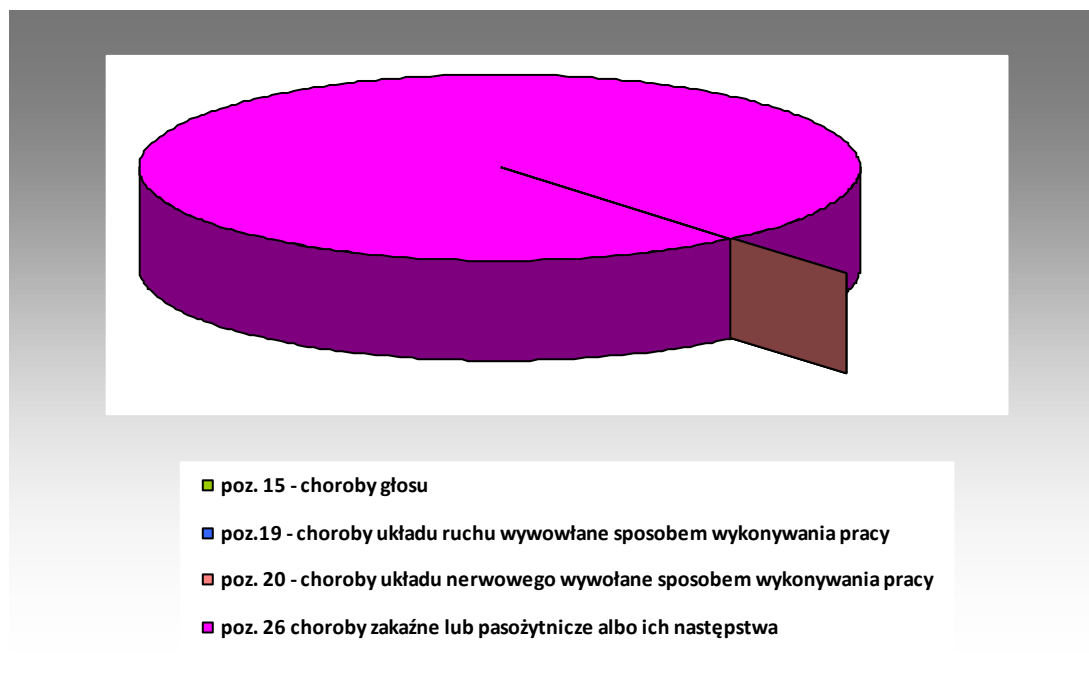
Poniżej przedstawiono zmiany, jakie następowały w strukturze chorób zawodowych w Zielonej Górze, w latach 2017 – 2021.

Tab. 1. Struktura chorób zawodowych w Zielonej Górze – liczba przypadków stwierdzonych decyzjami prawomocnymi w latach 2017 - 2021

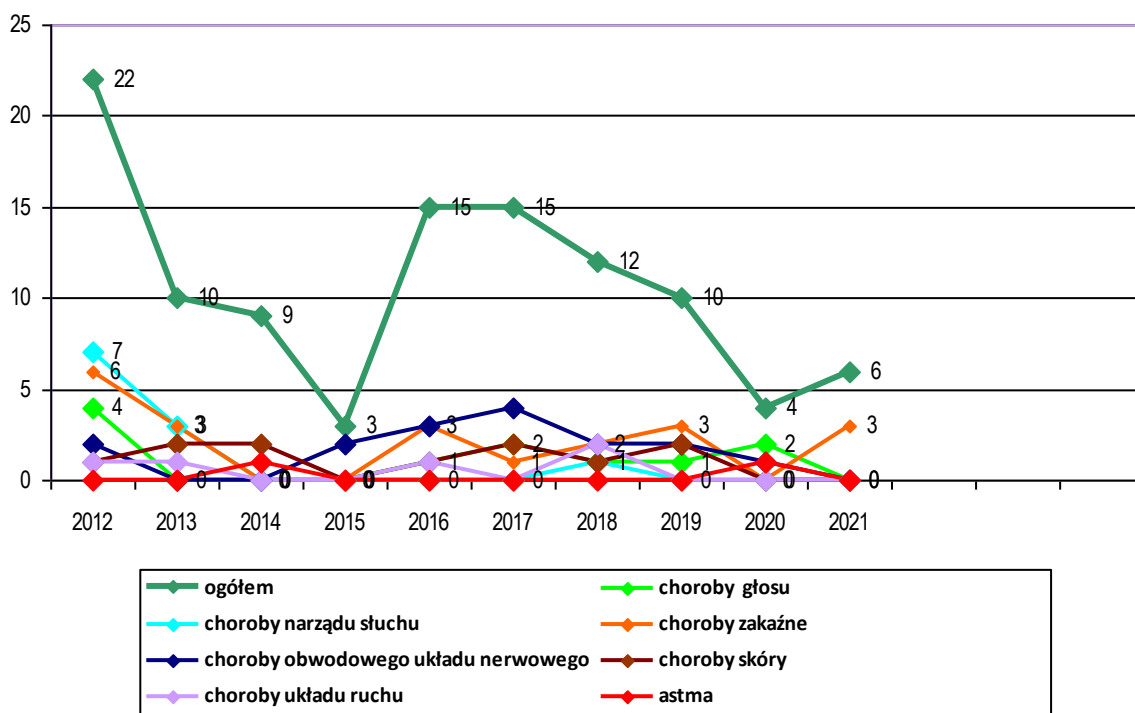
Jednostka chorobowa pozycja wykazu chorób zawodowych	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
	Zielona Góra	Zielona Góra	Zielona Gór	Zielona Gór	Zielona Gór
zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa wywołane przez substancje chemiczne - poz. 1					
Pylice płuc - poz. 3					
astma oskrzelowa - poz. 6				1	
ostre uogólnione reakcje alergiczne - poz. 8					
alergiczny nieżyt nosa - poz. 12					
przewlekłe choroby narządu głosu - poz. 15	2		1	1	
nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi - poz. 17					
choroby skóry - poz. 18	2	1	2		
przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy - poz. 19		2			
przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy - poz. 20	4	1	2		
obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo – nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszącym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1, 2 i 3 kHz - poz. 21		1			
zespół wibracyjny - poz. 22		1			
choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa - poz. 26	1	2	3		3
o g ó ł e m	9	8	8	2	3

W Zielonej Górze w 2021 stwierdzono prawomocnymi decyzjami 3 przypadki chorób zawodowych, wymienionych w poz. 26 wykazu chorób zawodowych zakaźnych lub pasożytniczych albo ich następstwa tj. 2 przypadki boreliozy na stanowisku leśniczego i przedsiębiorcy świadczącego usługi z zakresu gospodarki leśnej na rzecz Nadleśnictwa oraz 1 przypadek gruźlicy na stanowisku lekarza.

Rys. 1. Struktura chorób zawodowych stwierdzonych w 2021 r. w Zielonej Górze

Rys. 2. Choroby zawodowe w Zielonej Górze na przełomie ostatnich 10 lat (w latach 2012 – 2021) z podziałem na liczbę przypadków – ogółem i najczęściej stwierdzane

Podsumowanie:

- ✚ . W 2021 r. nadzorem w powiecie grodzkim objęto 86 zakładów pracy gdzie przeprowadzono 94 kontrole.
- ✚ Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze w 2021 roku wydał 38 decyzji merytoryczne w tym o chorobach zawodowych oraz 17 decyzji płatniczych.
- ✚ Zostały wystawione 3 postanowienie celem przymuszenia do wykonania obowiązków nałożonych decyzjami PPIS.
- ✚ Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze w 2021 wydał 3 prawomocne decyzje o stwierdzeniu chorób zawodowych oraz 2 prawomocne decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.
- ✚ Najczęstsze uchybienia w kontrolowanych zakładach to: zły stan sanitarno-techniczny zaplecza socjalnego dla pracowników oraz pomieszczeń pracy, brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy, brak zaprowadzonych rejestrów prac i pracowników pracujących w narażeniu na czynniki i procesy rakotwórcze lub mutagenne.
- ✚ Zgłoszenia zatruc środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi znacznie wzrosły w stosunku ro roku ubiegłego bo o 100%, nie odnotowano z tego powody zgonów, nie zaobserwowano wzmożonej aktywność podmiotów w zakresie wprowadzanie do obrotu środków zastępczych tzw. dopalaczy.

Analiza jakości wody, <https://cdn.pkt.pl/f-35423-na-czym-polega-badanie-wody.jpg>

VII. JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

1. Wstęp

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2021 r. sprawowany był przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze na podstawie:

- ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków,
- rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Badania jakości wody, w ramach nadzoru sanitarnego, wykonywane były przez akredytowane laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Zielonej Górze, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. oraz Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Poznaniu. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w ramach kontroli wewnętrznej wykonywało badania we własnym akredytowanym laboratorium i w innych laboratoriach akredytowanych lub o udokumentowanym systemie jakości badań, zatwierdzonych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

2. Zaopatrzenie ludności w wodę

Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia mieszkańców miasta Zielona Góra były wody podziemne i powierzchniowe. Część miasta Zielona Góra zaopatrywana była w wodę mieszaną: w wodę powierzchniową – 90 % i wodę podziemną – 10 %. Ujęcie powierzchniowe zlokalizowane jest na rzece Obrzyca w miejscowości Sadowo. Ujęcia wód podziemnych zlokalizowane są przy ulicach Zjednoczenia, Wojska Polskiego oraz w dzielnicach: Zawada (3 ujęcia przy ul. Zawada-Szkolna, Zawada-Kożuchowska i „Stary lewar”), Zatonie, Ochła, Jarogniewice, Łężyca, Jany i Stary Kisielin-Zatorze.

Ujęcie wód powierzchniowych usytuowane na rzece Obrzyca w miejscowości Sadowo jest ujęciem brzegowym, zlokalizowanym na lewym brzegu rzeki Obrzycy, gdzie obszar zlewni wynosi ok. 1800 km² i znajduje się na terenie Województwa Lubuskiego i Wielkopolskiego. Woda pobierana jest w miejscowości Sadowo z nurtu rzeki poprzez kraty i sita do komór czerpalnych pompowni i tłoczona do Stacji Uzdatniania Wody w Zawadzie. Uzdatniona woda z rzeki Obrzycy wraz z ujęciem wód podziemnych zlokalizowanych w rejonie dzielnicy Zawada i Jany - „Stary lewar” zaopatrywała w minionym roku 91815 osób w wodę z sieci **wodociągu publicznego Zielona Góra**, czyli północno-wschodnią część „Starego Miasta”.

Mapa "Starego i Nowego" Miasta Zielona Góra
<https://www.lzg24.pl/artukul/aktualnosci-solectwa/krepa-lezyca-zawada/wodociagi-juz-zainwestowaly-w-gminie-100-mln-zl>

Jakość wody przeznaczonej do spożycia

Ujęcie przy ul. Zjednoczenia, składa się z 3 studni, które zaopatrują dzielnicę Przylep, os. Czarkowo, częściowo os. Zastalowskie, ul. Zjednoczenia do wiaduktu oraz część ul. Batorego. Woda z tego ujęcia nie wymaga uzdatniania i włączana jest bezpośrednio do sieci **wodociągu publicznego Zielona Góra – Zjednoczenia**, który zaopatrywał w minionym roku 12700 osób.

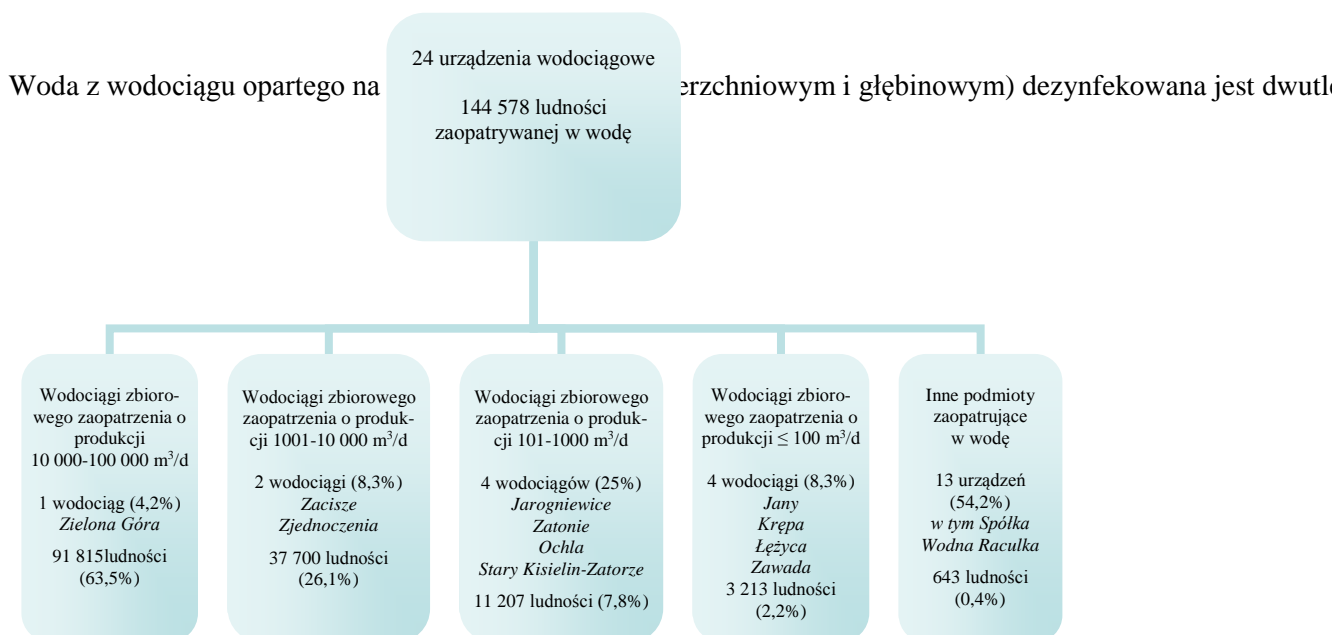
Zródło uliczny

<https://www.zwik.zgora.pl/o-spolce/multimedia/galeria-zdjec/>

Ujęcie przy ul. Wojska Polskiego zaopatruje osiedla: Zacisze, Leśne, Malarzy, Winnica, część Osiedla Przyjaźni oraz budynki przyległe do ul. Wojska Polskiego aż do dworca PKP, część ul. Stefana Batorego i os. przy ul. Obywatelskiej. Ujęcie składa się z 8 studni przy ul. Wojska Polskiego pracujących naprzemiennie zasilające **wodociąg publiczny Zielona Góra-Zacisze**, który zaopatrywał w minionym roku ok. 25000 osób. Pozostałe **8 ujęć wody** zlokalizowanych jest na terenie „Nowego Miasta” w dzielnicach: Zawada (2 ujęcia przy ul. Zawada-Szkolna i ul. Zawada-Kożuchowska), Zatonie, Ochła, Jarogniewice, Łężyca, Jany i Stary Kisielin-Zatorze. Ujęcia na terenie „Nowego Miasta” zaopatrywały w wodę 14 420 osób.

Na terenie miasta oprócz spółki Zielonogórskie Wodociągi i Kanalizacja funkcjonuje Spółka Wodna „Raculka”, która posiada własne ujęcie wody. Stanowi ono źródło zaopatrzenia w wodę dla mieszkańców osiedla Raculka w Zielonej Górze (ok. 640 osób). Nadzorem sanitarnym objętych było również 12 podmiotów posiadających indywidualne ujęcia wody, które wykorzystują wodę na potrzeby własne.

Grafika 1. Liczba urządzeń wodociągowych produkujących wodę przeznaczoną do spożycia w stosunku do zaopatrzenia ludności.

3. Analiza przekroczeń wskaźników mikrobiologicznych

Skład mikrobiologiczny wody przeznaczonej do spożycia określa załącznik nr 1 do Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W 2021 r. w ramach realizowanego bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych ogółem 135 próbek wody – 114 z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 21 z innych podmiotów dostarczających wodę. Pod względem mikrobiologicznym zakwestionowano 5 próbek tylko z indywidualnych ujęć wody, nie kwestionowano próbek wody pobranych z wodociągów publicznych. Najczęściej przekroczonym parametrem były bakterie grupy coli (3) i ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C (1). Przedsiębiorstwo wodociągowe oraz podmioty indywidualne w 2021 roku prowadziły również monitoring wewnętrzny nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Na podstawie przekazanych sprawozdań z badań wody Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze stwierdził w 6 próbkach wody obecność bakterii grupy coli oraz w 2 próbkach podwyższoną ogólną liczbę mikroorganizmów w 22°C. Stwierdzone przekroczenia parametrów mikrobiologicznych nie spowodowały bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi.

<https://www.zwik.zgora.pl/o-spolce/multimedia/galeria-zdjec/>

4. Analiza przekroczeń fizyko - chemicznych

Bieżący nadzór sanitarny nad jakością wody sprawowany był w formie monitoringu – cyklicznych badań próbek wody, które pobierane były z ustalonych, stałych punktów. Następnie dokonywano oceny na podstawie uzyskanych wyników z wykonanych badań w odniesieniu do limitów przedstawionych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294 z późn. zm.).

W ramach realizowanego bieżącego nadzoru sanitarnego w 2021 r. pobrano do badań laboratoryjnych ogółem 135 próbek wody w zakresie parametrów fizyko-chemicznych – w tym z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę 114 próbek i 21 próbek z innych podmiotów dostarczających wodę. Pod względem fizyko-chemicznym zakwestionowano 2 próbki z indywidualnych ujęć wody. 1 próbkę za nieakceptowalny zapach i 1 próbkę za przekroczoną sumę trichloroetenu i tetrachloroetenu. Jakość wody z wodociągów publicznych spełniała wymagania w/w rozporządzenia. Próbki wody pobrane w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne nie były kwestionowane, natomiast próbki wody pobrane przez podmioty indywidualne miały 1 próbkę

Jakość wody przeznaczonej do spożycia

wody zakwestionowaną ze względu na przekroczoną zawartość manganu w wodzie. W ciągu roku, podobnie jak w latach ubiegłych nie odnotowano chorób i zatrucí związanych ze spożyciem wody.

Podsumowanie

- ✚ Źródłem zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia mieszkańców miasta Zielona Góra są wody podziemne i powierzchniowe.
- ✚ Mieszkańcy miasta zaopatrywani byli w wodę do spożycia z 11 wodociągów zbiorowego zapatrzenia wodę oraz 2 indywidualne ujęcia wody.
- ✚ Jakość wody w sieci na terenie miasta w 2021 r. była kwestionowana pod względem fizykochemicznym w 3 próbkach wody, natomiast pod względem mikrobiologicznym w 11 próbkach wody.

*Pływalnia kryta (park wodny) w Centrum Rekreacyjno-Sportowym w Zielonej Górze
fot. mosir.zgora.pl, <https://www.wzielonej.pl/informacje/zielona-gora/ruszaja-zapisy-na-polkolonie-kto-pierwszy-ten-lepszy/>*

VIII. STAN SANITARNY PŁYWALNI

1. Stan sanitarny pływalni.

Zagadnienia związane z funkcjonowaniem i nadzorem nad pływalniami w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody, regulują następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 195),
- ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 147),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz.U. z 2015 r., poz. 2016 ze zm.).

Za bezpieczeństwo kąpiących się osób odpowiedzialny jest podmiot prowadzący działalność. W przypadku pływalni jest to osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie oraz właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta), zwani „zarządzającym obszarem wodnym”.

Zarządzający pływalnią w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody dokonuje na bieżąco obserwacji wody, nadzoruje urządzenia do uzdatniania wody, rejestruje systematycznie pomiary jakości wody i prowadzi badania jakości wody na pływalni, zgodnie z harmonogramem ustalonym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Zielonej Górze. Badania próbek wody na pływalniach realizują laboratoria, które uzyskały akredytację Polskiego Centrum Akredytacji na wykonywanie badań analiz wody na pływalniach.

Woda jest bezpieczna dla zdrowia ludzkiego, jeżeli nie powoduje zagrożeń zdrowotnych. Kontrola jakości wody jest szczególnie ważnym elementem nadzoru sanitarnego na pływalniach. Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawują zapobiegawczy nadzór zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

*Basen olimpijski w Wojewódzkim Ośrodku Sportu i Rekreacji imienia Zbigniewa Majewskiego w Drzonkowie
fot. Mariusz Kapala/Gazeta Lubuska, <https://gazelubuska.pl/zielona-gora-kiedy-basen-odkryty-w-drzonkowie-zostanie-otwarty/ga/c1-14191933/zd/36436325>*

Stan sanitarny pływalni

W mieście Zielona Góra działa 1 pływalnia „mieszana” (kryto-odkryta) i 7 pływalni krytych. Pływalnia „mieszana”, znajduje się na terenie Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji im. Zbigniewa Majewskiego w Drzonkowie, ul. Drzonków – Olimpijska 20, natomiast pływalnie kryte, zlokalizowane są w: Kompleksie Sportowym Basen i Hala przy ul. Wyspiańskiego 17, Szkole Podstawowej nr 2 przy ul. Wyszyńskiego 101, Pensjonacie Fitness i SPA „Gregor” przy ul. Chmielnej 16A, Wojewódzkim Ośrodku Sportu i Rekreacji im. Zbigniewa Majewskiego w Drzonkowie, ul. Drzonków – Olimpijska 20, Zespole Szkół Ekologicznych w Zielonej Górze przy ul. Słowackiej 4, Zespole Szkół Ogólnokształcących i Sportowych w Zielonej Górze przy ul. Wyspiańskiego 23 oraz park wodny w Centrum Rekreacyjno – Sportowym przy ul. Sulechowskiej 41.

W roku 2021 w tych obiektach przeprowadzono 17 kontroli łącznie z kontrolami, podczas których pobrano próbki wody. Pływalnia w Pensjonacie, Fitness i SPA „Gregor” przy ul. Chmielnej 16A oraz dwie pływalnie Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji im. Zbigniewa Majewskiego w Drzonkowie, zaopatrywane są z indywidualnych ujęć wody, natomiast pozostałe pływalnie napełniane są wodą z wodociągów publicznych. Badania wody na pływalniach w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego wykonano raz w roku, w zakresie następujących parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych: *Escherichia coli*, ogólna liczba mikroorganizmów w 36±2°C po 48 h, *Pseudomonas aeruginosa*, gronkowce koagulazododatnie, *Legionella sp.*, chlor wolny, chlor związany, pH, potencjał redox (oksydoredukcyjny) przy elektrodzie Ag/AgCl 3,5 m KCl, mętność, chloroform, ΣTHM, azotany, utlenialność.

Do badań laboratoryjnych w ramach prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano 76 próbek wody, z czego 19 próbek (25%) kwestionowano pod względem fizykochemicznym i 3 próbki (ok. 4%) kwestionowano pod względem mikrobiologicznym pobrane z natrysków w zakresie bakterii *Legionella sp.* Kwestionowanym parametrem pod względem fizyko-chemicznym najczęściej był chloroform i chlor związany w systemach cyrkulacji, natomiast w nieckach basenowych chlor wolny oraz zbyt niska wartość potencjału redox. W związku z tym PPIS w Zielonej Górze wydawał doraźne zalecenia pokontrolne na przekroczone parametry fizykochemiczne oraz 2 decyzje administracyjne dotyczące jakości wody w natryskach z trybem natychmiastowej wykonalności. Jakość wody po przeprowadzeniu działań naprawczych przez zarządzających pływalniami spełniała wymagania w/w rozporządzenia.

W okresach kiedy obowiązywały obostrzenia związane z ograniczeniami ryzyka związanego z rozprzestrzenianiem się zakażeń związanych z COVID-19 oraz w ciągu przerw technologicznych obiekty były zamknięte.

Zarządzający pływalniami w czasie, w którym mogły funkcjonować pływalnie, prowadzili badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej, dwa razy w miesiącu zgodnie z harmonogramami ustalonymi z PPIS w Zielonej Górze.

W oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz.U. z 2015 r., poz. 2016 ze zm.), właściciele i administratorzy obiektów przeprowadzali, również badania ciepłej wody w natryskach w zakresie *Legionella sp.*

Skontrolowano pod względem stanu sanitarno-technicznego wszystkie pływalnie. Na terenie pływalni wydzielono zespoły higieniczno-sanitarne, tj.: toalety, natryski, szatnie z rozdziałem na damską i męską. Stan sanitarno-techniczny jednej z pływalni budził zastrzeżenia, w związku z tym prowadzone jest postępowanie administracyjne przez PPIS w Zielonej Górze. Ponadto w 2021 roku wydano 3 decyzje dot. stanu sanitarno-technicznego pływalni – sprawy w toku.

Podsumowanie

- ✚ Z 8 nadzorowanych pływalni pobrano łącznie 76 próbek wody basenowej, z czego 19 próbek (25%) kwestionowano pod względem fizykochemicznym i 3 próbki (ok. 4%) kwestionowano pod względem mikrobiologicznym pobrane z natrysków w zakresie bakterii *Legionella sp.* Jakość wody po przeprowadzeniu działań naprawczych przez zarządzających pływalniami spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.
- ✚ Na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze stan sanitarno-techniczny jednej skontrolowanej pływalni budził zastrzeżenia, w związku z tym prowadzone jest postępowanie administracyjne przez PPIS w Zielonej Górze.
- ✚ Właściciele i administratorzy pływalni prowadzili badania wody w ramach kontroli wewnętrznej, zgodnie z wymaganiami w/w rozporządzenia.

Źródło: <https://zielonagora.naszemiasto.pl>

Nowa przychodnia zdrowia przy ul. Ochla-Topolowa w Zielonej Górze

IX. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

9. Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego obejmuje:

- opiniowanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin,
- wydawanie opinii sanitarnych na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- opiniowanie dokumentacji projektowej dotyczącej budowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy i zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych lub ich części,
- uczestniczeniu w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych poprzez stwierdzenie zgodności ich wykonania z projektem budowlanym oraz z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi,
- wydawanie opinii sanitarnych oraz zgód na odstępstwa od warunków technicznych zgodnie z kompetencjami określonymi w odrębnych przepisach.

Powyższe działania mają na celu minimalizowanie lub eliminowanie środowiskowych zagrożeń zdrowia już na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego, projektowania i realizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w nowo realizowanych obiektach.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze w obszarze nadzoru zapobiegawczego w 2021 r. wydał **89 opinii sanitarnych** w tym **5 negatywnych** oraz przeprowadził **7 kontroli**. W 2020 r. wydał **97 opinii sanitarnych** w tym **2 negatywne** oraz przeprowadził **28 kontroli/wizji**.

Struktura w zakresie wydawanych opinii w 2021 r. przedstawia się następująco:

- **27%** - opinie dotyczące planowania przestrzennego w gminie;
- **46%** - opinie dotyczące oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
- **9%** - opinie dotyczące dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych;
- **7%** - uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- **11%** - inne opinie sanitarne.

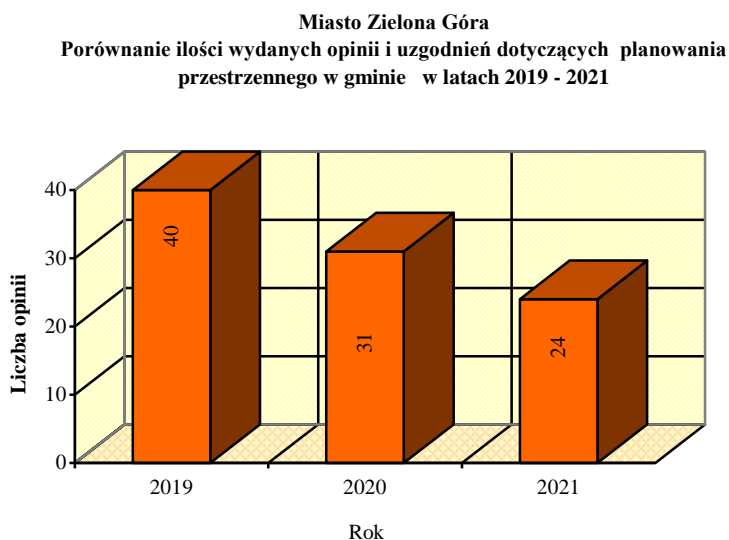
9.1. Opinie dotyczące planowania przestrzennego w gminie.

W 2021 r. wydano **24 opinie** dotyczące projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W postępowaniu dotyczącym strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko) wydano:

Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

- **10 uzgodnień** zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin,
- **14 opinii sanitarnych** w tym **1 negatywną** dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Przy opiniowaniu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin analizowano wpływ ich ustaleń na higienę środowiska i zdrowie ludzi. W szczególności zwracano uwagę na:

- zapewnienie prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej na zasadach zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zbiorowego odprowadzenia ścieków;
- planowanie terenów mieszkaniowych i innych terenów chronionych w izolacji od terenów przemysłowych, dróg krajowych/wojewódzkich, dróg dojazdowych do terenów produkcyjnych i magazynowo-składowych oraz linii kolejowych w celu ograniczenia niekorzystnego oddziaływania na mieszkańców;
- zabezpieczenie ludzi przed uciążliwością związaną z hałasem poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych;
- jednoznaczne zapisy planu zawierających dopuszczenia, ograniczenia, nakazy lub zakazy w zagospodarowaniu terenów, w tym dotyczących lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- planowania terenów mieszkaniowych w odpowiedniej odległości od istniejących i planowanych cmentarzy z uwzględnieniem zakazów obowiązujących w strefach ochronnych od cmentarzy,
- zastosowanie rozwiązań zapewniających prawidłowe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów,

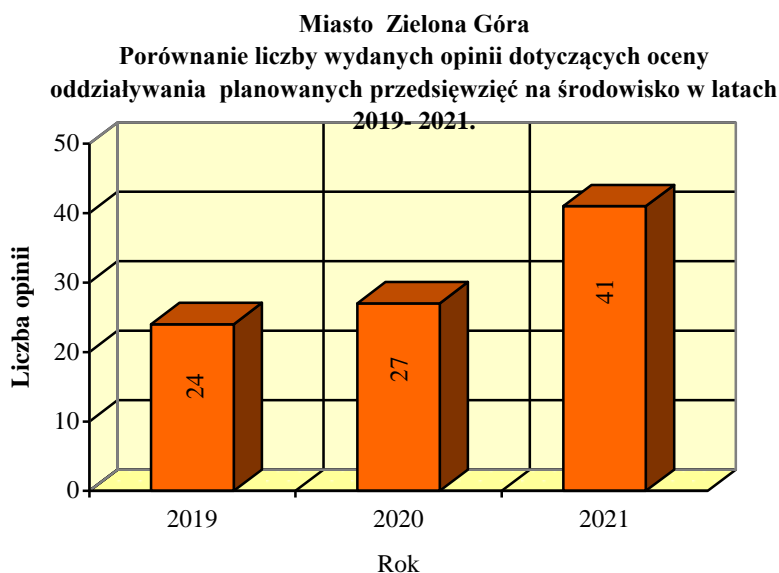
- eliminacje lub ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza w celu zapewnienia wymaganej jakości powietrza na terenach zamieszkania i pobytu ludzi, między innymi poprzez zastosowanie odpowiednich technologii przemysłowych oraz stosowania w celach grzewczych paliw gwarantujących zachowanie dopuszczalnych stężeń lub wartości odniesienia emitowanych zanieczyszczeń w powietrzu,
- ograniczenie wpływu na zdrowie ludzi urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii.

Uzgodniono między innymi projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- w rejonie kąpieliska przy ul. Botanicznej,
- w rejonie węzła Zielona Góra Północ,
- części sołectwa Zawada,
- w rejonie ul. Słubickiej,
- w rejonie ulic: Stefana Batorego, Generała Jarosława Dąbrowskiego i Zbigniewa Herberta,

9.2. Opinie dotyczące oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko.

W 2021 r. wydano **41** opinii dotyczących oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i dotyczyły:

Opinie te dotyczyły:

- określenia potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko - wydano **40** opinii, dla **2** przedsięwzięć stwierdzono potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i określono zakres raportu.
- warunków realizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko - wydano **1** opinię – negatywną.

W postępowaniu dotyczącym określenia potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko obowiązywała zasada przezorności. Wymagało to wnikliwej analizy danego przedsięwzięcia w celu uzyskania pewności, że jego oddziaływanie nie będzie znaczące dla zdrowia ludzi. Opinie przygotowywano biorąc pod uwagę:

- rodzaj i charakterystykę przedsięwzięcia,
- powiązań z innymi przedsięwzięciami,
- emisje i występowanie innych uciążliwości,
- rodzaj i skalę możliwego oddziaływania,
- prawdopodobieństwo oddziaływania, czas trwania, częstotliwość, odwracalność i zasięg oddziaływania,
- usytuowanie w stosunku do istniejących i planowanych terenów zabudowy mieszkaniowej i innych terenów chronionych.

Potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wskazywano dla tych inwestycji, których podstawowe dane charakteryzujące inwestycje świadczyły o prawdopodobieństwie wystąpienia uciążliwego lub szkodliwego oddziaływania na zdrowie i życie ludzi. Pod uwagę brano również doświadczenia nadzoru bieżącego dotyczące wpływających skarg obywateli na różne formy działalności gospodarczej oraz odległość planowanej inwestycji od terenów zabudowy mieszkaniowej.

Opinię o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wydano dla następujących przedsięwzięć:

- „Budowa stacji paliw wraz z niezbędną infrastrukturą na terenie działek o nr ew. 198/4, 198/15, 198/16, 198/17, 198/18, 198/19 obręb 44 przy ul. Racula-Głogowska w Zielonej Górze”;
- polegającego na powstaniu punktu zbierania i przetwarzania odpadów na terenie części działki nr ew. 224/14 obręb 0046 Kiełpin w Zielonej Górze.

Nie stwierdzono potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko między innymi dla następujących przedsięwzięć:

- budowa zespołu budynków wielorodzinnych przy ul. Anny Jagiellonki w Zielonej Górze na działkach nr 8/23, 10/6, 8/22, 5/5, 25/5, 37/11, obręb 0004;
- budowa hali magazynowej z zapleczem socjalno-biurowym oraz infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu, na działkach nr ewid. 764/1 i 107/15 obręb 0060 przy ul. Przylep-Zakładowa 4 w Zielonej Górze;
- elektrowni fotowoltaicznych o mocy 1 MW lub 2 MW.

Przy opiniowaniu, na etapie uzgadniania warunków realizacji przedsięwzięcia zwracano szczególną uwagę na konieczność zapewnienia ludziom w sąsiedztwie inwestycji higienicznych warunków życia. Analizowano przewidywane oddziaływanie planowanej inwestycji na środowisko i oceniano możliwości zapewnienia ochrony zdrowia ludzi przed ewentualnymi szkodliwościami i uciążliwościami. Wydano negatywną opinię dla przedsięwzięcia polegającego na powstaniu punktu zbierania i przetwarzania odpadów na terenie części działki nr ew. 224/14 obręb 0046 Kielpin.

9.3. Opinie dotyczące dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych (na podstawie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane).

W 2021 r. w związku ze zgłoszeniem przez inwestora zakończenia robót budowlanych uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania wybudowanych obiektów i wydano **8 opinii sanitarnych** w sprawie wykonania obiektów zgodnie z projektem budowlanym i spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych, **w tym 4 z zastrzeżeniami i 1 negatywną**. W 2020 r. w tym zakresie wydano **28 opinii sanitarnych - 19 z zastrzeżeniami**. Niewielka ilość wydanych w 2021 r. opinii wynikała z ograniczeń w ilości przeprowadzanych kontroli spowodowanych pandemią Covid-19 .

Opinie z uwagami były wydawane na przykład gdy:

- obiekt został wykonany z odstępstwami od projektu budowlanego, które nie miały znaczącego wpływu na warunki higieniczne i zdrowotne np. wykonanie wentylacji grawitacyjnej zamiast zaprojektowanej mechanicznej w pomieszczeniach na czasowy pobyt ludzi,
- nie przedstawiono wyniku badania wody pod względem bakteriologicznym pobranej z instalacji wewnętrznej zrealizowanej inwestycji;
- nie zakończono wszystkich prac budowlanych – wykończeniowych;
- obiekt został wykonany zgodnie z projektem ale nie spełniał wymagań higienicznych i zdrowotnych np. w zakresie wentylacji pomieszczeń, brak nawiewników w oknach tylko możliwość rozszczelnienia okna.

Opinię negatywną wydano dla obiektu, w którym brak było właściwej wentylacji w pomieszczeniach pracy i pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych. Nie wydano żadnego sprzeciwu przeciwko uruchomieniu lub dopuszczeniu do użytkowania wybudowanego lub przebudowanego zakładu pracy lub innego obiektu budowlanego.

W 2021 r. wydano opinię między innymi dla przekazywanych do użytkowania inwestycji:

- „Budowa ośrodka zdrowia - gabinety lekarskie wraz z infrastrukturą techniczną, obiektów małej architektury oraz parkingu na działce nr 402/6 obr. 47 przy ul. Ochla- Topolowa w Zielonej Górze”;
- Budynek kształcenia wraz z parkingiem wielostanowiskowym część zadania inwestycyjnego: „Budynek biurowo-socjalny z halą montażową oraz budynek kształcenia wraz z parkingiem wielostanowiskowym i zagospodarowaniem terenu na terenie działek 400/15, 400/16, 400/17, 400/18, położonych w obrębie 55 przy ul. Nowy Kisielin – Rozwojowa w Zielonej Górze”.

9.4. Uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

W 2021 r. wydano **6 opinii sanitarnych** w sprawie **uzgodnienia dokumentacji projektowej**, w tym **2 negatywne**. W 2020 r. w tym zakresie wydano **2 opinie sanitarne – negatywne**.

W trakcie uzgadniania projektów budowlanych inwestycji kontrolowano, w przyjętych rozwiązaniach projektowych, spełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych zapewniających właściwe warunki sanitarne w miejscach pobytu ludzi a także odpowiednie warunki pracy dla osób zatrudnionych w zakładzie pracy. Zwracano szczególną uwagę na zapewnienie prawidłowych ciągów technologicznych i układu funkcjonalnego pomieszczeń, właściwego oświetlenia, odpowiedniej wysokości, skutecznej wentylacji i ogrzewania pomieszczeń, właściwej gospodarki wodno – ściekowej oraz odpadami, właściwej lokalizacji.

Opinie negatywne spowodowały, że proponowane przez wnioskodawców rozwiązania projektowe w których nie uwzględniono wymagań higienicznych i zdrowotnych były poprawiane i ponownie przedkładane do uzgodnienia.

Uzgodniono między innymi następujące projekty:

- „Remont obszaru istniejącej sterylizatorni wraz z wymianą i uzupełnieniem urządzeń technologicznych oraz rozbudowa budynku centralnej sterylizatorni realizowane w ramach inwestycji pod nazwą „Rozbudowa Centralnej Sterylizatorni w Szpitalu Uniwersyteckim im. Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze”.
- „Przebudowa Stacji Uzdatniania Wody Zawada w Zielonej Górze” w ramach zadania: „Modernizacja procesu filtracji pośpiesznej i pompowni wielofunkcyjnej na Stacji Uzdatniania Wody Zawada w Zielonej Górze” działka nr 1210/1 obręb 0057 Zawada
- technologiczny zespół gabinetów stomatologicznych przy ul. Botanicznej 75A, w Zielonej Górze.

9.5. Kontrole obiektów i wizje terenowe.

W związku z działalnością kontrolną w zakresie nadzoru zapobiegawczego w 2021 r. przeprowadzono **7 wizji i kontroli obiektów**, skontrolowano **7 obiektów**, w **5 obiektach** stwierdzono nieprawidłowości. W 2020 r. przeprowadzono **28 wizji i kontroli obiektów**, skontrolowano **27 obiektów**, w **19 obiektach** stwierdzono uchybienia.

Nieprawidłowości w kontrolowanych obiektach dotyczyły między innymi:

- braku właściwej wentylacji w pomieszczeniach na pobyt ludzi, pomieszczeniach pracy lub pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych,
- wykonanie obiektu niezgodnie z projektem budowlanym lub wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi,
- braku niezbędnych dokumentów (protokołów i sprawdzeń wykonanych instalacji),

- nie ukończenia wszystkich prac budowlanych.

Z powodu pandemii Covid-19 w 2021 r. znacznie ograniczono kontrole obiektów budowlanych, które przeprowadzano na podstawie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.

Podsumowanie:

- ✚ Zapobiegawczy nadzór sanitarny realizuje ustawowe obowiązki i zadania w zakresie ochrony zdrowia publicznego w obszarze dotyczącym: planowania przestrzennego w gminie, oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, opiniowania dokumentacji projektowej, dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych, wydawania zgody dotyczących odstępstw od przepisów prawa.
- ✚ Celem nadzoru zapobiegawczego jest minimalizowanie lub eliminowanie środowiskowych zagrożeń zdrowia już na etapie planowania przestrzennego, planowania inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko i projektowania obiektu budowlanego oraz zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych podczas eksploatacji nowo realizowanych obiektów.
- ✚ Działalność nadzoru zapobiegawczego jest ściśle związana z ilością planowanych i realizowanych przedsięwzięć i inwestycji. Stanowiska zajmowane są na wniosek organów prowadzących postępowanie lub zainteresowanych podmiotów. Ogólna ilość rozpatrywanych spraw i wydanych opinii sanitarnych w 2021 r. była niższa niż w 2020 r. o około 8% - wynikało to z ograniczenia kontroli obiektów budowlanych z powodu pandemii Covid-19.
- ✚ Odsetek opinii negatywnych w 2021 r. wynosił około 5,6 % w 2020 r. – 2 %. Opinie negatywne spowodowały, że proponowane przez wnioskodawców rozwiązania projektowe w których nie uwzględniono wymagań higienicznych i zdrowotnych były poprawiane i ponownie przedkładane do uzgodnienia.

X. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE PROMOCJI ZDROWIA I OŚWIATY ZDROWOTNEJ

Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

Działania podejmowane w 2021 roku w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej, dotyczyły profilaktyki chorób zakaźnych, zapobiegania nowotworom, profilaktyki nadwagi i otyłości, profilaktyki uzależnień oraz działań związanych z sytuacją epidemiologiczną. Realizacja zadań odbywała się poprzez:

- inicjowanie i koordynowanie programów edukacyjnych,
- organizowanie narad,
- udzielanie pomocy merytorycznej,
- dystrybucję materiałów edukacyjnych,
- nagłaśnianie problematyki zdrowotnej w lokalnych mediach,
- nadzorowanie działalności oświatowo - zdrowotnej.

W roku sprawozdawczym nadzorowano działalność 132 placówek. W nadzorowanych placówkach przeprowadzono łącznie 90 wizytacji, podczas których oceniano sposób realizacji interwencji programowych. Ponadto przeprowadzono 2 narady.

Realizowane programy profilaktyczne i kampanie prozdrowotne:

I. PROFILAKTYKA NADWAGI I OTYŁOŚCI.

1. Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!”.

Głównym celem programu było kształtowanie prozdrowotnych nawyków uczniów oraz pogłębienie wiedzy na temat znaczenia diety i aktywności fizycznej. Program realizowany był w szkołach zdalnie i metodą projektu, dzięki której uczniowie wspólnie z nauczycielami, rodzicami i środowiskiem lokalnym opracowywali metody propagowania zasad zdrowego stylu życia.

Program realizowany był w 7 szkołach podstawowych. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 1158 uczniów oraz 311 rodziców. W trakcie realizacji programu przeprowadzono 2 wizytacje oraz opracowano 29 informacji na temat programu i zamieszczono na portalu Facebook.

II. PROFILAKTYKA PALENIA TYTONIU.

1. Ogólnopolski Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu.

Celem programu było zmniejszenie zachorowań, inwalidztwa zdrowotnego i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy. Program adresowany był do uczniów wszystkich typów szkół, nauczycieli, oraz osób uzależnionych i ich rodzin. W związku z pandemią COVID-19 kampanie antytytoniowe: wiosenna i jesienna realizowane były wyłącznie poprzez media społecznościowe i dystrybucje materiałów edukacyjnych. Łącznie zamieszczono 6 informacji na portalu Facebook. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 600 osób.

2. Program „Czyste powietrze wokół nas”.

W ramach Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu realizowany był program przedszkolnej edukacji antytytoniowej pod nazwą „Czyste powietrze wokół nas”. Celem programu było zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. W ramach realizacji programu przeprowadzono 12 wizytacji. Program realizowany był w 12 przedszkolach.. Łącznie realizacją objęto 418 przedszkolaków i 301 rodziców.

3. Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”.

W IV klasach szkół podstawowych realizowany był zdalnie program antytytoniowej edukacji zdrowotnej pod nazwą „Bieg po zdrowie”, którego głównym celem było zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e papierosów. Program realizowany był w 2 szkołach podstawowych. W ramach realizacji programu przeprowadzono 3 wizytacje. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 45 uczniów oraz 42 rodziców.

III. PROFILAKTYKA CHOROÓB ZAKAŻNYCH.

1. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS.

Głównym celem programu było przekazanie rzetelnych informacji na temat zakażeń wirusem HIV oraz dostarczenie wiedzy i kształtowanie właściwych postaw wobec osób żyjących z HIV i chorych na AIDS. W ramach profilaktyki HIV/AIDS realizowano również kampanie edukacyjne, podczas których prowadzono działania edukacyjno-informacyjne w placówkach nauczania i wychowania oraz placówkach wypoczynku letniego i zimowego. Przeprowadzono 2 wizytacje, wykonano ekspozycję wizualną oraz opracowano 9 informacji na temat profilaktyki HIV/AIDS i zamieszczono na stronie edukacyjnej i portalu Facebook. Program profilaktyki HIV/AIDS realizowany był w 5 placówkach nauczania i wychowania. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 799 osób.

2. Kampania edukacyjna dotycząca profilaktyki grypy.

Celem kampanii społecznej było propagowanie informacji wśród ogółu społeczeństwa na temat bezpiecznych zachowań zapobiegających szerzeniu się zakażeń przenoszonych drogą kropelkową. W trakcie trwania kampanii opracowano informacje na temat profilaktyki grypy i zamieszczono na stronie edukacyjnej i portalu Facebook, wykonano ekspozycję wizualną oraz przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych w placówkach nauczania i wychowania oraz placówkach wypoczynku zimowego. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 836 osób. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 70 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

IV. PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ OD ALKOHOLU, TYTONIU i INNYCH ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH.

1. Program „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Głównym celem programu było ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez młodzież. W 2021 roku program realizowany był zdalnie w 3 szkołach ponadpodstawowych. W trakcie realizacji programu przeprowadzono 1 wizytację, oraz opracowano informację na temat programu i zamieszczono na stronie edukacyjnej i portalu Facebook. Ogółem działaniami edukacyjnymi objęto 548 uczniów.

2. Kampania edukacyjna pn. „STOP dopalaczom”.

W 2021 roku realizowano kampanię dotyczącą zagrożeń związanych z używaniem *nowych substancji psychoaktywnych*. Celem kampanii była edukacja młodzieży szkolnej na temat negatywnych skutków ich zażywania. W trakcie trwania kampanii prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych w placówkach wypoczynku letniego/zimowego ora opracowano i zamieszczono na stronie edukacyjnej i portalu Facebook 6 informacji. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 5270 osób.

V. PROFILAKTYKA NOWOTWORÓW.

1. Wojewódzki Program Profilaktyki Nowotworów.

Celem programu było zmniejszenie liczby zachorowań na nowotwory poprzez propagowanie profilaktyki pierwotnej nowotworów wśród ogółu społeczeństwa. Program realizowany był zdalnie w placówkach nauczania i wychowania. W trakcie realizacji programu prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, przeprowadzono 7 wizytacji, opracowano 8 informacji na temat profilaktyki nowotworów i zamieszczono na stronie edukacyjnej i portalu Facebook. Ogółem działaniami edukacyjnymi objęto 2164 osób.

VI. INNE DZIAŁANIA.

1. Wojewódzki Program Profilaktyki Wszawicy.

Celem programu było zmniejszenie występowania wszawicy w środowisku szkolnym i przedszkolnym. Program adresowany był do dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów ze szkół podstawowych oraz rodziców i opiekunów dzieci. W 2021 roku program realizowany był w 6 szkołach podstawowych oraz w 10 przedszkolach. W ramach realizacji programu

przeprowadzono 1 naradę, 12 wizytacji oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 1429 dzieci i uczniów.

2. Światowy Dzień Zdrowia.

W 2021 roku Światowy Dzień Zdrowia obchodzony był pod hasłem: „Budowanie sprawiedliwego i zdrowego świata”. W trakcie realizacji działań edukacyjnych opracowano 1 informację na temat obchodów Światowego Dnia Zdrowia

i zamieszczono na stronie edukacyjnej i portalu Facebook. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 113 osób.

3. Bezpieczne i zdrowe wakacje/ferie.

Celem kampanii była edukacja z zakresu bezpiecznych i zdrowych wakacji letnich/ ferii zimowych, zapobiegania chorobom zakaźnym, uzależnień oraz szkodliwości promieniowania UV. Adresatami kampanii były dzieci, młodzież, ich rodzice oraz wychowawcy na koloniach, obozach i zimowiskach. W ramach kampanii przeprowadzono 8 prelekcji dla 352 uczestników, 32 wizytacje,

wykonano ekspozycję wizualną, udzielono 4 wywiadów w lokalnych mediach oraz opracowano i zamieszczono na stronie edukacyjnej i portalu Facebook 19 informacji na temat bezpiecznych i zdrowych wakacji/ferii. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 2269 osób. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 70 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

4. Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”.

Celem programu było zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program adresowany był przede wszystkim do dzieci w wieku 5-6 lat uczęszczających do przedszkoli. W 2021 roku do programu przystąpiło 12 przedszkoli. W ramach realizacji programu przeprowadzono 10 wizytacji oraz opracowano i zamieszczono na stronie edukacyjnej i portalu Facebook 1 informację na temat programu. Łącznie działaniami objęto 315 dzieci oraz 285 rodziców.

5. Kampania edukacyjna „Lekki Tornister”.

Celem kampanii była edukacja na temat profilaktyki wad postawy. Adresatami kampanii byli uczniowie klas I - III oraz ich rodzice oraz wychowawcy w szkołach podstawowych. W ramach realizacji opracowano i zamieszczono na stronie edukacyjnej i portalu Facebook 1 informację. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 136 osób.

6. Prowadzenie działań edukacyjnych w związku z ogłoszoną pandemią wirusa SARS-CoV-2.

W trakcie trwania kampanii prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych w: placówkach nauczania i wychowania, podmiotach leczniczych, placówkach wypoczynku letniego/zimowego, obiektach sportu i rekreacji, zakładach pracy, spółdzielniach mieszkaniowych, urzędach miast i gmin, marketach, biurach podróży, salonach fryzjerskich, galeriach handlowych, hotelach, aptekach, na dworcach PKP i PKS. Ponadto zamieszczono 202 informacji na portalu Facebook, z których skorzystało 15 641 internautów. Prezentacja na temat szczepień zamieszczona została na telebimach w centralnych punktach miasta: przy galerii Focus Mall, przy Urzędzie Miasta, na przystankach komunikacji miejskiej, prezentowana był w autobusach podmiejskich. Ponadto informacja na temat szczepień wraz z plakatem zamieszczona została w Łączniku Samorządowym w Zielonej Górze. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 70 tys. mieszkańców.

7. Prowadzenie działań edukacyjnych w związku z ogólnopolskim programem „Profilaktyka 40 plus”

Głównym celem programu było objęcie osób od 40 roku życia profilaktyczną diagnostyką w zakresie najczęściej występujących problemów zdrowotnych. W ramach realizacji programu we własnym zakresie wydrukowano plakaty i ulotki, które zostały przekazane do: salonów fryzjerskich i kosmetycznych, urzędów miast i gmin, podmiotów leczniczych, zakładów pracy. Ponadto informacja na temat profilaktyki 40 plus wraz z plakatem zamieszczona została na telebimach w centralnych punktach miasta: przy galerii Focus Mall, przy Urzędzie Miasta, na przystankach komunikacji miejskiej, prezentowana była w autobusach podmiejskich oraz zamieszczona została w Łączniku Samorządowym w Zielonej Górze. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 50 tys. mieszkańców.

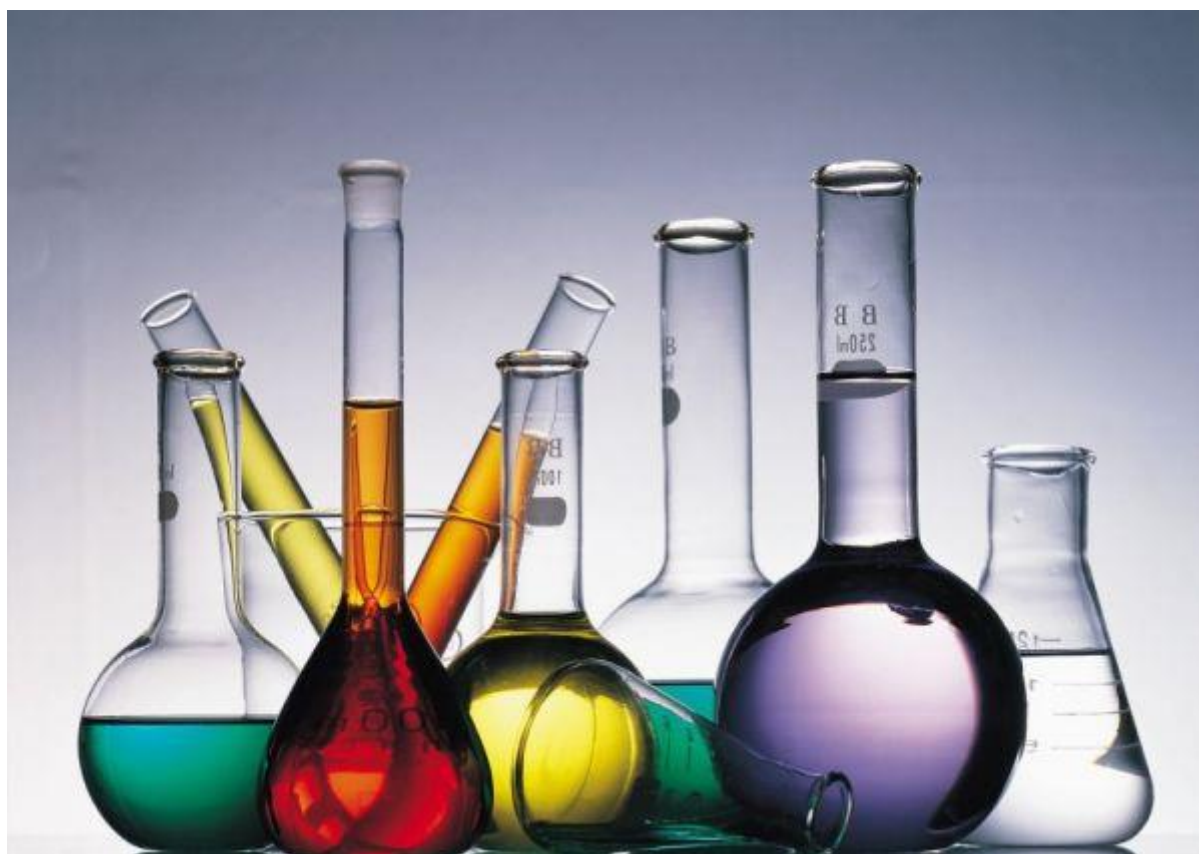
VII. WSPÓŁPRACA.

W 2021 roku Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Zielonej Górze prowadząc działalność oświatowo - zdrowotną współpracowała głównie z:

- Urzędem Miasta Zielona Góra,
- Komendą Miejską Policji w Zielonej Górze,
- Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Zielonej Górze,
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Zielonej Górze,
- Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Zielonej Górze,
- Urzędami miast i gmin,
- placówkami nauczania i wychowania,
- placówkami wypoczynku letniego i zimowego,
- poradniami i psychologiczno-pedagogicznymi,
- spółdzielniami mieszkaniowymi,
- biurami podróży,
- hotelami,
- salonami fryzjerskimi
- gabinetami kosmetycznymi,
- lokalnymi mediami.

VIII. PODSUMOWANIE.

- ✚ Zadania realizowane w 2021 roku w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej wynikały z kontynuacji programów edukacyjnych oraz kampanii prozdrowotnych związanych z aktualną sytuacją zdrowotną w kraju.
- ✚ W związku z pandemią wirusa SARS-CoV-2 w 2021 roku realizacja programów oraz kampanii w placówkach nauczania i wychowania była utrudniona i odbywała się głównie zdalnie.
- ✚ Bardzo ważną rolę w zakresie prowadzonych działań prozdrowotnych jest edukacja społeczeństwa poprzez lokalne media, które wykazują bardzo duże zainteresowanie działaniami promującymi zdrowie.
- ✚ Ponadto dzięki zaangażowaniu PPIS w Zielonej Górze zakupiono z funduszy (w kwocie 10 tys. zł.) otrzymanych z Urzędu Miasta w Zielonej Górze następujące pomoce metodyczne:
 - prezentacja w walizce na modelach 3D „Skutki nadużywania alkoholu”,
 - prezentacja w walizce na modelach 3D „Konsekwencje otyłości”,
 - lalka do demonstracji szkodliwości palenia w ciąży,
 - lalka do demonstracji szkodliwości palenia tytoniu,
 - smokerlyzer wraz z ustnikami,
 - 2 glikometry wraz z lancetami i paskami

XI. DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA

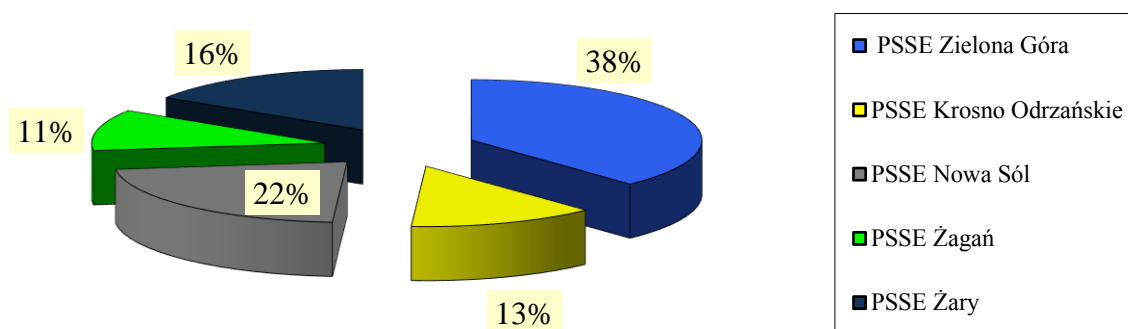
Działalność laboratoryjna

11.1. Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Zielonej Górze w 2021 roku w ramach nadzoru sanitarnego kontynuował wykonywanie badań na potrzeby pięciu stacji sanitarno-epidemiologicznych, tj.: w Zielonej Górze, w Krośnie Odrzańskim, w Nowej Soli, w Żaganiu i w Żarach.

Tabela 1. Zestawienie głównych kierunków **badania** wykonywanych przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Zielonej Górze, dla poszczególnych stacji sanitarno-epidemiologicznych.

Rodzaj i zakres badań.			Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna				
			Zielona Góra	Krosno Odrzańskie	Nowa Sól	Żagań	Żary
Badania środowiskowe	Badania wody do spożycia	Fizyczne	+	+	+	+	+
		Chemiczne	+	+	+	+	+
		Mikrobiologiczne	+	+	+	+	+
	Badania wody ciepłej w kierunku oznaczeń Legionella sp.		+	+	+	+	+
	Badania wody z basenów kąpielowych		+	+	+	+	+
	Badania wody z kąpielisk		+	+	+	+	+
	Badania natężenia hałasu w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi		+	-	+	-	-
	Badania czynników chemicznych w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi		+	-	-	-	-
Badania środowiska pracy	Czynniki fizyczne		+	+	-	-	-
	Czynniki chemiczne		+	+	-	-	-
Badania z zakresu mikrobiologii i medycyny i sanitarnej	Badania ozdrowieńców, nosicieli i osób ze styczności w kierunku Salmonella i Shigella		+	+	+	+	+
	Badania od uczniów i studentów		+	+	+	+	+

Wykres 1. Procentowy podział **parametrów** wykonywanych w 2021 r. przez Oddział Laboratoryjny, dla poszczególnych Powiatowych Stacji Sanitarно-Epidemiologicznych.

W ramach nadzoru sanitarnego w 2021 r. były wykonywane następujące badania:

- środowiskowe,
- środowiska pracy
- z zakresu mikrobiologii medycyny.

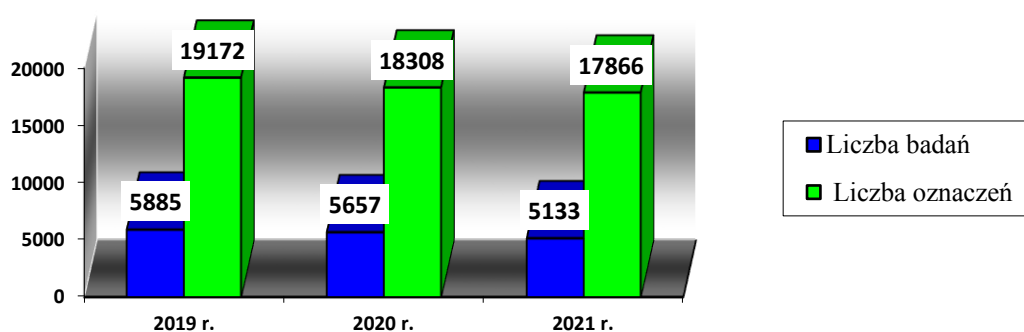
Działalność laboratoryjna

Łącznie wykonano 5133 badań i pomiarów, co w przeliczeniu na zbadane parametry fizykochemiczne i mikrobiologiczne daje liczbę 17866.

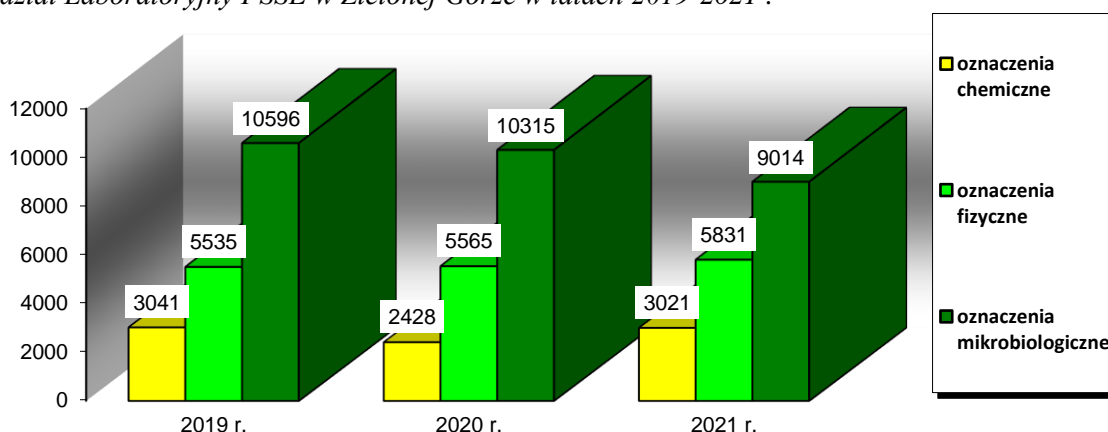
Tabela .2 Liczba wykonanych badań/pomiarów i parametrów w 2021 r.

Lp.	Rodzaj nadzorowanych badań/pomiarów	Badania/pomiary	Liczba wykonanych oznaczeń		
			chemiczne	fizyczne	mikrobiologiczne
1.	Badania środowiskowe	2587	2951	5802	4396
2.	Badania/pomiary środowiska pracy	42	70	29	0
3.	Badania z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej	2504	0	0	4618
RAZEM:		5133	3021	5831	9014

Wykres 2. Porównanie liczby badań/pomiarów i łącznej liczby oznaczeń wykonanych przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Zielonej Górze w latach 2019-2021.

Wykres 3. Porównanie liczby oznaczeń chemicznych, fizycznych i bakteriologicznych wykonanych przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Zielonej Górze w latach 2019-2021.

Działalność laboratoryjna

Tabela .3 Liczba wykonanych badań/pomiarów i parametrów w 2021 r. dla powiatu grodzkiego

Lp.	Rodzaj nadzorowanych badań/pomiarów	Badania pomiary	Liczba wykonanych oznaczeń		
			chemiczne	fizyczne	mikrobiologiczne
1.	Badania środowiskowe	438	338	740	744
2.	Badania/pomiary środowiska pracy	2	4	0	0
3.	Badania z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej	53	0	0	53
RAZEM:		493	342	740	797

Wykres 4. Liczba wykonanych parametrów dla powiatu grodzkiego w latach 2019- 2021.

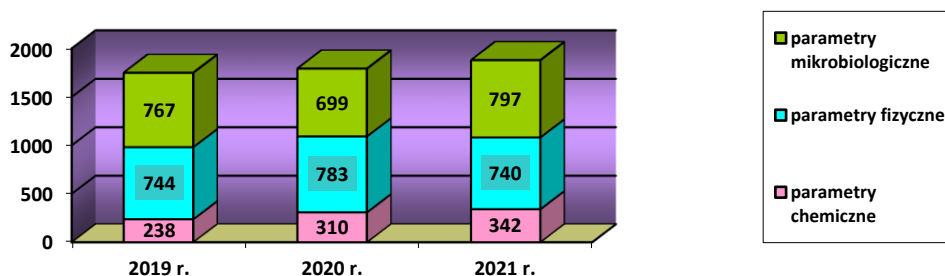
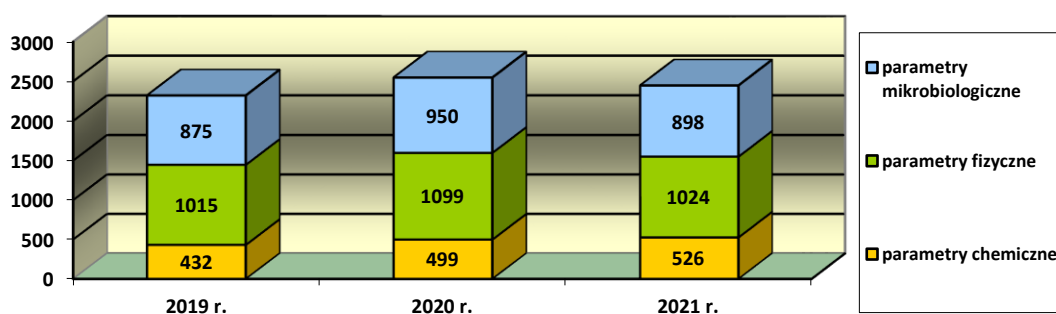

Tabela 4 Liczba wykonanych badań/pomiarów i parametrów wykonanych w 2021 r. dla powiatu ziemskiego

Lp.	Rodzaj nadzorowanych badań/pomiarów	Badania/pomiary	Liczba wykonanych oznaczeń		
			chemiczne	fizyczne	mikrobiologiczne
1.	Badania środowiskowe	465	428	1023	838
2.	Badania/pomiary środowiska pracy	1	0	1	0
3.	Badania z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej	60	0	0	60
RAZEM:		526	428	1024	898

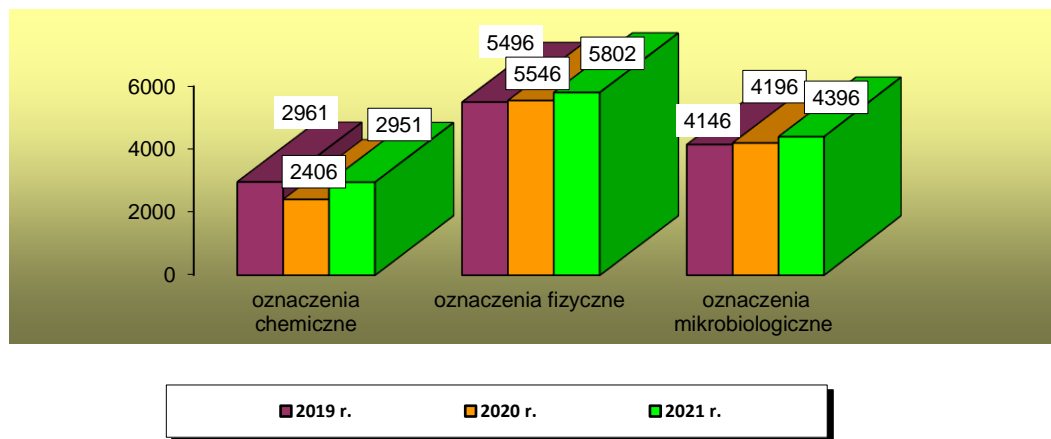
Wykres 5. Liczba wykonanych parametrów dla powiatu ziemskiego w latach 2019- 2021.

Badania środowiskowe.

W 2021 r. w Oddziale Laboratoryjnym w ramach nadzoru sanitarnego wykonano łącznie 2587 badań / 13149 parametrów w próbkach środowiskowych.

Wykres 6. Porównanie liczby oznaczeń środowiskowych wykonanych w latach 2019 – 2021.

Badania środowiskowe w 2021 r. obejmowały badania próbek wody tj.: przeznaczonych do spożycia w ramach monitoringu parametrów grypy A i grupy B, wody ciepłej w kierunku badań Legionella, z pływalni i kąpielisk oraz badania w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi.

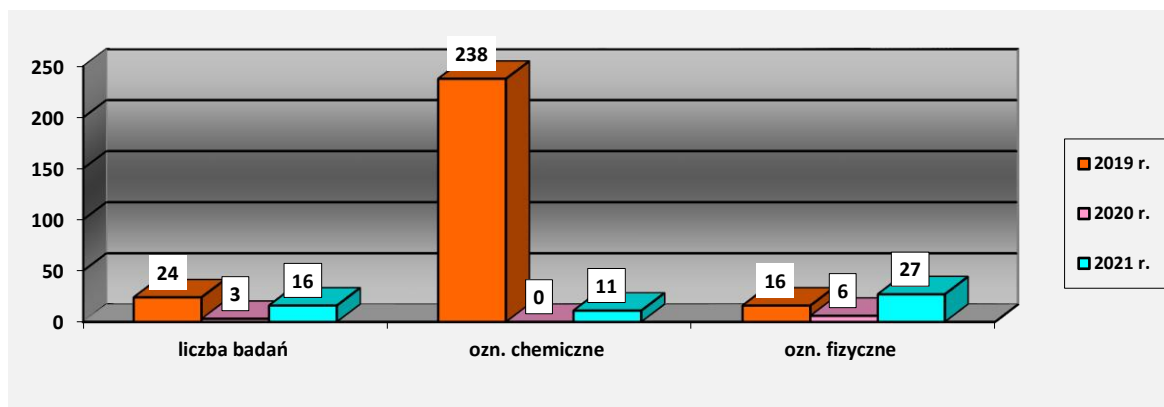
fot. rawpixel, pobrane z Unsplash.

W 2021 r. przebadano 1268 próbek wody do spożycia w zakresie badań mikrobiologicznych. 105 z nich, co stanowi 8,3%, nie spełniało wymagań zawartych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia. W zakresie badań fizykochemicznych 2,8% przebadanych próbek nie spełniało wymagań.

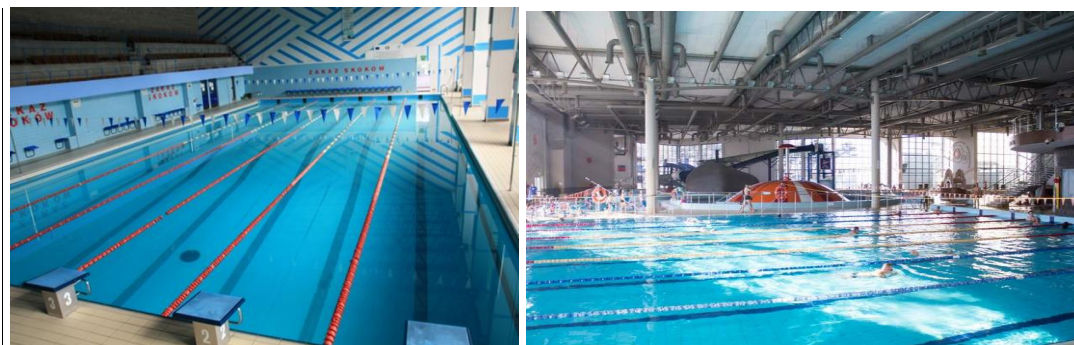
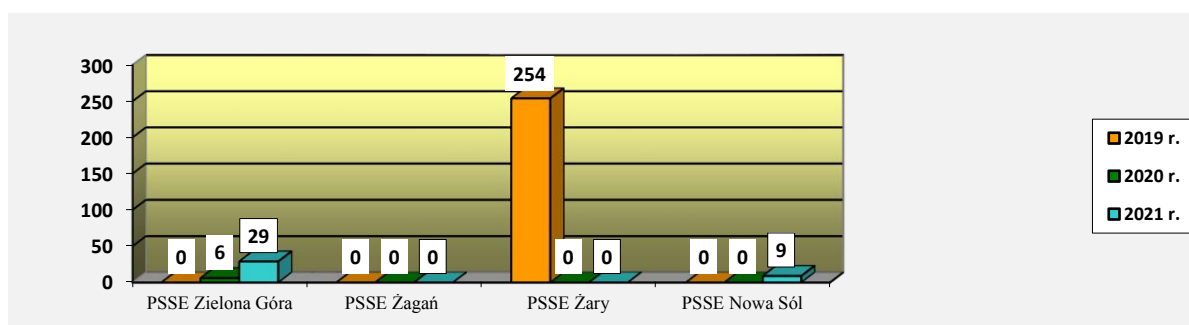
Badania w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi wykonywane były z uwagi na skargi ludności. W 2021 r. stanowiły zaledwie 0,62 % wszystkich badań środowiskowych. W pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi w 2021 r. zostały przeprowadzone pomiary hałasu komunalnego oraz badania stężenia rozpuszczalników organicznych i amoniaku.

Działalność laboratoryjna

Wykres 7. Liczba badań i oznaczeń chemicznych oraz fizycznych wykonanych przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Zielonej Górze w pomieszczeniach mieszkalnych w latach 2019-2021.

Wykres 8. Łączna liczba pomiarów/ oznaczeń wykonanych w pomieszczeniach mieszkalnych dla poszczególnych stacji sanitarno-epidemiologicznych w latach 2019-2021.

fot. mosir.zgora.pl

W 2021 r. w ramach nadzoru sanitarnego na pływalniach wykonano 287 oznaczeń mikrobiologicznych oraz 295 oznaczeń fizyko-chemicznych.

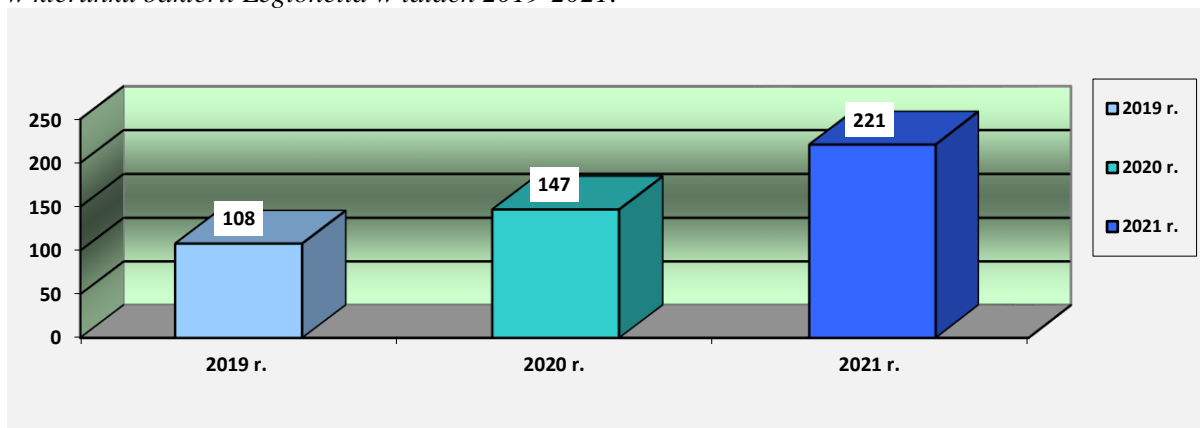
Przeprowadzono również 76 badań próbek wody ciepłej w kierunku oznaczenia liczby bakterii z rodzaju Legionella, z czego 9% z nich nie spełniało wymagań Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

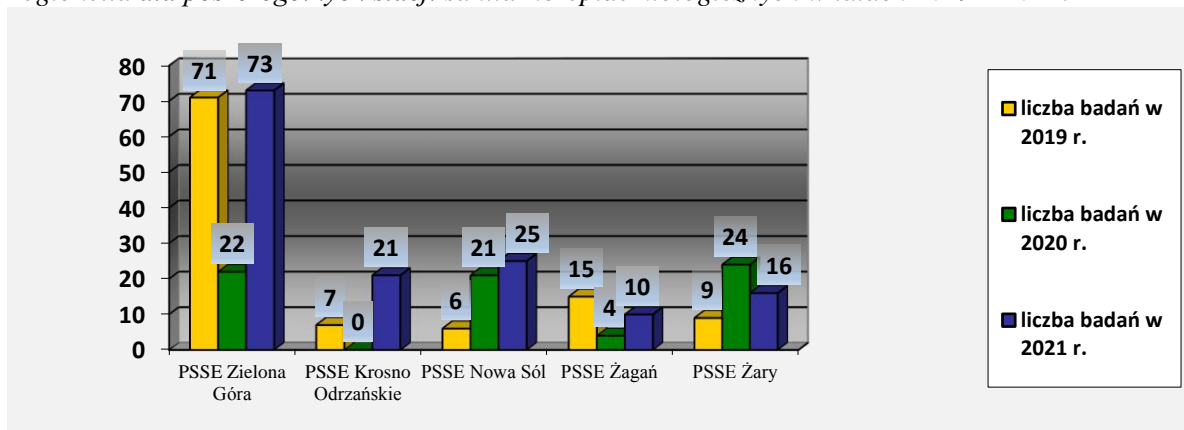
Fot. cadprojekt.com.pl

W 2021 r. w ramach nadzoru sanitarnego wykonano 145 badań próbek wody ciepłej w kierunku oznaczenia liczby bakterii z rodzaju Legionella, z czego 21 z nich, co stanowi 14%, nie spełniało wymagań zawartych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia.

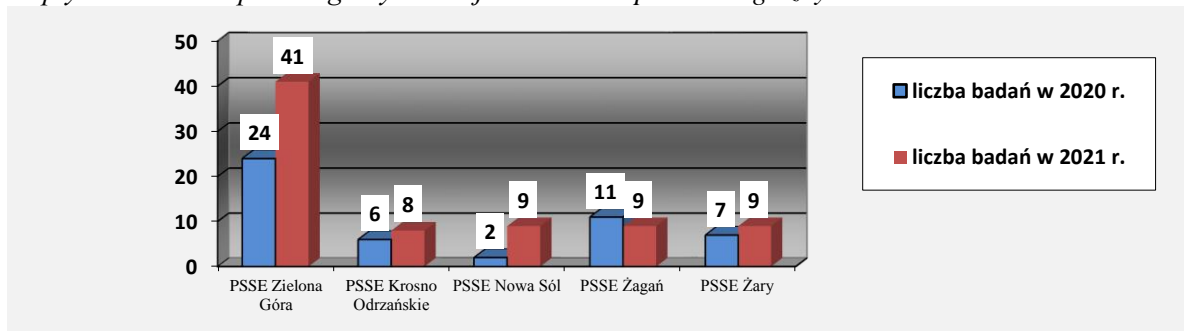
Wykres 9. Liczba *badania* próbek wody ciepłej (woda do spożycia i woda z pływalni) wykonanych w kierunku bakterii Legionella w latach 2019-2021.

Wykres 10. Liczba *badania* próbek wody ciepłej (woda do spożycia) wykonanych w kierunku bakterii Legionella dla poszczególnych stacji sanitarno-epidemiologicznych w latach 2019 – 2021.

Wykres 11. Liczba *badania* próbek wody ciepłej wykonanych w kierunku bakterii Legionella na pływalniach dla poszczególnych stacji sanitarno-epidemiologicznych w latach 2020 - 2021.

Działalność laboratoryjna

W 2021 roku w ramach nadzoru sanitarnego wykonano 36 badań mikrobiologicznych wody z kąpielisk, wykonując łącznie 72 oznaczeń. Wymagania mikrobiologiczne w badanych próbkach były spełnione zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli.

Badania środowiska pracy.

W 2021 r. w ramach nadzoru sanitarnego badania/ pomiary czynników szkodliwych w środowisku pracy w ramach nadzoru sanitarnego wykonano dla 3 obiektów tj. w zakładach obróbki metali i piekarni.

Fot. Marcin Kubacki

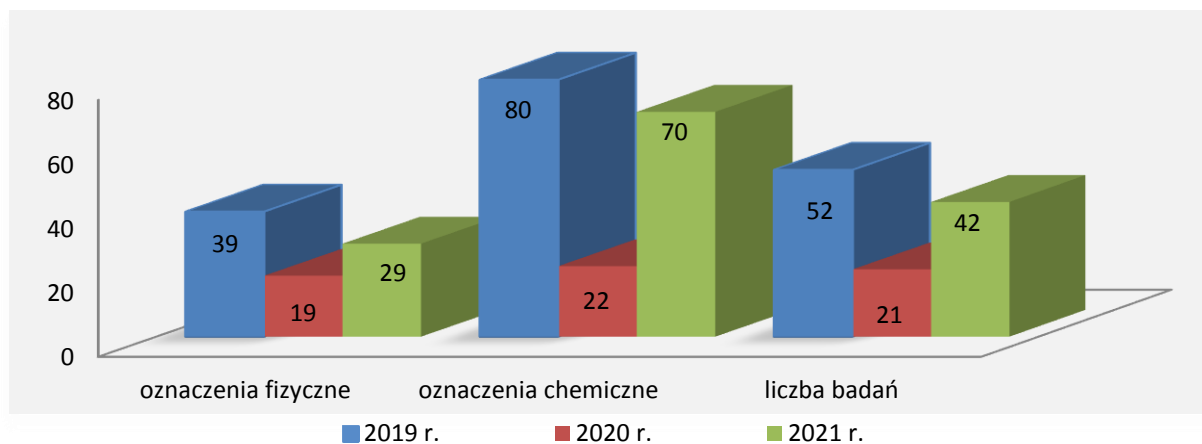

Fot. ze strony www.czaschelmna.pl

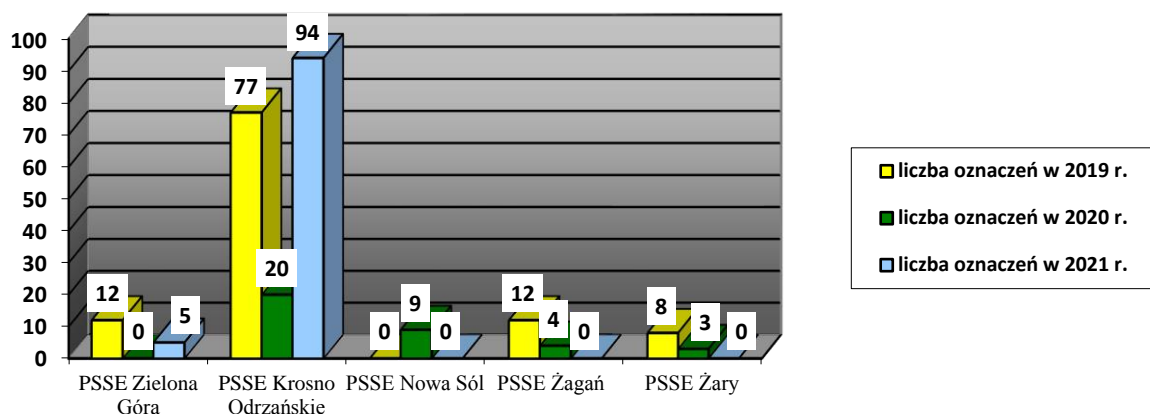
Wykonano badania stężenia pyłu, metali, tlenku węgla oraz przeprowadzono pomiary hałasu.

Łącznie w 2021 r. wykonano 42 badania na stanowiskach pracy,
co daje 99 oznaczeń chemicznych i fizycznych.

Wykres 12. Porównanie liczby oznaczeń środowiska pracy wykonanych w latach 2019 - 2021.

Wykres 13. Liczba oznaczeń środowiska pracy wykonanych dla poszczególnych stacji sanitarno-epidemiologicznych w latach 2019-2021.

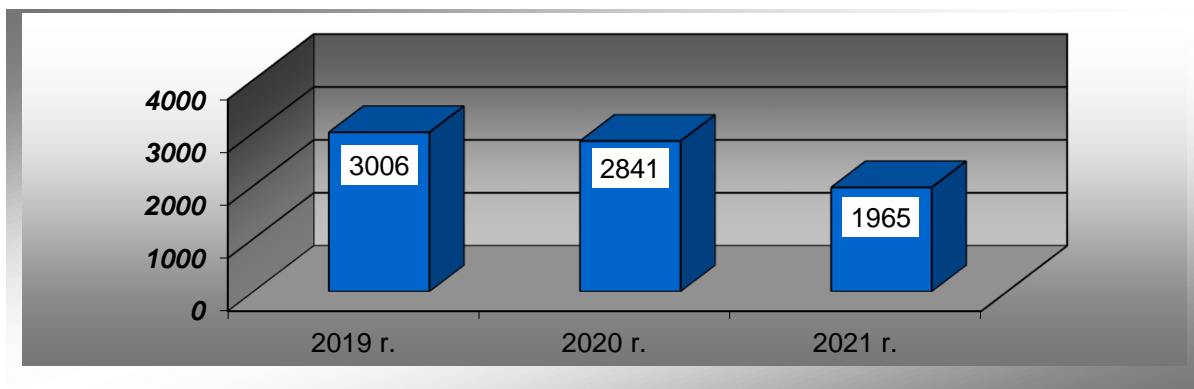

Badania z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej

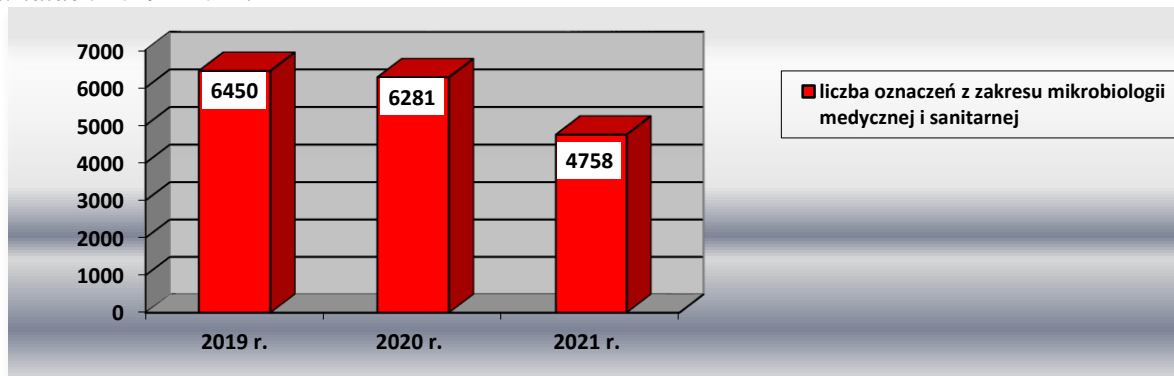
Z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej, w ramach nadzoru sanitarnego w 2021 r. wykonywano badania:

- materiału diagnostycznego od człowieka, także w ramach zatruc pokarmowych,
- do celów sanitarno – epidemiologicznych, próbek pobranych od uczniów i studentów.

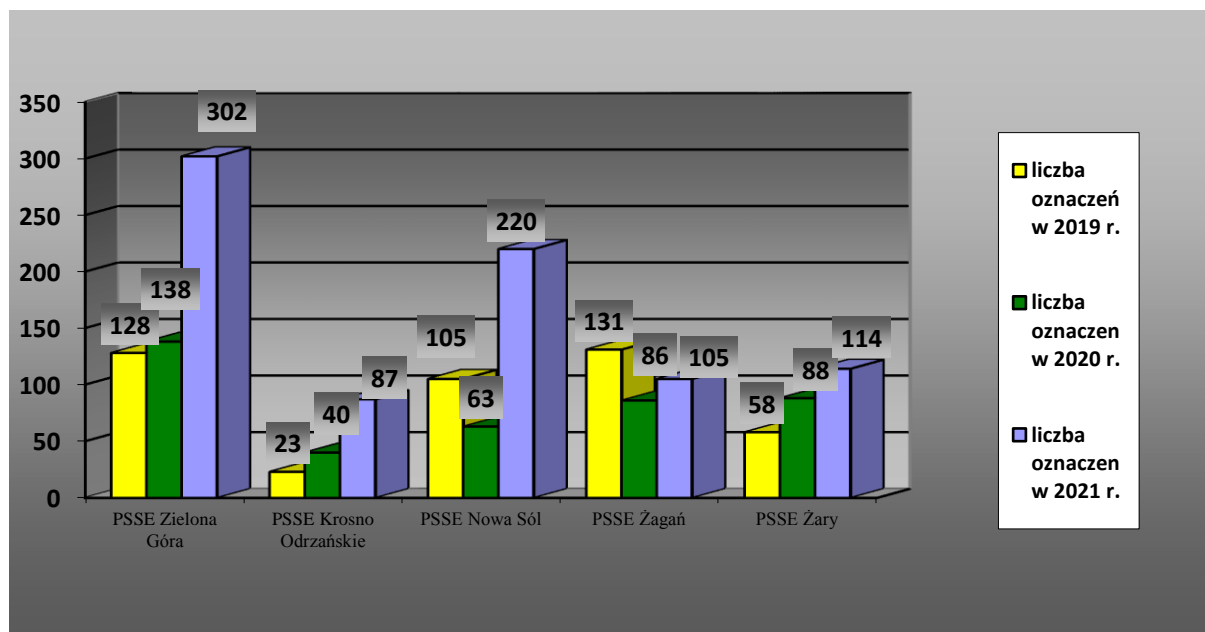
Wykres 14. Porównanie liczby wykonanych *badania* do celów sanitarno – epidemiologicznych próbek pobranych od uczniów i studentów w latach 2019-2021.

Wykres 15. Porównanie *liczby oznaczeń* wykonanych z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej w latach 2019 - 2021.

Wykres 16. Liczba oznaczeń z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej wykonanych w 2019-2021 dla poszczególnych stacji sanitarno-epidemiologicznych.

11.2. Podsumowanie:

✚ W 2021 r. Oddział Laboratoryjny uaktualnił Zakres Akredytacji Nr AB 622 w zakresie stosowanych metod badawczych.

✚ W ramach działalności statutowej w 2021 r. wykonano łącznie 5133 badań i pomiarów co w przeliczeniu na zbadane parametry fizyko-chemiczne i mikrobiologiczne daje liczbę 17866. Od 2019 roku ilość badań maleje. W porównaniu do 2020 r. jest to spadek o około 10 % a ilości oznaczonych parametrów o 2,5%. W porównaniu do roku sprzed pandemii Covid-19 spadek ilości badań wynosi około 13%, a oznaczanych parametrów około 7%.

✚ Badania wykonane w ramach działalności statutowej stanowiły prawie 23 % wszystkich badań wykonanych w 2021 r. przez Oddział Laboratoryjny. Pozostała działalność laboratoryjna została wykonana w ramach zleceń/ umów od klientów zewnętrznych.

✚ Największą liczbę badań/parametrów w ramach nadzoru sanitarnego Oddział Laboratoryjny wykonał dla Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Zielonej Górze tj. 38 % ogólnej liczby, następnie dla Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Nowej Soli 22%, 16% dla Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Żarach, i odpowiednio 13% i 11% dla Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Krośnie Odrzańskim i Żaganiu.

✚ Badania w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi w 2021 r. stanowiły zaledwie 0,62 % wszystkich badań środowiskowych.

✚ W 2021 roku o 50% zwiększyła się ilość badań wody ciepłej w kierunku oznaczania bakterii z rodzaju Legionella. Próbkę wody były pobierane w budynkach użyteczności publicznej.

Działalność laboratoryjna

✚ Ilość oznaczeń czynników szkodliwych wykonywanych w środowisku pracy w 2021 roku wzrosła ponad dwukrotnie w stosunku do roku 2020. Ilość oznaczeń środowiskowych w 2021 roku wzrosła o 8% w stosunku do roku 2020. Natomiast ilość oznaczeń mikrobiologii medycznej i sanitarnej spadła o 24%.

✚ W 2021 roku wyniki 169 badań nie spełniały wymagań określonych w aktach prawnych, co stanowi 0,75% całkowitej ilości wykonanych badań zarówno w ramach nadzoru sanitarnego jak i w ramach zleceń/ umów od klientów zewnętrznych.